

POTI SEA PORT CORPORATION JSC

**International Financial Reporting Standards
Financial Statements and
Independent Auditor's Report**

31 December 2022

Contents

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

FINANCIAL STATEMENTS

Statement of Financial Position	1
Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income	2
Statement of Changes in Equity	3
Statement of Cash Flows	4

Notes to the Financial Statements

1	Poti Sea Port Corporation and its Operations	5
2	Operating Environment of the Company	5
3	Significant Accounting Policies	6
4	Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies	15
5	Adoption of New or Revised Standards and Interpretations	18
6	New Accounting Pronouncements	19
7	Balances and Transactions with Related Parties	21
8	Property, Plant and Equipment	23
9	Right-of-use Assets and Lease Liabilities	24
10	Investments in Associates	25
11	Finance Lease Receivables	25
12	Trade and Other Receivables	26
13	Cash and Cash Equivalents	27
14	Share Capital	27
15	Reconciliation of Liabilities Arising from Financing Activities	27
16	Deferred Income	28
17	Trade and Other Payables	28
18	Analysis of Revenue by Category	29
19	Cost of Sales	29
20	General and Administrative Expenses	29
21	Finance Costs	30
22	Finance Income	30
23	Contingencies and Commitments	30
24	Financial Risk Management	31
25	Management of Capital	36
26	Fair Value Disclosures	36
27	Presentation of Financial Instruments by Measurement Category	37
28	Events after the Reporting Period	37

OTHER INFORMATION - Management Report – Business Overview 2022

Independent Auditor's Report

To the Shareholder and Management of JSC Poti Sea Port Corporation

Our opinion

In our opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of JSC Poti Sea Port Corporation (the "Company") as at 31 December 2022, and the Company's financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

What we have audited

The Company's financial statements comprise:

- the statement of financial position as at 31 December 2022;
- the statement of profit or loss and other comprehensive income for the year then ended;
- the statement of changes in equity for the year then ended;
- the statement of cash flows for the year then ended; and
- the notes to the financial statements, which include significant accounting policies and other explanatory information.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of our report.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of the Company in accordance with the International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) issued by the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA Code). We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code.

Other information

Management is responsible for the other information. The other information comprises the Management Report (but does not include the financial statements and our auditor's report thereon).

Our opinion on the financial statements does not cover the Management Report.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the Management Report and, in doing so, consider whether the Management Report is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement in the Management Report, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

In addition, we are required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing to express an opinion whether certain parts of the Management Report comply with respective regulatory normative acts and to consider whether the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Based on the work undertaken in the course of our audit, in our opinion:

- the information given in the Management Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements;
- the information given in the Management Report complies with the requirements of paragraph 6 of article 7 of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of the financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Company's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going

concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

1 May 2023
Tbilisi, Georgia

concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

A handwritten signature in blue ink, reading "PricewaterhouseCoopers Georgia LLC". The signature is stylized and cursive.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

A handwritten signature in blue ink, reading "Lasha Janelidze". The signature is stylized and cursive.

Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

1 May 2023
Tbilisi, Georgia

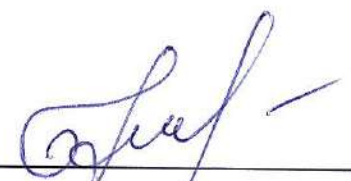
POTI SEA PORT CORPORATION JSC
Statement of Financial Position

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	31 December 2022	31 December 2021
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	8	630,402	452,182
Prepayments for property, plant and equipment		8,989	15,239
Right-of-use assets	9	5,528	6,576
Intangible assets		720	401
Investments in associates	10	16,598	14,301
Finance lease receivables	11	24,527	29,088
Total non-current assets		686,764	517,787
Current assets			
Inventories		4,222	4,722
Trade and other receivables	12	8,128	11,196
Other tax receivables, net		-	1,586
Finance lease receivables	11	5,989	6,667
Cash and cash equivalents	13	19,935	16,603
Total current assets		38,274	40,774
TOTAL ASSETS		725,038	558,561
EQUITY			
Share capital	14	196,370	196,370
Retained earnings		121,345	71,136
Revaluation reserve	8	343,132	240,941
Other reserves		9,947	7,468
TOTAL EQUITY		670,794	515,915
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Lease liabilities	9	6,738	8,940
Deferred income	16	8,665	9,130
Total non-current liabilities		15,403	18,070
Current liabilities			
Lease liabilities	9	1,060	1,102
Deferred income	16	466	466
Trade and other payables	17	31,998	21,361
Provisions for other liabilities and charges		1,647	1,647
Current income tax payable		3,670	-
Total current liabilities		38,841	24,576
TOTAL LIABILITIES		54,244	42,646
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		725,038	558,561

Approved for issue and signed on 1 May 2023.

Julian Andres Fernandez
Managing Director

Natela Nachkebia
Finance Manager

The accompanying notes on pages 5 to 37 are an integral part of these financial statements.

POTI SEA PORT CORPORATION JSC
Statement of Financial Position

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	31 December 2022	31 December 2021
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	8	630,402	452,182
Prepayments for property, plant and equipment		8,989	15,239
Right-of-use assets	9	5,528	6,576
Intangible assets		720	401
Investments in associates	10	16,598	14,301
Finance lease receivables	11	24,527	29,088
Total non-current assets		686,764	517,787
Current assets			
Inventories		4,222	4,722
Trade and other receivables	12	8,128	11,196
Other tax receivables, net		-	1,586
Finance lease receivables	11	5,989	6,667
Cash and cash equivalents	13	19,935	16,603
Total current assets		38,274	40,774
TOTAL ASSETS		725,038	558,561
EQUITY			
Share capital	14	196,370	196,370
Retained earnings		121,345	71,136
Revaluation reserve	8	343,132	240,941
Other reserves		9,947	7,468
TOTAL EQUITY		670,794	515,915
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Lease liabilities	9	6,738	8,940
Deferred income	16	8,665	9,130
Total non-current liabilities		15,403	18,070
Current liabilities			
Lease liabilities	9	1,060	1,102
Deferred income	16	466	466
Trade and other payables	17	31,998	21,361
Provisions for other liabilities and charges		1,647	1,647
Current income tax payable		3,670	-
Total current liabilities		38,841	24,576
TOTAL LIABILITIES		54,244	42,646
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		725,038	558,561

Approved for issue and signed on 1 May 2023.

Julian Andres Fernandez
Managing Director

Natela Nachkebia
Finance Manager

The accompanying notes on pages 5 to 37 are an integral part of these financial statements.

POTI SEA PORT CORPORATION JSC
Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	2022	2021
Revenue	18	202,536	187,488
Cost of sales	19	(62,519)	(59,607)
Gross profit		140,017	127,881
General and administrative expenses	20	(43,356)	(38,779)
Other gains, net		851	2,858
Operating profit		97,512	91,960
Finance costs	21	(3,174)	(2,700)
Finance income	22	8,309	8,411
Share of results of associates	10	(157)	1,964
Profit before income tax		102,490	99,635
Income tax expense		(8,050)	(16,398)
PROFIT FOR THE YEAR		94,440	83,237
Other comprehensive income:			
<i>Items that will not be reclassified to profit or loss:</i>			
Revaluation of property, plant and equipment	8	103,094	-
Revaluation decrease of property, plant and equipment as a result of revalued asset de-recognition		(903)	(1,291)
Reclassification of revaluation to retained earnings		903	1,291
Share of other comprehensive income of associates	10	2,479	-
Other comprehensive income for the year		105,573	-
TOTAL COMPREHENSIVE INCOME FOR THE YEAR		200,013	83,237

The accompanying notes on pages 5 to 37 are an integral part of these financial statements.

POTI SEA PORT CORPORATION JSC
Statement of Changes in Equity

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Share capital	Revaluation reserve	Other reserves	Retained earnings	Total
Balance at 1 January 2021	196,370	242,232	7,468	81,018	527,088
Profit for the year	-	-	-	83,237	83,237
Other comprehensive income for the year	-	-	-	-	-
Total comprehensive income for 2021	-	-	-	83,237	83,237
Transfer of revaluation surplus	-	(1,291)	-	1,291	-
Dividends declared	-	-	-	(94,410)	(94,410)
Balance at 31 December 2021	196,370	240,941	7,468	71,136	515,915
Profit for the year	-	-	-	94,440	94,440
Other comprehensive income for the year	-	103,094	2,479	-	105,573
Total comprehensive income for 2022	-	103,094	2,479	94,440	200,013
Transfer of revaluation surplus (Note 8)	-	(903)	-	903	-
Dividends declared	-	-	-	(45,134)	(45,134)
Balance at 31 December 2022	196,370	343,132	9,947	121,345	670,794

The accompanying notes on pages 5 to 37 are an integral part of these financial statements.

POTI SEA PORT CORPORATION JSC
Statement of Cash Flows

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	2022	2021
Cash flows from operating activities			
Profit before income tax		102,490	99,635
Adjustments for:			
Depreciation of property, plant and equipment	8	21,693	21,058
Depreciation of right-of-use assets	9	1,048	1,049
Impairment of inventories		557	1,221
Impairment of trade and other receivables	12	251	171
Losses/(gains) on disposals of property, plant and equipment		101	(150)
Finance income	22	(8,309)	(8,411)
Finance cost	21	977	1,186
Foreign exchange losses less gains		7,347	7,355
Other non-cash operating income		(465)	(467)
Share of results of associates	10	157	(1,964)
Write-off of property, plant and equipment	8	-	1,534
Operating cash flows before working capital changes:		125,847	122,217
Decrease in trade and other receivables		1,825	1,035
Increase in inventories		(57)	(891)
Increase/decrease in trade and other payables		3,421	(570)
Increase in other taxes receivable		(2,794)	(7,521)
Changes in working capital		2,395	(7,947)
Income taxes paid		-	(13,331)
Interest income received		2,080	1,751
Interest paid	15	(977)	(1,186)
Net cash from operating activities		129,345	101,504
Cash flows from investing activities			
Purchases of property, plant and equipment	8	(83,763)	(60,455)
Acquisition of intangible assets		(319)	(356)
Proceeds from the sale of property, plant and equipment		309	374
Receipts from finance lease receivables		7,993	7,439
Dividends received from associates	10	25	24
Net cash used in investing activities		(75,755)	(52,974)
Cash flows from financing activities			
Repayment of lease liabilities		(1,038)	(1,040)
Dividends paid to the Company's shareholder		(45,134)	(94,410)
Net cash from used in financing activities		(46,172)	(95,450)
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents		(4,086)	(5,917)
Cash and cash equivalents at the beginning of the year	13	16,603	69,440
Cash and cash equivalents at the end of the year	13	19,935	16,603

The accompanying notes on pages 5 to 37 are an integral part of these financial statements.

1 Poti Sea Port Corporation and its Operations

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing for the year ended 31 December 2022 for Poti Sea Port Corporation JSC (the "Company").

Poti Sea Port was established in XIX century and its reconstruction and expansion started in 1899, to which Niko Nikoladze, a well-known publicist and public figure made the largest contribution. In 2018, the Port has celebrated 160th Anniversary. At present, it is equipped with modern technologies and operates indoor and outdoor storage facilities, motor and rail roads, a distribution substation and other ancillary infrastructure. The Port has eight transit facilities located at the 15 berths and is engaged in serving ships, cargo and container handling, dispatching operations, warehousing, berths rental and terminal services, etc. in Poti, Georgia.

In 1999 the Company was registered as a legal entity of public law and on 27 December 2004 it was reorganised to a limited liability company ("LLC") owned by the Government of Georgia. On 3 April 2008, the Company was reorganised into a joint stock company set up in accordance with Georgian regulations and is registered by Poti Court with identification number: 215080999.

As of 31 December 2022 and 2021 the Company's 100% shares were owned by APM Terminals BV, Netherlands (APMTBV) and the Company was ultimately controlled by A.P. Moller-Maersk Group.

Principal activity. The Company's principal business activity is Black Sea port operation with own port facilities based in Poti, Georgia.

Registered address and place of business. The registered office and place of business of the Company is at 38 David Aghmashenebeli Street, Poti, Georgia.

Presentation currency. These financial statements are presented in Georgian Lari ("GEL"), unless otherwise stated.

2 Operating Environment of the Company

The Company's principal business activities are within Georgia. Georgia displays certain characteristics of an emerging market, including relatively high inflation and high interest rates. Georgian tax legislation is subject to varying interpretations and frequent changes.

The future economic direction of Georgia is largely dependent upon the effectiveness of economic, financial and monetary measures undertaken by the Government, together with tax, legal, regulatory and political developments.

COVID-19. In March 2020, the World Health Organisation declared the outbreak of COVID-19 a global pandemic. In response to the pandemic, the Georgian authorities implemented numerous measures attempting to contain the spreading and impact of COVID-19, such as travel bans and restrictions, quarantines, shelter-in-place orders and limitations on business activity, including closures. Some of those measures were subsequently relaxed, however, as of 31 December 2022, there remains a risk that the authorities may impose additional restrictions in 2023 as a response to possible new variants of the virus.

In 2022 the Georgian economy demonstrated positive dynamics in recovery from the pandemic. This trend was also supported by the global economic recovery and higher prices on global commodity markets. However, higher prices on certain markets in Georgia and globally also contribute to the inflation in Georgia.

The future effects of the current economic situation and the above measures are difficult to predict, and management's current expectations and estimates could differ from actual results. For the purpose of measurement of expected credit losses ("ECL") on the Company's receivables and similar assets the Company uses supportable forward-looking information, including forecasts of macroeconomic variables. As with any economic forecast, however, the projections and likelihoods of their occurrence are subject to a high degree of inherent uncertainty and therefore the actual outcomes may be significantly different from those projected. Note 4 provides more information about how the Company incorporated forward-looking information in the ECL models.

2 Operating Environment of the Company (Continued)

War between Russia and Ukraine. The war is expected to have a pervasive impact on the global economy e.g., via growing commodity prices, potential shortages of oil/gas/coal, business disruptions etc. On the other hand, the sanctioning of Russian marine zone increased number of vessels entering Poti Sea Port from the Eastern countries heading towards Europe and USA.

The future effects of the current economic situation and the above measures are difficult to predict, and management's current expectations and estimates could differ from actual results.

3 Significant Accounting Policies

Basis of preparation. These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRS") and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, under the historical cost convention, except that property, plant and equipment is remeasured at fair value on a regular basis. The principal accounting policies applied in the preparation of these financial statements are set out below. These policies have been consistently applied to all the periods presented, unless otherwise stated. Refer to Note 5.

The preparation of financial statements in conformity with IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise its judgement in the process of applying the Company's accounting policies. The areas involving a higher degree of judgement or complexity, or areas where assumptions and estimates are significant to the financial statements are disclosed in Note 4.

Associates. Associates are entities over which the Company has significant influence (directly or indirectly), but not control, generally accompanying a shareholding of between 20 and 50 percent of the voting rights. Investments in associates are accounted for using the equity method of accounting and are initially recognised at cost, and the carrying amount is increased or decreased to recognise the investor's share of the profit or loss of the investee after the date of acquisition. Dividends received from associates reduce the carrying value of the investment in associates. Other post-acquisition changes in the Company's share of net assets of an associate are recognised as follows: (i) the Company's share of profits or losses of associates is recorded in the profit or loss for the year as the share of results of associates, (ii) the Company's share of other comprehensive income is recognised in other comprehensive income and presented separately, (iii); all other changes in the Company's share of the carrying value of net assets of associates are recognised in profit or loss within the share of results of associates.

Share of other comprehensive income of associate, which is due from the gain on revaluation of the associate's property, plant and equipment, is accounted under 'Other reserves' in the statement of changes in equity of the Company.

However, when the Company's share of losses in an associate equal or exceeds its interest in the associate, including any other unsecured receivables, the Company does not recognise further losses, unless it has incurred obligations or made payments on behalf of the associate.

Unrealised gains on transactions between the Company and its associates are eliminated to the extent of the Company's interest in the associates; unrealised losses are also eliminated unless the transaction provides evidence of an impairment of the asset transferred.

Disposals of subsidiaries, associates or joint ventures. When the Company ceases to have control or significant influence, any retained interest in the entity is remeasured to its fair value at the date when control is lost, with the change in carrying amount recognised in profit or loss. The fair value is the initial carrying amount for the purposes of subsequently accounting for the retained interest as an associate, joint venture or financial asset. In addition, any amounts previously recognised in other comprehensive income in respect of that entity, are accounted for as if the Company had directly disposed of the related assets or liabilities. This may mean that amounts previously recognised in other comprehensive income are reclassified to profit or loss.

If the ownership interest in an associate is reduced but significant influence is retained, only a proportionate share of the amounts previously recognised in other comprehensive income are reclassified to profit or loss where appropriate.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Foreign currency translation. The Company's functional currency and the Company's presentation currency is the national currency of Georgia, Georgian Lari ("GEL").

Transactions and balances. Monetary assets and liabilities are translated into each entity's functional currency at the official exchange rate of the National Bank of Georgia ("NBG") at the respective end of the reporting period. Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of the transactions and from the translation of monetary assets and liabilities into each entity's functional currency at year-end official exchange rates of the NBG are recognised in profit or loss. Foreign exchange gains and losses that relate to borrowings and cash and cash equivalents are presented in the statement of profit or loss and other comprehensive income within 'finance income, net'. All other foreign exchange gains and losses are presented in the statement of profit or loss and other comprehensive income within 'Foreign exchange (losses)/gains, net'.

As at 31 December 2022, the official rate of exchange, as determined by the National Bank of Georgia, was US Dollar ("USD") 1 = GEL 2.7020 and Euro ("EUR") 1 = GEL 2.8444 (31 December 2021: USD 1 = GEL 3.0976 and EUR 1 = GEL 3.5040). The average exchange rate for the year ended 31 December 2022 was USD 1 = GEL 2.9099 and EUR 1 = GEL 3.0684 (2021: USD 1 = GEL 3.2209 and EUR 1 = GEL 3.8140). At present, the Georgian Lari is not a freely convertible currency in most countries outside of Georgia.

Property, plant and equipment. Property, plant and equipment except for construction in progress, is measured at fair value less accumulated depreciation and impairment, where required. Construction in progress is measured at cost.

Property, plant and equipment except for construction in progress, is subject to revaluation with sufficient regularity to ensure that the carrying amount does not differ materially from that which would be determined using fair value at the end of the reporting period. Increases in the carrying amount arising on revaluation are credited to other comprehensive income and increase the revaluation surplus in equity. Decreases that offset previous increases of the same asset are recognised in other comprehensive income and decrease the previously recognised revaluation surplus in equity; all other decreases are charged to profit or loss for the year. The revaluation reserve for property, plant and equipment included in equity is transferred directly to retained earnings when the revaluation surplus is realised on the retirement or disposal of the asset.

Subsequent costs are included in the asset's carrying amount or recognised as a separate asset, as appropriate, only when it is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the Company and the cost of the item can be measured reliably. Costs of minor repairs and day-to-day maintenance are expensed when incurred. Cost of replacing major parts or components of property, plant and equipment items are capitalised and the replaced part is retired.

At the end of each reporting period management assesses whether there is any indication of impairment of property, plant and equipment. If any such indication exists, management estimates the recoverable amount, which is determined as the higher of an asset's fair value less costs of disposal and its value in use. The carrying amount is reduced to the recoverable amount and the impairment loss is recognised in profit or loss for the year to the extent it exceeds the previous revaluation surplus in equity. An impairment loss recognised for an asset in prior years is reversed where appropriate if there has been a change in the estimates used to determine the asset's value in use or fair value less costs of disposal.

Gains and losses on disposals are determined by comparing the proceeds with the carrying amount and are recognised in profit or loss for the year within other operating income or costs.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Depreciation. Land is not depreciated. Items of property, plant and equipment are depreciated from the date that they are installed and are ready for use, or in respect of internally constructed assets, from the date that the asset is completed and ready for use (construction in progress is not depreciated). Depreciation on other items of property, plant and equipment is calculated using the straight-line method to allocate their cost or revalued amounts to their residual values over their estimated useful lives:

	<u>Useful lives in years</u>
Buildings	1 to 68 years
Ships, rigs and containers	1 to 28 years
Production facilities, equipment and infrastructure	1 to 68 years

The residual value of an asset is the estimated amount that the Company would currently obtain from the disposal of the asset less the estimated costs of disposal, if the asset was already of the age and in the condition expected at the end of its useful life. The assets' residual values and useful lives are reviewed, and adjusted if appropriate, at the end of each reporting period.

Right-of-use assets. The Company leases tugboats (vessels). Contracts contain both lease and non-lease components. The Company allocates the consideration in the contract to the lease and non-lease components based on their relative stand-alone prices. Assets arising from a lease are initially measured on a present value basis.

Right-of-use assets are measured at cost comprising the following:

- the amount of the initial measurement of lease liability,
- any lease payments made at or before the commencement date less any lease incentives received,
- any initial direct costs, and
- costs to restore the asset to the conditions required by lease agreements.

Right-of-use assets are generally depreciated over the shorter of the asset's useful life and the lease term on a straight-line basis. Depreciation on the items of the right-of-use assets (tugboats) is calculated using the straight-line method over the lease term of 10 years.

Intangible assets. The Company's intangible assets have definite useful lives and primarily include capitalised computer software. Acquired computer software are capitalised on the basis of the costs incurred to acquire and bring them to use. Intangible assets are amortised using the straight-line method over their useful lives:

	<u>Useful lives in years</u>
Software licences	3 years

If impaired, the carrying amount of intangible assets is written down to the higher of value in use and fair value less costs of disposal.

Impairment of non-financial assets. Assets that are subject to depreciation and amortisation are reviewed for impairment whenever events or changes in circumstances indicate that the carrying amount may not be recoverable. An impairment loss is recognised for the amount by which the asset's carrying amount exceeds its recoverable amount. The recoverable amount is the higher of an asset's fair value less costs of disposal and value in use. For the purposes of assessing impairment, assets are grouped at the lowest levels for which there are largely independent cash inflows (cash-generating units). Prior impairments of non-financial assets (other than goodwill) are reviewed for possible reversal at each reporting date.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Financial instruments – key measurement terms. Fair value is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The best evidence of fair value is the price in an active market. An active market is one in which transactions for the asset or liability take place with sufficient frequency and volume to provide pricing information on an ongoing basis.

Fair value of financial instruments traded in an active market is measured as the product of the quoted price for the individual asset or liability and the number of instruments held by the entity. This is the case even if a market's normal daily trading volume is not sufficient to absorb the quantity held and placing orders to sell the position in a single transaction might affect the quoted price.

Valuation techniques such as discounted cash flow models or models based on recent arm's length transactions or consideration of financial data of the investees are used to measure fair value of certain financial instruments for which external market pricing information is not available. Fair value measurements are analysed by level in the fair value hierarchy as follows: (i) level one are measurements at quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities, (ii) level two measurements are valuations techniques with all material inputs observable for the asset or liability, either directly (that is, as prices) or indirectly (that is, derived from prices), and (iii) level three measurements are valuations not based on solely observable market data (that is, the measurement requires significant unobservable inputs).

Transaction costs are incremental costs that are directly attributable to the acquisition, issue or disposal of a financial instrument. An incremental cost is one that would not have been incurred if the transaction had not taken place. Transaction costs include fees and commissions paid to agents (including employees acting as selling agents), advisors, brokers and dealers, levies by regulatory agencies and securities exchanges, and transfer taxes and duties. Transaction costs do not include debt premiums or discounts, financing costs or internal administrative or holding costs.

Amortised cost ("AC") is the amount at which the financial instrument was recognised at initial recognition less any principal repayments, plus accrued interest, and for financial assets less any allowance for expected credit losses ("ECL"). Accrued interest includes amortisation of transaction costs deferred at initial recognition and of any premium or discount to the maturity amount using the effective interest method. Accrued interest income and accrued interest expense, including both accrued coupon and amortised discount or premium (including fees deferred at origination, if any), are not presented separately and are included in the carrying values of the related items in the statement of financial position.

The effective interest method is a method of allocating interest income or interest expense over the relevant period, so as to achieve a constant periodic rate of interest (effective interest rate) on the carrying amount. The effective interest rate is the rate that exactly discounts estimated future cash payments or receipts (excluding future credit losses) through the expected life of the financial instrument or a shorter period, if appropriate, to the gross carrying amount of the financial instrument. The effective interest rate discounts cash flows of variable interest instruments to the next interest repricing date, except for the premium or discount which reflects the credit spread over the floating rate specified in the instrument, or other variables that are not reset to market rates. Such premiums or discounts are amortised over the whole expected life of the instrument. The present value calculation includes all fees paid or received between parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate. For assets that are purchased or originated credit impaired ("POCI") at initial recognition, the effective interest rate is adjusted for credit risk, i.e., it is calculated based on the expected cash flows on initial recognition instead of contractual payments.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Financial instruments – initial recognition. Financial instruments at FVTPL are initially recorded at fair value. All other financial instruments are initially recorded at fair value adjusted for transaction costs. Fair value at initial recognition is best evidenced by the transaction price. A gain or loss on initial recognition is only recorded if there is a difference between fair value and transaction price which can be evidenced by other observable current market transactions in the same instrument or by a valuation technique whose inputs include only data from observable markets. After the initial recognition, an ECL allowance is recognised for financial assets measured at AC and investments in debt instruments measured at FVOCI, resulting in an immediate accounting loss. All purchases and sales of financial assets that require delivery within the time frame established by regulation or market convention (“regular way” purchases and sales) are recorded at trade date, which is the date on which the Company commits to deliver a financial asset. All other purchases are recognised when the Company becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

The Company uses discounted cash flow techniques to determine the fair value of loans to related parties that are not traded in an active market. Differences may arise between the fair value at initial recognition, which is considered to be the transaction price, and the amount determined at initial recognition using a valuation technique with level 3 inputs. If any differences remain after calibration of model inputs, such differences are amortised on a straight-line basis over the term of the loans to related parties. The differences are immediately recognised in profit or loss if the valuation uses only level 1 or level 2 inputs.

Financial assets – classification and subsequent measurement – measurement categories. The Company classifies financial assets in the following measurement categories: FVTPL, FVOCI and AC. The classification and subsequent measurement of debt financial assets depends on: (i) the Company's business model for managing the related assets portfolio and (ii) the cash flow characteristics of the asset.

Financial assets – classification and subsequent measurement – business model. The business model reflects how the Company manages the assets in order to generate cash flows – whether the Company's objective is: (i) solely to collect the contractual cash flows from the assets (“hold to collect contractual cash flows”), or (ii) to collect both the contractual cash flows and the cash flows arising from the sale of assets (“hold to collect contractual cash flows and sell”) or, if neither of (i) and (ii) is applicable, the

financial assets are classified as part of “other” business model and measured at FVTPL.

Business model is determined for a group of assets (on a portfolio level) based on all relevant evidence about the activities that the Company undertakes to achieve the objective set out for the portfolio available at the date of the assessment. Factors considered by the Company in determining the business model include the purpose and composition of a portfolio, past experience on how the cash flows for the respective assets were collected, how risks are assessed and managed and how the assets' performance is assessed.

Financial assets – classification and subsequent measurement – cash flow characteristics. Where the business model is to hold assets to collect contractual cash flows or to hold contractual cash flows and sell, the Company assesses whether the cash flows represent solely payments of principal and interest (“SPPI”).

Where the contractual terms introduce exposure to risk or volatility that is inconsistent with a basic lending arrangement, the financial asset is classified and measured at FVTPL. The SPPI assessment is performed on initial recognition of an asset and it is not subsequently reassessed.

Financial assets – reclassification. Financial instruments are reclassified only when the business model for managing the portfolio as a whole changes. The reclassification has a prospective effect and takes place from the beginning of the first reporting period that follows after the change in the business model. The Company did not change its business model during the current and comparative period and did not make any reclassifications.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Financial assets impairment – credit loss allowance for ECL. The Company assesses, on a forward-looking basis, the ECL for the exposures arising from financial guarantee contracts, for trade and other receivables and for finance lease receivables. The Company measures ECL and recognises net impairment losses on financial assets at each reporting date. The measurement of ECL reflects: (i) an unbiased and probability weighted amount that is determined by evaluating a range of possible outcomes, (ii) time value of money and (iii) all reasonable and supportable information that is available without undue cost and effort at the end of each reporting period about past events, current conditions and forecasts of future conditions. Trade and other receivables are presented in the statement of financial position net of the allowance for ECL. Finance lease receivables are presented in the statement of financial position net of the impairment.

The Company applies simplified approach for impairment of trade and other receivables. For other financial assets the Company applies a three-stage model for impairment, based on changes in credit quality since initial recognition. A financial instrument that is not credit-impaired on initial recognition is classified in Stage 1. Financial assets in Stage 1 have their ECL measured at an amount equal to the portion of lifetime ECL that results from default events possible within the next 12 months or until contractual maturity, if shorter ("12 Months ECL"). If the Company identifies a significant increase in credit risk ("SICR") since initial recognition, the asset is transferred to Stage 2 and its ECL is measured based on ECL on a lifetime basis, that is, up until contractual maturity but considering expected prepayments, if any ("Lifetime ECL"). If the Company determines that a financial asset is credit-impaired, the asset is transferred to Stage 3 and its ECL is measured as a Lifetime ECL.

Financial assets – write-off. Financial assets are written-off, in whole or in part, when the Company exhausted all practical recovery efforts and has concluded that there is no reasonable expectation of recovery. The write-off represents a derecognition event. The Company may write-off financial assets that are still subject to enforcement activity when the Company seeks to recover amounts that are contractually due, however, there is no reasonable expectation of recovery.

Financial assets – derecognition. The Company derecognises financial assets when (a) the assets are redeemed or the rights to cash flows from the assets otherwise expire or (b) the Company has transferred the rights to the cash flows from the financial assets or entered into a qualifying pass-through arrangement whilst (i) also transferring substantially all the risks and rewards of ownership of the assets or (ii) neither transferring nor retaining substantially all the risks and rewards of ownership but not retaining control. Control is retained if the counterparty does not have the practical ability to sell the asset in its entirety to an unrelated third party without needing to impose additional restrictions on the sale.

Financial liabilities – measurement categories. Financial liabilities are classified as subsequently measured at AC.

Financial liabilities – derecognition. Financial liabilities are derecognised when they are extinguished (i.e., when the obligation specified in the contract is discharged, cancelled or expires).

Modifications of liabilities that do not result in extinguishment are accounted for as a change in estimate using a cumulative catch-up method, with any gain or loss recognised in profit or loss, unless the economic substance of the difference in carrying values is attributed to a capital transaction with owners.

Offsetting financial instruments. Financial assets and liabilities are offset and the net amount reported in the statement of financial position only when there is a legally enforceable right to offset the recognised amounts, and there is an intention to either settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously. Such a right of set off (a) must not be contingent on a future event and (b) must be legally enforceable in all of the following circumstances: (i) in the normal course of business, (ii) in the event of default and (iii) in the event of insolvency or bankruptcy.

Cash and cash equivalents. Cash and cash equivalents include cash in hand, deposits held at call with banks, and other short-term highly liquid investments with original maturities of three months or less. Cash and cash equivalents are carried at AC because: (i) they are held for collection of contractual cash flows and those cash flows represent SPPI, and (ii) they are not designated at FVTPL.

Trade and other receivables. Trade and other receivables are recognised initially at fair value and are subsequently carried at AC using the effective interest method.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Trade and other payables. Trade payables are accrued when the counterparty performs its obligations under the contract and are recognised initially at fair value and subsequently carried at AC using the effective interest method.

Finance lease receivables. Where the Company is a lessor in a lease which transfers substantially all the risks and rewards incidental to ownership to the lessee, the assets leased out are presented as a finance lease receivable at amount equal to the net investment in the lease. At the commencement date measurement of the net investment in the lease comprises the following lease payments:

- fixed payments (including in-substance fixed payments), less any lease incentives payable,
- variable lease payment that are based on an index or a rate, initially measured using the index or rate as at the commencement date,
- amounts expected to be receivable by the Company under residual value guarantees,
- the exercise price of a purchase option if the lessee is reasonably certain to exercise that option, and
- payments of penalties for terminating the lease, if the lease term reflects the lessee exercising that option.

Finance lease receivables are initially recognised at commencement (when the lease term begins), using a discount rate implicit in the lease to measure net investment in the lease.

The difference between the gross receivable and the present value represents unearned finance income. This income is recognised over the term of the lease using the net investment method (before tax), which reflects a constant periodic rate of return. Incremental costs directly attributable to negotiating and arranging the lease are included in the initial measurement of the finance lease receivable and reduce the amount of income recognised over the lease term. Finance income from leases is recorded within 'finance income, net' in profit or loss for the year.

Credit loss allowance is recognised using a simplified approach at lifetime ECL. The ECL is recognised through an allowance account to write down the receivables' net carrying amount to the present value of expected cash flows discounted at the interest rates implicit in the finance leases. The estimated future cash flows reflect the cash flows that may result from obtaining and selling the assets subject to the lease.

Lease liabilities. Liabilities arising from a lease are initially measured on a present value basis. Lease liabilities include the net present value of the following lease payments:

- fixed payments (including in-substance fixed payments), less any lease incentives receivable,
- the exercise price of a purchase option if the Company is reasonably certain to exercise that option, and
- payments of penalties for terminating the lease, if the lease term reflects the Company exercising that option.

The lease payments are discounted using the interest rate implicit in the lease. If that rate cannot be readily determined, which is generally the case for leases of the Company, the Company's incremental borrowing rate is used, being the rate that the Company would have to pay to borrow the funds necessary to obtain an asset of similar value to the right-of-use asset in a similar economic environment with similar terms, collateral and conditions.

To determine the incremental borrowing rate, the Company:

- where possible, uses recent third-party financing received by the Company as a starting point, adjusted to reflect changes in financing conditions since third party financing was received,
- uses a build-up approach that starts with a risk-free interest rate adjusted for credit risk, and
- makes adjustments specific to the lease, e.g. term, country, currency and collateral.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Lease payments are allocated between principal and finance costs. The finance costs are charged to profit or loss over the lease period so as to produce a constant periodic rate of interest on the remaining balance of the liability for each period.

Operating lease. Where the Company is a lessor in a lease which does not transfers substantially all the risks and rewards incidental to ownership to the lessee (i.e. operating lease), lease payments from operating leases are recognised as other income on a straight-line basis. Modification of a lease is accounted for by the lessor as a new lease from the effective date of the modification, considering any prepaid or accrued lease payments relating to the original lease as part of the lease payments for the new lease.

Income taxes. Income taxes have been provided for in the financial statements in accordance with legislation enacted or substantively enacted by the end of the reporting period.

On 13 May 2016 the Government of Georgia enacted the changes in the Tax Code of Georgia whereby companies (other than banks, credit unions, insurance companies, microfinance organizations and pawn shops) do not have to pay income tax on their profit earned since 1 January 2017, until that profit is distributed or deemed distributed in a form of dividend. 15 % income tax is payable on gross up value (i.e., net dividends shall be grossed up by withholding tax 5%, if applicable, and divided by 0.85) at the moment of the dividend payment to individuals or to non-resident legal entities. Dividends paid to resident legal entities from the profits earned since 1 January 2017 are tax exempted.

Dividends on earnings accumulated during the period from 1 January 2008 to 1 January 2017 is subject to income tax on grossed up value, reduced by respective tax credit calculated as a share of corporate income tax declared and paid on taxable profits vs total net profits for the same period multiplied to the dividend to be distributed. However, tax credit amount should not exceed the actual income tax imposed on dividend distribution.

Income tax arising from distribution of dividends is accounted for as an income tax expense in the period in which dividends are declared, regardless of the actual payment date or the period for which the dividends are paid.

In addition to the distribution of dividends, the tax is still payable on expenses or other payments incurred not related to economic activities, free delivery of assets or services and representation costs that exceed the maximum amount determined by the Tax Code of Georgia. All advances paid to entities registered in jurisdictions having preferential tax regime and other certain transactions with such entities as well as loans granted to individuals or non-residents are immediately taxable. Such taxes along with other taxes, net of tax credits claimed on assets or services received in exchange for the advances paid to entities registered in jurisdictions having preferential tax regime or recovery of loans granted to individuals or non-residents, are recorded under 'Taxes other than on income' within operating expenses.

Uncertain tax positions. The Company's uncertain tax positions are reassessed by management at the end of each reporting period. Liabilities are recorded for income tax positions that are determined by management as more likely than not to result in additional taxes being levied if the positions were to be challenged by the tax authorities. The assessment is based on the interpretation of tax laws that have been enacted or substantively enacted by the end of the reporting period, and any known court or other rulings on such issues. Liabilities for penalties, interest and taxes other than on income are recognised based on management's best estimate of the expenditure required to settle the obligations at the end of the reporting period. Adjustments for uncertain income tax positions, are recorded within the income tax charge.

Value added tax. Output value added tax related to sales is payable to tax authorities on the earlier of (a) collection of receivables from customers or (b) delivery of goods or services to customers. Input VAT is generally recoverable against output VAT upon receipt of the VAT invoice. The tax authorities permit the settlement of VAT on a net basis. Input VAT related to acquisition of Property, Plant and Equipment items are deferred for 5 to 10 years for entities having more than 20% VAT exempted turnover.

Inventories. Inventories are recorded at the lower of cost and net realisable value. The cost of inventory is determined on the weighted average basis and includes expenditure incurred in acquiring the inventories, production or conversion costs and other costs incurred in bringing them to their existing location and condition. Net realisable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less the

estimated cost of completion and selling expenses.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Prepayments. Prepayments are carried at cost less provision for impairment. A prepayment is classified as non-current when the goods or services relating to the prepayment are expected to be obtained after one year, or when the prepayment relates to an asset which will itself be classified as non-current upon initial recognition. Prepayments to acquire assets are transferred to the carrying amount of the asset once the Company has obtained control of the asset and it is probable that future economic benefits associated with the asset will flow to the Company. Other prepayments are written off to profit or loss when the services relating to the prepayments are received. If there is an indication that the assets, goods or services relating to a prepayment will not be received, the carrying value of the prepayment is written down accordingly and a corresponding impairment loss is recognised in profit or loss for the year.

Share capital. Ordinary shares are classified as equity. Incremental costs directly attributable to the issue of new shares are shown in equity as a deduction, net of tax, from the proceeds. Any excess of the fair value of consideration received over the par value of shares issued is recorded as share premium in equity.

Dividends. Dividends are recorded as a liability and deducted from equity in the period in which they are declared and approved. Any dividends declared after the reporting period and before the financial statements are authorised for issue are disclosed in the subsequent events note 28.

Provisions for liabilities and charges. Provisions for liabilities and charges are non-financial liabilities of uncertain timing or amount. They are accrued when the Company has a present legal or constructive obligation as a result of past events, it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation, and a reliable estimate of the amount of the obligation can be made. Provisions are measured at the present value of the expenditures expected to be required to settle the obligation using a pre-tax rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the obligation. The increase in the provision due to the passage of time is recognised as an interest expense within finance costs.

Levies and charges, such as taxes other than income tax or regulatory fees based on information related to a period before the obligation to pay arises, are recognised as liabilities when the obligating event that gives rise to pay a levy occurs, as identified by the legislation that triggers the obligation to pay the levy. If a levy is paid before the obligating event, it is recognised as a prepayment.

Revenue recognition. Revenue is income arising in the course of the Company's ordinary activities. Revenue is recognised in the amount of transaction price. Transaction price is the amount of consideration to which the Company expects to be entitled in exchange for transferring control over promised goods or services to a customer, excluding the amounts collected on behalf of third parties.

Revenue is recognised net of discounts, and value added taxes.

Sales of services. The Company provides services under fixed-price contracts. If the Company transfers

control of a service over time and therefore satisfies a performance obligation over time, revenue from providing services is recognised in the accounting period in which the services are rendered. For fixed-price contracts, revenue is recognised based on the actual service provided to the end of the reporting period as a proportion of the total services to be provided because the customer receives and uses the benefits simultaneously. This is determined based on the actual labour hours spent relative to the total expected labour hours. If a performance obligation is not satisfied over time, revenue is recognised at a point in time at which the Company satisfies a performance obligation.

Where the contracts include multiple performance obligations, the transaction price is allocated to each separate performance obligation based on the stand-alone selling prices. Where these are not directly observable, they are estimated based on expected cost-plus margin.

Revenue from container and general cargo and from additional services. Revenue from container and general cargo operations, as well as revenue from additional services are recognised on an event basis. Revenue is recognised after the service has been provided, based on discharge and load lists, Terminal Departure Records (TDRs), Summary Sheets etc.

3 Significant Accounting Policies (Continued)

Revenue from marine services. Revenue from marine services is recognised once the vessel enters the harbour (at the point of berthing). Revenue is recognised net of discounts.

Lease revenue. The Company earns rental income from leased out berths under operating leases. Lease revenue from operating leases is recognised on a straight-line basis over the lease term, irrespective of when the payments are due.

Revenue from yard handling. Yard handling revenue is composed of several interrelated revenue streams, which could be split between event and time related services. *Event relate services* include operations on container yard, and the revenue is recognised as soon as the service is provided. *Time related services* include container and general cargo storage, car parking revenue and terminal fees. The time related services are recognised as revenue on a monthly basis.

Interest income. Interest income is recorded for all debt instruments, other than those at FVTPL, on an accrual basis using the effective interest method. This method defers, as part of interest income, all fee received between the parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate, all other premiums or discounts. Interest income on debt instruments at FVTPL calculated at nominal interest rate is presented within 'finance income, net' line in profit or loss.

Fees integral to the effective interest rate include origination fees received or paid by the Company relating to the creation or acquisition of a financial asset, for example fees for evaluating creditworthiness, evaluating and recording guarantees or collateral, negotiating the terms of the instrument and for processing transaction documents.

Interest income is calculated by applying the effective interest rate to the gross carrying amount of financial assets, except for (i) financial assets that have become credit impaired (Stage 3), for which interest revenue is calculated by applying the effective interest rate to their AC, net of the ECL provision, and (ii) financial assets that are purchased or originated credit impaired, for which the original credit-adjusted effective interest rate is applied to the AC.

Government grants. Grants from the government are recognised at their fair value where there is reasonable assurance that the grant will be received, and the Company will comply with all attached conditions.

Government grants relating to the purchase of property, plant and equipment are included in non-current liabilities as deferred income and are credited to profit or loss on a straight-line basis over the expected lives of the related assets. Government grants relating to costs are deferred and recognised in profit or loss for the year as other operating income over the period necessary to match them with the costs that they are intended to compensate.

Employee benefits. Wages, salaries, paid annual leave and sick leave, bonuses, and medical insurance are accrued in the year in which the associated services are rendered by the employees of the Company.

Amendment of the financial statements after issue. Any changes to these financial statements after issue require approval of the Company's management who authorised these financial statements for issue.

4 Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies

The Company makes estimates and assumptions that affect the amounts recognised in the financial statements and the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year. Estimates and judgements are continually evaluated and are based on management's experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. Management also makes certain judgements, apart from those involving estimations, in the process of applying the accounting policies. Judgements that have the most significant effect on the amounts recognised in the financial statements and estimates that can cause a significant adjustment to the carrying amount of assets and liabilities within the next financial year include:

4 Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies (Continued)

Leases and derecognition of financial assets. Management applies judgement to determine if substantially all the significant risks and rewards of ownership of financial assets and lease assets where the Company is a lessor are transferred to counterparties, in particular which risks and rewards are the most significant and what constitutes substantially all risks and rewards.

Initial recognition of related party transactions. In the normal course of business, the Company enters into transactions with its related parties. IFRS 9 requires initial recognition of financial instruments based on their fair values. Judgement is applied in determining if transactions are priced at market or non-market interest rates, where there is no active market for such transactions. The basis for judgement is pricing for similar types of transactions with unrelated parties and effective interest rate analyses.

ECL measurement. Measurement of ECLs is a significant estimate that involves determination methodology, models and data inputs. Details of ECL measurement methodology are disclosed in Note 24. The following components have a major impact on credit loss allowance: definition of default, SICR, probability of default ("PD"), exposure at default ("EAD"), and loss given default ("LGD"), as well as models of macro-economic scenarios. The Company regularly reviews and validates the models and inputs to the models to reduce any differences between expected credit loss estimates and actual credit loss experience.

The Company used supportable forward-looking information for measurement of ECL, primarily an outcome of its own macro-economic forecasting model. The most significant forward-looking assumptions that correlate with ECL level and their assigned weights were foreign exchange rates and GDP growth rate of Georgia. The effect of forward-looking information on ECL is insignificant for the year 2022 and 2021.

Significant increase in credit risk ("SICR"). In order to determine whether there has been a significant increase in credit risk, the Company compares the risk of a default occurring over the life of a financial instrument at the end of the reporting date with the risk of default at the date of initial recognition. The assessment considers relative increase in credit risk rather than achieving a specific level of credit risk at the end of the reporting period. The Company considers all reasonable and supportable forward-looking information available without undue cost and effort, which includes a range of factors, including behavioural aspects of particular customer portfolios.

The Company identifies behavioural indicators of increases in credit risk prior to delinquency and incorporated appropriate forward-looking information into the credit risk assessment at an individual instrument.

Useful lives of property, plant and equipment. The estimation of the useful lives of items of property, plant and equipment is a matter of judgment based on the experience with similar assets. The future economic benefits embodied in the assets are consumed principally through use. However, other factors, such as technical or commercial obsolescence and wear and tear, often result in the diminution of the economic benefits embodied in the assets. Management assesses the remaining useful lives in accordance with the current technical conditions of the assets and estimated period during which the assets are expected to earn benefits for the Company. The following primary factors are considered: (a) the expected usage of the assets; (b) the expected physical wear and tear, which depends on operational factors and maintenance programme; and (c) the technical or commercial obsolescence arising from changes in market conditions.

Were the estimated useful lives to differ by 10% from management's estimates, the impact on depreciation for the year ended 31 December 2022 would be to increase it by GEL 2,117 thousand or decrease it by GEL 1,954 thousand (2021: increase it by GEL 2,191 thousand or decrease it by GEL 1,984 thousand).

Depreciation of right-of-use assets. In determining the lease term, management considers all facts and circumstances that create an economic incentive to exercise an extension option, or not exercise a termination option. Extension options (or periods after termination options) are only included in the lease term if the lease is reasonably certain to be extended (or not terminated).

4 Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies (Continued)

For leases of tugboats, the following factors are normally the most relevant:

- If there are significant penalties to terminate (or not extend), the Company is typically reasonably certain to extend (or not terminate) the lease.
- If any leasehold improvements are expected to have a significant remaining value, the Company is typically reasonably certain to extend (or not terminate) the lease.

Otherwise, the Company considers other factors including historical lease durations and the costs and business disruption required to replace the leased asset. Most extension options in tugboat leases have not been included in the lease liability, because the Company could replace the assets without significant cost or business disruption.

Discount rates used for determination of lease liabilities. The Company uses its incremental borrowing rate as a base for calculation of the discount rate because the interest rate implicit in the lease cannot be readily determined.

A 10% increase or decrease in discount rate at 31 December 2022 would result in an increase or decrease in lease liabilities of GEL 138 thousand (1 January 2022: GEL 202 thousand).

Valuation of property, plant and equipment. Property, plant and equipment of the Company are stated at fair value based on reports prepared by KPMG Georgia LLC. For asset classes where comparable market data is available, the valuator applied market approach using direct market comparison method.

Market approach provides an indication of value by comparing the asset with identical or comparable (that is similar) assets, for which price information is available. Market approach was used for determination of fair value of the Company's land plots and non-specialized assets. For the remaining assets, due to the nature of the properties and lack of comparable market data, the fair value has been estimated based on the cost approach.

Cost approach provides the indication of value calculating the current replacement or reproduction cost of an asset and making deductions for physical deterioration and all other relevant forms of obsolescence. Cost approach was used for determination of the fair value of the Company's specialised assets. Depreciated replacement cost (DRC) – the amount of cost of creating an item, similar to the analysed target, has been estimated using the market prices existing on the date of the analysis, less all relevant forms of depreciation and impairment.

Finally, the income approach, which is based on the assumption that the value that can be paid for the asset on the market is determined by its ability to generate cash flows in the future, was used to determine the amount of economic depreciation of the assessed specialised property of the Company. The result obtained in the framework of the income approach is the upper limit of the fair value in the use of the specialised property.

As a result of this analysis, the Company's assets were not considered to be economically obsolete as at the reporting date.

The principal assumptions underlying the estimation of the value in use of the properties based on income approach are those relating to the possible revenues and appropriate discount rates. These valuations are regularly compared market information and actual transactions by the Company and those reported by the market. The impact on the aggregate valuations of reasonably possible changes in these assumptions, with all other variables held constant, is as follows:

- The WACC was assumed to be 14.75%. Should this rate increase / decrease by 1 percentage point, the value in use of the properties would be GEL 32,591 thousand lower / GEL 17,125 thousand higher.
- Should the estimated revenue per DCF model increase / decrease by 5 percent, the value in use of the properties would be GEL 54,676 thousand higher / GEL 92,268 thousand lower.

5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations

The following amended standards became effective from 1 January 2022, but did not have a material impact on the Company:

Proceeds before intended use, Onerous contracts – cost of fulfilling a contract, Reference to the Conceptual Framework – narrow scope amendments to IAS 16, IAS 37 and IFRS 3, and Annual Improvements to IFRSs 2018-2020 – amendments to IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 and IAS 41 (issued on 14 May 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2022).

- The amendment to IAS 16 prohibits an entity from deducting from the cost of an item of PPE any proceeds received from selling items produced while the entity is preparing the asset for its intended use. The proceeds from selling such items, together with the costs of producing them, are now recognised in profit or loss. An entity will use IAS 2 to measure the cost of those items. Cost will not include depreciation of the asset being tested because it is not ready for its intended use. The amendment to IAS 16 also clarifies that an entity is 'testing whether the asset is functioning properly' when it assesses the technical and physical performance of the asset. The financial performance of the asset is not relevant to this assessment. An asset might therefore be capable of operating as intended by management and subject to depreciation before it has achieved the level of operating performance expected by management.
- The amendment to IAS 37 clarifies the meaning of 'costs to fulfil a contract'. The amendment explains that the direct cost of fulfilling a contract comprises the incremental costs of fulfilling that contract; and an allocation of other costs that relate directly to fulfilling. The amendment also clarifies that, before a separate provision for an onerous contract is established, an entity recognises any impairment loss that has occurred on assets used in fulfilling the contract, rather than on assets dedicated to that contract.
- IFRS 3 was amended to refer to the 2018 Conceptual Framework for Financial Reporting, in order to determine what constitutes an asset or a liability in a business combination. Prior to the amendment, IFRS 3 referred to the 2001 Conceptual Framework for Financial Reporting. In addition, a new exception in IFRS 3 was added for liabilities and contingent liabilities. The exception specifies that, for some types of liabilities and contingent liabilities, an entity applying IFRS 3 should instead refer to IAS 37 or IFRIC 21, rather than the 2018 Conceptual Framework. Without this new exception, an entity would have recognised some liabilities in a business combination that it would not recognise under IAS 37. Therefore, immediately after the acquisition, the entity would have had to derecognise such liabilities and recognise a gain that did not depict an economic gain. It was also clarified that the acquirer should not recognise contingent assets, as defined in IAS 37, at the acquisition date.
- The amendment to IFRS 9 addresses which fees should be included in the 10% test for derecognition of financial liabilities. Costs or fees could be paid to either third parties or the lender. Under the amendment, costs or fees paid to third parties will not be included in the 10% test.
- Illustrative Example 13 that accompanies IFRS 16 was amended to remove the illustration of payments from the lessor relating to leasehold improvements. The reason for the amendment is to remove any potential confusion about the treatment of lease incentives.
- IFRS 1 allows an exemption if a subsidiary adopts IFRS at a later date than its parent. The subsidiary can measure its assets and liabilities at the carrying amounts that would be included in its parent's consolidated financial statements, based on the parent's date of transition to IFRS, if no adjustments were made for consolidation procedures and for the effects of the business combination in which the parent acquired the subsidiary. IFRS 1 was amended to allow entities that have taken this IFRS 1 exemption to also measure cumulative translation differences using the amounts reported by the parent, based on the parent's date of transition to IFRS. The amendment to IFRS 1 extends the above exemption to cumulative translation differences, in order to reduce costs for first-time adopters. This amendment will also apply to associates and joint ventures that have taken the same IFRS 1 exemption.
- The requirement for entities to exclude cash flows for taxation when measuring fair value under IAS 41 was removed. This amendment is intended to align with the requirement in the standard to discount cash flows on a post-tax basis.

6 New Accounting Pronouncements

Certain new standards and interpretations have been issued that are mandatory for the annual periods beginning on or after 1 January 2023 or later, and which the Company has not early adopted.

Deferred tax related to assets and liabilities arising from a single transaction – Amendments to IAS 12 (issued on 7 May 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendments to IAS 12 specify how to account for deferred tax on transactions such as leases and decommissioning obligations. In specified circumstances, entities are exempt from recognising deferred tax when they recognise assets or liabilities for the first time. Previously, there had been some uncertainty about whether the exemption applied to transactions such as leases and decommissioning obligations – transactions for which both an asset and a liability are recognised. The amendments clarify that the exemption does not apply and that entities are required to recognise deferred tax on such transactions. The amendments require companies to recognise deferred tax on transactions that, on initial recognition, give rise to equal amounts of taxable and deductible temporary differences.

Classification of liabilities as current or non-current – Amendments to IAS 1 (originally issued on 23 January 2020 and subsequently amended on 15 July 2020 and 31 October 2022, ultimately effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024). These narrow scope amendments clarify that liabilities are classified as either current or non-current, depending on the rights that exist at the end of the reporting period. Liabilities are non-current if the entity has a substantive right, at the end of the reporting period, to defer settlement for at least twelve months. The guidance no longer requires such a right to be unconditional. Management's expectations whether they will subsequently exercise the right to defer settlement do not affect classification of liabilities. The right to defer only exists if the entity complies with any relevant conditions as of the end of the reporting period. A liability is classified as current if a condition is breached at or before the reporting date even if a waiver of that condition is obtained from the lender after the end of the reporting period. Conversely, a loan is classified as non-current if a loan covenant is breached only after the reporting date. In addition, the amendments include clarifying the classification requirements for debt a company might settle by converting it into equity. 'Settlement' is defined as the extinguishment of a liability with cash, other resources embodying economic benefits or an entity's own equity instruments. There is an exception for convertible instruments that might be converted into equity, but only for those instruments where the conversion option is classified as an equity instrument as a separate component of a compound financial instrument. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to IAS 8: Definition of Accounting Estimates (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendment to IAS 8 clarified how companies should distinguish changes in accounting policies from changes in accounting estimates. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to IAS 1 and IFRS Practice Statement 2: Disclosure of Accounting policies (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). IAS 1 was amended to require companies to disclose their material accounting policy information rather than their significant accounting policies. The amendment provided the definition of material accounting policy information. The amendment also clarified that accounting policy information is expected to be material if, without it, the users of the financial statements would be unable to understand other material information in the financial statements. The amendment provided illustrative examples of accounting policy information that is likely to be considered material to the entity's financial statements. Further, the amendment to IAS 1 clarified that immaterial accounting policy information need not be disclosed. However, if it is disclosed, it should not obscure material accounting policy information. To support this amendment, IFRS Practice Statement 2, 'Making Materiality Judgements' was also amended to provide guidance on how to apply the concept of materiality to accounting policy disclosures. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

6 New Accounting Pronouncements (Continued)

IFRS 17 “Insurance Contracts” (issued on 18 May 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). IFRS 17 replaces IFRS 4, which has given companies dispensation to carry on accounting for insurance contracts using existing practices. As a consequence, it was difficult for investors to compare and contrast the financial performance of otherwise similar insurance companies. IFRS 17 is a single principle-based standard to account for all types of insurance contracts, including reinsurance contracts that an insurer holds. The standard requires recognition and measurement of groups of insurance contracts at: (i) a risk-adjusted present value of the future cash flows (the fulfilment cash flows) that incorporates all of the available information about the fulfilment cash flows in a way that is consistent with observable market information; plus (if this value is a liability) or minus (if this value is an asset) (ii) an amount representing the unearned profit in the group of contracts (the contractual service margin). Insurers will be recognising the profit from a group of insurance contracts over the period they provide insurance coverage, and as they are released from risk. If a group of contracts is or becomes loss-making, an entity will be recognising the loss immediately. The Company expects to apply the standard to certain performance guarantees that it issues and that do not meet the definition of a loan commitment and is currently assessing the impact of the new standard on its financial statements. Potential impact on insurance products embedded in loans and similar instruments is also under consideration.

Amendments to IFRS 17 and an amendment to IFRS 4 (issued on 25 June 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendments include a number of clarifications intended to ease implementation of IFRS 17, simplify some requirements of the standard and transition. The amendments relate to eight areas of IFRS 17, and they are not intended to change the fundamental principles of the standard. The following amendments to IFRS 17 were made:

- **Effective date:** The effective date of IFRS 17 (incorporating the amendments) has been deferred by two years to annual reporting periods beginning on or after 1 January 2023; and the fixed expiry date of the temporary exemption from applying IFRS 9 in IFRS 4 has also been deferred to annual reporting periods beginning on or after 1 January 2023.
- **Expected recovery of insurance acquisition cash flows:** An entity is required to allocate part of the acquisition costs to related expected contract renewals, and to recognise those costs as an asset until the entity recognises the contract renewals. Entities are required to assess the recoverability of the asset at each reporting date, and to provide specific information about the asset in the notes to the financial statements.
- **Contractual service margin attributable to investment services:** Coverage units should be identified, considering the quantity of benefits and expected period of both insurance coverage and investment services, for contracts under the variable fee approach and for other contracts with an ‘investment-return service’ under the general model. Costs related to investment activities should be included as cash flows within the boundary of an insurance contract, to the extent that the entity performs such activities to enhance benefits from insurance coverage for the policyholder.
- **Reinsurance contracts held – recovery of losses:** When an entity recognises a loss on initial recognition of an onerous group of underlying insurance contracts, or on addition of onerous underlying contracts to a group, an entity should adjust the contractual service margin of a related group of reinsurance contracts held and recognise a gain on the reinsurance contracts held. The amount of the loss recovered from a reinsurance contract held is determined by multiplying the loss recognised on underlying insurance contracts and the percentage of claims on underlying insurance contracts that the entity expects to recover from the reinsurance contract held. This requirement would apply only when the reinsurance contract held is recognised before or at the same time as the loss is recognised on the underlying insurance contracts.
- **Other amendments:** Other amendments include scope exclusions for some credit card (or similar) contracts, and some loan contracts; presentation of insurance contract assets and liabilities in the statement of financial position in portfolios instead of groups; applicability of the risk mitigation option when mitigating financial risks using reinsurance contracts held and non-derivative financial instruments at fair value through profit or loss; an accounting policy choice to change the estimates made in previous interim financial statements when applying IFRS 17; inclusion of income tax payments and receipts that are specifically chargeable to the policyholder under the terms of an insurance contract in the fulfilment cash flows; and selected transition reliefs and other minor amendments.

6 New Accounting Pronouncements (Continued)

Transition option for insurers applying IFRS 17 – Amendments to IFRS 17 (issued on 9 December 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendment to the transition requirements in IFRS 17 provides insurers with an option aimed at improving the usefulness of information to investors on initial application of IFRS 17. The amendment relates to insurers' transition to IFRS 17 only and does not affect any other requirements in IFRS 17. The transition requirements in IFRS 17 and IFRS 9 apply at different dates and will result in the following one-time classification differences in the comparative information presented on initial application of IFRS 17: accounting mismatches between insurance contract liabilities measured at current value and any related financial assets measured at amortised cost; and if an entity chooses to restate comparative information for IFRS 9, classification differences between financial assets derecognised in the comparative period (to which IFRS 9 will not apply) and other financial assets (to which IFRS 9 will apply). The amendment will help insurers to avoid these temporary accounting mismatches and, therefore, will improve the usefulness of comparative information for investors. It does this by providing insurers with an option for the presentation of comparative information about financial assets. When initially applying IFRS 17, entities would, for the purpose of presenting comparative information, be permitted to apply a classification overlay to a financial asset for which the entity does not restate IFRS 9 comparative information. The transition option would be available, on an instrument-by-instrument basis; allow an entity to present comparative information as if the classification and measurement requirements of IFRS 9 had been applied to that financial asset, but not require an entity to apply the impairment requirements of IFRS 9; and require an entity that applies the classification overlay to a financial asset to use reasonable and supportable information available at the transition date to determine how the entity expects that financial asset to be classified applying IFRS 9. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements. Unless otherwise described above, the new standards and interpretations are not expected to affect significantly the Company's financial statements.

7 Balances and Transactions with Related Parties

Parties are generally considered to be related if the parties are under common control or if one party has the ability to control the other party or can exercise significant influence or joint control over the other party in making financial and operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

At 31 December 2022, the outstanding balances with related parties were as follows:

	Ultimate controlling party	Immediate parent company	Entities under common control	Associates
<i>In thousands of Georgian Lari</i>				
Gross amount of trade receivables	-	-	2,843	55
Investments in associates	-	-	-	16,598
Lease liabilities	-	-	(7,798)	-
Trade and other payables	(110)	(1,146)	(231)	(203)

The income and expense items with related parties for the year ended 31 December 2022 were as follows:

	Ultimate controlling party	Immediate parent company	Entities under common control	Associates
<i>In thousands of Georgian Lari</i>				
Revenue from services rendered	-	-	30,605	1,109
Lease revenue	-	-	-	414
Other operating income	-	-	52	-
Management fees	-	(8,957)	-	-
Towage service fee	-	-	(4,574)	-
Other professional services	-	(3,631)	(51)	-
Interest expense	-	-	(977)	-
Share of loss of associates	-	-	-	(156)

7 Balances and Transactions with Related Parties (Continued)

At 31 December 2021, the outstanding balances with related parties were as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Ultimate controlling party	Immediate parent company	Entities under common control	Associates
Gross amount of trade receivables	-	-	1,690	7
Investments in associates	-	-	14,301	-
Lease liabilities	-	-	(10,042)	-
Trade and other payables	(3)	(695)	(791)	-
Accrued liabilities and advances received	-	-	-	-

The income and expense items with related parties for the year ended 31 December 2021 were as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Ultimate controlling party	Immediate parent company	Entities under common control	Associates
Revenue from services rendered	-	-	23,471	1,439
Lease revenue	-	-	-	422
Other operating income	-	-	713	-
Management fees	-	(8,072)	(45)	-
Towage service fee	-	-	(5,513)	-
Other professional services	-	-	(1,461)	-
Interest expense	-	-	(1,186)	-
Share of result of associate	-	-	-	1,963

Key management compensation. Key management includes Executive Directors. Key management compensation is presented below:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022		2021	
	Expense	Accrued liability	Expense	Accrued liability
<i>Short-term benefits:</i>				
- Salaries	2,283	-	2,511	-
- Bonuses	499	499	577	476
- Benefits in-kind*	1,970	-	2,627	-
Total key management compensation	4,752	499	5,715	476

Benefits in-kind are comprised of various non-cash benefits, including housing allowance, commuter allowance and health insurance and other benefits.

8 Property, Plant and Equipment

Movements in the carrying amount of property, plant and equipment were as follows:

	Land and buildings	Ships, rigs and containers	Production facilities, equipment and infrastructure	Construction in progress	Total
<i>In thousands of Georgian Lari</i>					
Cost/ revalued amount					
Balance at 1 January 2021	340,916	10,686	94,282	7,364	453,248
Additions	80	-	504	61,794	62,378
Transfers	2,208	-	5,438	(7,646)	-
Disposals	(21)	-	(941)	(1,534)	(2,496)
Balance at 31 December 2021	343,183	10,686	99,283	59,978	513,130
Additions	-	-	-	97,229	97,229
Transfers	595	506	16,651	(17,752)	-
Disposals	(90)	-	(913)	-	(1,003)
Elimination of depreciation	(43,259)	(3,706)	(35,083)	-	(82,048)
Increase in revaluation reserve	96,085	1,006	18,802	-	115,893
Decrease in revaluation reserve	(10,089)	(1,876)	(834)	-	(12,799)
Balance at 31 December 2022	386,425	6,616	97,906	139,455	630,402
Accumulated depreciation					
Balance at 1 January 2021	18,893	1,815	19,920	-	40,628
Depreciation charge	10,631	908	9,519	-	21,058
Depreciation on disposal	(14)	-	(724)	-	(738)
Balance at 31 December 2021	29,510	2,723	28,715	-	60,948
Depreciation charge	13,759	983	6,951	-	21,693
Depreciation on disposal	(10)	-	(583)	-	(593)
Elimination of depreciation	(43,259)	(3,706)	(35,083)	-	(82,048)
Balance at 31 December 2022	-	-	-	-	-
Carrying amounts					
1 January 2021	322,023	8,871	74,362	7,364	412,620
31 December 2021	313,673	7,963	70,568	59,978	452,182
31 December 2022	386,425	6,616	97,906	139,455	630,402

Had no revaluation taken place in the past carrying values of the Company's property, plant and equipment would have been GEL 372,098 thousand, GEL 292,926 thousand and GEL 252,061 thousand, and as at 31 December 2022, 31 December 2021 and 1 January 2021, respectively.

Revaluation. As at 31 December 2022, Property, plant and equipment, except for construction in progress and assets acquired under finance lease, have been revalued to market value. The valuation was carried out by an independent firm of appraisers, KPMG Georgia LLC, who hold a recognised and relevant professional qualification and who have recent experience in valuation of assets of similar location and category. The majority of the Company's property, plant and equipment is specialised in nature and is rarely sold on the open market. Except for the part of property plant and equipment, which was appraised on the basis of recent market transactions, the market for similar property, plant and equipment is not active in Georgia and does not provide a sufficient number of sales of comparable property, plant and equipment for using a market-based approach for determining fair value.

8 Property, Plant and Equipment (Continued)

Depreciated replacement cost was estimated based on internal sources and analysis of the Georgian market for similar property, plant and equipment. Various market data were collected from published information, catalogues, statistical data etc., and industry experts. Suppliers of property, plant and equipment were also contacted in Georgia.

As a result of valuation, fair value of properties excluding construction in progress and assets acquired under finance lease was determined to be USD 181,591 thousand (equivalent to GEL 490,659 thousand, using the GEL/USD exchange rate of 2.7020). As a result of asset derecognition, revaluation reserve with the amount GEL 903 thousand (2021: GEL 1,291 thousand) was transferred to retained earnings.

Construction in progress: Construction in progress as at 31 December 2022 consists mainly of uninstalled equipment and ongoing construction project of a breakwater rehabilitation and expansion project (2021: uninstalled equipment and ongoing technical projects). There were no capitalised borrowing costs related to the acquisition or construction of property, plant and equipment.

At 31 December 2022 no properties or equipment had been pledged to third parties as collateral (31 December 2021: nil).

9 Right-of-use Assets and Lease Liabilities

The Company leases tugboats. Rental contract is typically made for fixed period of 10 years.

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Total
Carrying amount at 1 January 2021	7,625
Depreciation charge	(1,049)
Carrying amount at 31 December 2021	6,576
Depreciation charge	(1,048)
Carrying amount at 31 December 2022	5,528

The Company recognised lease liabilities as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2022	31 December 2021
Short-term lease liabilities	1,060	1,102
Long-term lease liabilities	6,738	8,940
Total lease liabilities	7,798	10,042

Interest expense included in finance costs was GEL 977 thousand (2021: GEL 1,186 thousand). Variable lease payments of GEL 5,979 thousand (2021: GEL 5,513 thousand), related to reimbursement of crew salaries and other operating costs of leased property, were recognised in Cost of sales. These lease payments are not based on an index or a rate and therefore are not part of lease liability.

Total cash outflow for leases (excluding variable lease payments) in 2022 was GEL 2,015 thousand (2021: GEL 2,227 thousand).

10 Investments in Associates

The table below summarises the movements in the carrying amount of the Company's investments in associates.

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022	2021
Carrying amount at 1 January	14,301	12,361
Share of loss of associates	(157)	1,964
Share of other comprehensive income	2,479	-
Dividends received from associates	(25)	(24)
Carrying amount at 31 December	16,598	14,301

The Company's interests in its principal associates, all incorporated in Georgia, were as follows:

Name	Nature of the Business	31 December 2022	31 December 2021
Associates			
Channel Energy Limited	Oil terminals on the Black Sea coast	25%	25%
Doctranshipment Poti JSC	Cargo weighing service in the port	50%	50%

The Company holds 50% of the voting rights in Doctranshipment Poti JSC, a dormant entity, but does not have the current right to direct the relevant activities of this entity. Consequently, Doctranshipment Poti JSC is not consolidated and is listed as an associate of the Company.

Both associates are lessees of the Company. None of the investees are publicly listed entities and consequently do not have published price quotations.

11 Finance Lease Receivables

The Company has finance lease arrangements for the properties and equipment located on the areas of berths #3, #4, #5, #6, #8, #9, #10 and #15 of the port. The lease arrangements are denominated in US Dollars. The average term of finance leases entered is 25 years.

The maturity analysis of the finance lease payments receivable is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2022	31 December 2021
1 year	6,673	7,370
2 year	6,873	7,650
3 year	7,080	7,880
4 year	7,236	8,117
5 year	7,696	8,296
Later than 5 years	27,902	40,769
Total undiscounted finance lease payments receivable at 31 December	63,460	80,082
Unearned finance income	(32,944)	(44,327)
Allowance for credit losses	-	-
Finance lease receivable at 31 December	30,516	35,755

All finance lease receivables fall under Stage 1 (12- months ECL) for both 2022 and 2021 years and have been rated as 'Good' based on the management's internal credit risk policies. All finance lease receivables relate to leases of production facilities, equipment, and infrastructure.

The finance lease receivables are effectively collateralised by the leased assets as the right to the asset reverts to the Company in case of the counterparty's default. Refer to Note 26 for information about the fair value of finance lease receivables.

12 Trade and Other Receivables

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022	2021
Trade receivables	7,892	11,041
Other financial receivables	29	-
Less credit loss allowance	(225)	(60)
Total financial assets within trade and other receivables	7,696	10,981
Prepayments	432	215
Total trade and other receivables at 31 December	8,128	11,196

Trade receivables of GEL 2,513 thousand (2021: GEL 1,647 thousand) net of credit loss allowance are denominated in foreign currency, mainly in US Dollars. The Company applies the IFRS 9 simplified approach to measuring expected credit losses which uses a lifetime expected loss allowance for all trade receivables.

To measure the expected credit losses, the Company assesses the trade and other receivables both individually and collectively, grouped based on shared credit risk characteristics and the days past due.

The expected loss rates are based on the payment profiles of customers over a period of 36 months before each balance sheet date and the corresponding historical credit losses experienced within this period. The historical loss rates are adjusted to reflect current and forward-looking information on macroeconomic factors affecting the ability of the customers to settle the receivables. The Company has identified the GDP and foreign currency rates of the country in which it sells its and services to be the most relevant factors, and accordingly adjusts the historical loss rates based on expected changes in these factors.

The credit loss allowance for trade receivables is determined according to provision matrix. None of the trade and other receivables balances (2021: nil) have been collateralised.

Movements in prepayments are as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Prepayments for services	Prepayment for property, plant and equipment	Total
Carrying value at 1 January 2021	283	1,477	1,760
Additions	6,712	64,493	71,205
Prepayments derecognised/transferred to construction in progress on receipt of related goods or services	(6,780)	(50,731)	(57,511)
Total prepayments at 31 December 2021	215	15,239	15,454
Additions	13,658	169,855	183,513
Prepayments derecognised/transferred to construction in progress on receipt of related goods or services	(13,441)	(176,105)	(189,546)
Total prepayments at 31 December 2022	432	8,989	9,421

13 Cash and Cash Equivalents

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022	2021
Bank balances payable on demand	19,935	16,603
Total cash and cash equivalents at 31 December	19,935	16,603

Bank balances payable on demand are held with banks which are “BB- rated“ (2021: “BB-rated”) based on Fitch Ratings.

14 Share Capital

As of 31 December 2022, and 2021, the Company had issued total of 196,370 ordinary shares with a par value of 1 GEL per share. All issued ordinary shares are fully paid. All ordinary shares rank equally with regard to the Company’s residual assets.

In accordance with Georgian legislation, the Company’s distributable reserves are limited to the balance of retained earnings as recorded in the Company’s statutory financial statements prepared in accordance with IFRS. The holders of ordinary shares are entitled to receive dividends as declared from time to time and are entitled to one vote per share at meetings of the Company.

Dividends declared and paid during the 2022 year were as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022	2021
Dividends payable at 1 January	-	-
Dividends declared during the year	(45,134)	(94,410)
Dividends paid during the year	45,134	94,410
Dividends payable at 31 December	-	-
Dividends per share declared during the year	0.23	0.48

All dividends are declared and paid in US Dollars.

15 Reconciliation of Liabilities Arising from Financing Activities

The table below sets out an analysis of liabilities from financing activities and the movements in the Company’s liabilities from financing activities for each of the periods presented. The items of these liabilities are those that are reported as financing in the statement of cash flows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022	2021
	Lease liabilities	Lease liabilities
Liabilities from financing activities at 1 January	10,042	11,681
Cash flows		
Repayments of principal	(1,038)	(1,040)
Interest payments	(977)	(1,186)
Non-cash changes		
Interest accrual	977	1,186
Foreign exchange adjustments	(1,206)	(598)
Liabilities from financing activities at 31 December	7,798	10,043

16 Deferred Income

Government grant. On 31 August 2004 the Government of Georgia, represented by the Ministry of Finance of Georgia, entered into a grant agreement with the Government of the Netherlands, represented by De Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden N.V., entitling Boskalis International B.V. to receive EUR 5,355 thousand for rehabilitation works of the breakwater.

On 31 August 2004, the Company entered into an agreement with the Government of Georgia, entitling the Company to receive a loan and a grant for the rehabilitation works in the amounts of EUR 9,945 thousand and EUR 5,355 thousand, respectively.

As at 31 December 2022 and 2021 deferred revenue represents the Government grant in the amount of GEL 7,412 thousand and GEL 7,547 thousand, respectively, with respect to the received grant. The maturity period of the government grant is until 31 December 2048.

Sale and leaseback of a tugboat. On 12 March 2018, the Company recognised deferred income on sale and leaseback of a tugboat that had been transferred to its related party, Svitzer Georgia LLC, under the sale agreement and leased back under the towage service agreement.

The transaction has been recognised as sale and leaseback transaction and respective deferred income has been recognised in the Company's balance sheet in the amount of GEL 3,308 thousand.

The deferred income is amortised over 10 years, term of the lease.

As at 31 December 2022 and 2021 deferred income recognised on sale and leaseback transactions amounts to GEL 1,718 thousand and GEL 2,049 thousand, respectively.

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022	2021
Deferred income at 1 January	9,597	10,062
Deferred income recognised on sale of equipment	-	-
Amortisation of deferred income to match related depreciation	(466)	(466)
Deferred income at 31 December	9,131	9,596

17 Trade and Other Payables

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022	2021
Trade payables	3,470	2,460
Payables for purchased property, plant and equipment	16,425	10,992
Accrued liabilities for property, plant and equipment	6,476	4,693
Accrued liabilities and other creditors	2,282	1,388
Total financial payables within trade and other payables at AC	28,653	19,533
Accrued employee benefit costs	2,962	1,660
Advances received	352	137
Other	31	31
Total other payables	3,345	1,828
Trade and other payables at 31 December	31,998	21,361

Refer to Note 26 for the estimated fair value of each class of other financial liabilities. Information on related party balances is disclosed in Note 7.

18 Analysis of Revenue by Category

The Company derives revenue from the transfer of services over time and at a point in time in the following major service lines:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022	2021
Container and general cargo	100,643	89,954
Marine services	52,632	52,697
Yard handling	21,808	15,129
Other services	5,598	6,766
Total revenue from contracts with customers	180,681	164,546
Lease income	21,855	22,942
Total revenue	202,536	187,488

Timing of revenue recognition is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022	2021
At a point in time	197,759	183,832
Over time	4,777	3,656
Total revenue from contracts with customers	202,536	187,488

19 Cost of Sales

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022	2021
Staff costs	21,031	20,593
Depreciation	19,317	19,088
Cost of energy resources used	6,835	4,567
Repairs and maintenance	5,383	5,571
Towage service fee	4,574	5,513
Dredging expenses	2,394	513
Depreciation of right-of-use assets	1,048	1,049
Other	1,937	2,713
Total cost of sales	62,519	59,607

20 General and Administrative Expenses

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022	2021
Staff costs	10,902	8,790
Professional services*	10,343	10,937
Foreign exchange losses less gains	5,150	5,841
Taxes other than income tax	4,442	3,096
Depreciation and amortization	2,376	1,970
IT cost	2,245	2,021
Security	1,931	1,901
Insurance	1,736	1,131
Repairs and maintenance	791	366
Business trip expenses	529	421
Advertising and marketing services	478	184
Impairment of trade and other receivables	251	171
Other	2,182	1,950
Total general and administrative expenses	43,356	38,779

20 General and Administrative Expenses (Continued)

(*) Professional services includes GEL 387 thousand (2021: GEL 526 thousand) - fees incurred for audit and other services provided by Auditor/Audit Firm as defined in the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

21 Finance Costs

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022	2021
Interest expense on lease liabilities	977	1,186
Foreign exchange loss, net	2,197	1,514
Finance costs recognised in profit or loss	3,174	2,700

22 Finance Income

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022	2021
Interest income on finance lease receivable	6,158	6,640
Interest income on bank accounts	2,080	1,751
Other interest income	71	20
Finance income recognised in profit or loss	8,309	8,411

23 Contingencies and Commitments

Legal proceedings. From time to time and in the normal course of business, claims against the Company may be received. On the basis of its own estimates and both internal and external professional advice, management is of the opinion that no material losses will be incurred in respect of claims in excess of provisions that have been made in these financial statements.

Competition Agency case. On 8 June 2016 fourteen transportation companies based in Poti lodged a complaint to the Georgian Competition Agency to stop the Company from implementing a new container cargo handling structure, as it was claimed to be incompatible with the norms of the Georgian Competition Law. On 21 April 2017 the Competition Agency issued a decision partially upholding the claims of the plaintiffs and finding breach of the Competition Law by the Company. On 25 May 2017 the Company appealed the Competition Agency's decision by lodging an administrative claim to the Tbilisi City Court's Administrative Chamber. Since the date, several hearings and meetings have been held in the Tbilisi City Court, with the transportation companies, as well as with the Competition Agency. Tbilisi City Court did not satisfy PSPC's claim. The justified decision was appealed by the Company at the Tbilisi Court of Appeals. Tbilisi Court of Appeals have upheld the first instance court decision on 20 February 2023. Currently, the present case is pending for further appeal to the cassation court - the Supreme Court of Georgia. The case is still ongoing as of the date of these financial statements.

Tax legislation. The taxation system in Georgia is relatively new and is characterised by frequent changes in legislation, official pronouncements and court decisions, which are often unclear, contradictory and subject to varying interpretation by different tax authorities.

Taxes are subject to review and investigation by a number of government bodies, which have the authority to impose severe fines, penalties and interest charges. A tax year remains open for review by the tax authorities during the three subsequent calendar years, however, under certain circumstances a tax year may remain open longer. These circumstances may create tax risks in Georgia that are substantially more significant than in many other countries. Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on these financial statements, if the authorities were successful in enforcing their own interpretations, could be significant.

23 Contingencies and Commitments (Continued)

The Company's uncertain tax positions are reassessed by the Management at the end of each reporting period. Liabilities are recorded for income tax positions that are determined by management as more likely than not to result in additional taxes being levied if the positions were to be challenged by the tax authorities. The assessment is based on the interpretation of tax laws that have been enacted or substantively enacted by the end of the reporting period. Liabilities for penalties, interest and taxes other than on income are recognised based on management's best estimate of the expenditure required to settle the obligations at the end of the reporting period. Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on these financial statements, if the authorities were successful in enforcing their own interpretations, could be significant.

The Company has ongoing tax dispute relating to transfer pricing matters. Management is of the opinion that no material losses will be incurred in respect of dispute in excess of provisions that have been made in these financial statements.

Capital expenditure commitments. As of 31 December 2022, the Company has no contractual capital expenditure commitments (2021: nil).

Consideration of climate change. The Company management has taken note of global awareness and concerns about the potential impact of climate change. Currently, this matter has had no significant impact on the financial statements, and the future effects on the Company's activities and business plans are difficult to predict. Management continues to monitor developments in this area and will respond as necessary to ensure the Company's viability and will adopt all government guidelines if and when these are issued in the markets in which the Company operates.

24 Financial Risk Management

The risk management function within the Company is carried out with respect to financial risks, operational risks and legal risks. Financial risk comprises market risk (including currency risk, interest rate risk and other price risks), credit risk and liquidity risk. The primary function of financial risk management is to establish risk limits and to ensure that any exposure to risk stays within these limits. The operational and legal risk management functions are intended to ensure the proper functioning of internal policies and procedures in order to minimise operational and legal risks.

Credit risk. The Company exposes itself to credit risk, which is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to meet an obligation. Exposure to credit risk arises as a result of the Company's lending and other transactions with counterparties, giving rise to financial assets and off-balance sheet credit-related commitments. The Company's maximum exposure to credit risk is reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position. For financial guarantees issued, commitments to extend credit, undrawn credit lines and export/import letters of credit, the maximum exposure to credit risk is the amount of the commitment.

Credit risk management. Credit risk is the single largest risk for the Company's business; management therefore carefully manages its exposure to credit risk. The estimation of credit risk for risk management purposes is complex and involves the use of models, as the risk varies depending on market conditions, expected cash flows and the passage of time.

The assessment of credit risk for a portfolio of assets entails further estimations of the likelihood of defaults occurring, the associated loss ratios and default correlations between counterparties.

Limits. The Company structures the levels of credit risk it undertakes by placing limits on the amount of risk accepted in relation to one borrower, or groups of borrowers, and to geographical and industry segments. Limits on the level of credit risk by product and industry sector are approved regularly by management. Such risks are monitored on a revolving basis and are subject to an annual, or more frequent, review.

24 Financial Risk Management (Continued)

Credit risk grading system. For measuring credit risk and grading financial instruments by the amount of credit risk, the Company produces regular reports based on a structured analysis focusing on the customer's financial performance. Any significant interaction with customers with deteriorating creditworthiness are reported to and reviewed by Management. The Company's management reviews the performance of counterparties and follows up on past due balances.

For other financial assets (loans issued), the Company applies risk grades estimated by external international rating agencies (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's). Credit ratings are mapped on an internally defined master scale. Each master scale credit risk grade is assigned a specific degree of creditworthiness:

- *Excellent* – strong credit quality with low expected credit risk (AAA to BB+ corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Good* – adequate credit quality with a moderate credit risk (BB to B+ corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Satisfactory* – moderate credit quality with a satisfactory credit risk (B, B- corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Special monitoring* – facilities that require closer monitoring and remedial management (CCC+ to CC- corresponding ratings of external international rating agencies); and
- *Default* – facilities in which a default has occurred (C, D-I, D-II corresponding ratings of external international rating agencies).

Expected credit loss (ECL) measurement. ECL is a probability-weighted estimate of the present value of future cash shortfalls (i.e., the weighted average of credit losses, with the respective risks of default occurring in a given time period used as weights). An ECL measurement is unbiased and is determined by evaluating a range of possible outcomes. ECL measurement is based on four components used by the Company: Probability of Default ("PD"), Exposure at Default ("EAD"), Loss Given Default ("LGD") and Discount Rate.

EAD is an estimate of exposure at a future default date, taking into account expected changes in the exposure after the reporting period, including repayments of principal and interest, and expected drawdowns on committed facilities. PD is an estimate of the likelihood of default to occur over a given time period. LGD is an estimate of the loss arising on default. It is based on the difference between the contractual cash flows due and those that the lender would expect to receive, including from any collateral. It is usually expressed as a percentage of the EAD. The expected losses are discounted to present value at the end of the reporting period. The discount rate represents the effective interest rate ("EIR") for the financial instrument or an approximation thereof.

Management models *Lifetime ECL*, that is, losses that result from all possible default events over the remaining lifetime period of the financial instrument. The *12-month ECL*, represents a portion of lifetime ECLs that result from default events on a financial instrument that are possible within 12 months after the reporting period, or remaining *lifetime period* of the financial instrument if it is less than a year. The ECLs that are estimated by management for the purposes of these financial statements are point-in-time estimates, rather than through-the-cycle estimates that are commonly used for regulatory purposes. The estimates consider *forward looking information*, that is, ECLs reflect probability weighted development of key macroeconomic variables that have an impact on credit risk.

For purposes of measuring PD, the Company defines default as a situation when the exposure meets one or more of the following criteria:

- the borrower is more than 90 days past due on its contractual payments;
- the borrower meets the unlikelihood-to-pay criteria listed below:
 - the borrower is deceased;
 - the borrower is insolvent;
 - it is becoming likely that the borrower will enter bankruptcy; and

24 Financial Risk Management (Continued)

For purposes of disclosure, the Company fully aligned the definition of default with the definition of credit-impaired assets. The default definition stated above is applied to all types of financial assets of the Company.

The level of ECL that is recognised in these financial statements depends on whether the credit risk of the borrower has increased significantly since initial recognition.

This is a three-stage model for ECL measurement. A financial instrument that is not credit-impaired on initial recognition and its credit risk has not increased significantly since initial recognition has a credit loss allowance based on 12-month ECLs (Stage 1). If a SICR since initial recognition is identified, the financial instrument is moved to Stage 2 but is not yet deemed to be credit-impaired and the loss allowance is based on lifetime ECLs. If a financial instrument is credit-impaired, the financial instrument is moved to Stage 3 and loss allowance is based on lifetime ECLs. The consequence of an asset being in Stage 3 is that the entity ceases to recognise interest income based on gross carrying value and applies the asset's effective interest rate to the carrying amount, net of ECL, when calculating interest income.

If there is evidence that the SICR criteria are no longer met, the instrument is transferred back to Stage 1.

If an exposure has been transferred to Stage 2 based on a qualitative indicator, the Company monitors whether that indicator continues to exist or has changed. The Company performs ECL assessment on an individual basis for all types of financial instruments. ECL assessment on an individual basis is performed by weighting the estimates of credit losses for different possible outcomes against the probabilities of each outcome.

The Company defines at least two possible outcomes for each assessed loan, one of which leads to a credit loss even if the probability of such a scenario may be very low.

In general, ECL is the sum of the multiplications of the following credit risk parameters: EAD, PD and LGD, that are defined as explained above, and discounted to present value using the instrument's effective interest rate. The ECL is determined by predicting credit risk parameters (EAD, PD and LGD) for each future [month / year] during the lifetime period for each individual exposure or collective segment. These three components are multiplied together and adjusted for the likelihood of survival (i.e. the exposure has been repaid or defaulted in an earlier month).

This effectively calculates an ECL for each future period, that is then discounted back to the reporting date and summed up. The discount rate used in the ECL calculation is the original effective interest rate or an approximation thereof.

Forward-looking information incorporated in the ECL models. The calculation of ECLs incorporate supportable forward-looking information. The Company identified certain key economic variables that correlate with developments in credit risk and ECLs. Forecasts of economic variables (the "base economic scenario") are provided by the Company and provide the best estimate of the expected macro-economic development over the next year.

Market risk. The Company takes on exposure to market risks. Market risks arise from open positions in (a) currency, (b) interest rates and (c) equity products, all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Currency risk. In respect of currency risk, management sets limits on the level of exposure by currency and in total for both overnight and intra-day positions, which are monitored daily.

24 Financial Risk Management (Continued)

The table below summarises the Company's exposure to foreign currency exchange rate risk at the end of the reporting period:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	At 31 December 2022			At 31 December 2021		
	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position
US Dollars	38,317	9,492	28,852	47,583	11,698	35,885
Euros	1	155	(154)	-	218	(218)
Total	38,318	9,647	28,698	47,583	11,916	35,667

The above analysis includes only monetary assets and liabilities. Investments in equities and non-monetary assets are not considered to give rise to any material currency risk.

The following table presents sensitivities of profit or loss to reasonably possible changes in exchange rates applied at the end of the reporting period relative to the functional currency of the Company, with all other variables held constant:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	At December 2022	At December 2021
US Dollar strengthening by 20% (2021: strengthening by 20%)	5,765	7,177
US Dollar weakening by 20% (2021: weakening by 20%)	(5,765)	(7,177)
Euro strengthening by 20% (2021: strengthening by 20%)	(31)	(44)
Euro weakening by 20% (2021: weakening by 20%)	31	44

The exposure was calculated only for monetary balances denominated in currencies other than the functional currency of the Company.

Interest rate risk. The Company takes on exposure to the effects of fluctuations in the prevailing levels of market interest rates on its financial position and cash flows. Interest margins may increase as a result of such changes but may reduce or create losses in the event that unexpected movements arise. Management monitors on a daily basis and sets limits on the level of mismatch of interest rate repricing that may be undertaken.

The table below summarises the Company's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the Company's financial assets and liabilities at carrying amounts, categorised by the earlier of contractual interest repricing or maturity dates:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Demand and less than 1 month	From 1 to 6 months	From 6 to 12 months	More than 1 year	Total
31 December 2022					
Total financial assets	27,709	422	564	29,452	58,147
Total financial liabilities	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	(27,693)
Net interest sensitivity gap at 31 December 2022	8,178	(560)	122	22,714	30,454
31 December 2021					
Total financial assets	27,705	316	429	34,949	63,399
Total financial liabilities	(13,545)	(465)	(558)	(8,926)	(23,494)
Net interest sensitivity gap at 31 December 2021	14,160	(149)	(129)	26,023	39,905

24 Financial Risk Management (Continued)

All of the Company's debt instruments bear variable interest rates and reprice on a monthly basis.

The Company does not have formal policies and procedures in place for the management of interest rate risks as management considers this risk as insignificant to the Company's business.

The Company has low exposure to floating rate interest bearing instruments. The Company does not have financial assets that are exposed to interest rate risk, therefore, management believes that the Company does not have significant exposure to interest rate risk.

The Company monitors interest rates for its financial instruments. The table below summarises interest rates at the respective reporting date based on reports reviewed by key management personnel.

<i>In % p.a.</i>	2022		2021	
	GEL	USD	GEL	USD
Assets				
Cash and cash equivalents	11.75%	1.9%	11%	1.9%

Interest rates disclosed in the table above, represent average effective rates for individual financial instruments. The sign “-” in the table above means that the Company does not have the respective assets or liabilities in the corresponding currency.

Liquidity risk. Liquidity risk is the risk that an entity will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities. The Company is exposed to daily calls on its available cash resources. Management monitors monthly rolling forecasts of the Company's cash flows. The Company seeks to maintain a stable funding base primarily consisting of trade and other payables. The Company's liquidity portfolio comprises cash and cash equivalents (Note 13).

The liquidity position is monitored on regular basis by the management of the Company. The table below shows liabilities at 31 December 2022 by their remaining contractual maturity. The amounts disclosed in the maturity table are the contractual undiscounted cash flows. Such undiscounted cash flows differ from the amount included in the statement of financial position because the statement of financial position amount is based on discounted cash flows.

When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the end of the reporting period. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the end of the reporting period. The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2022 is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Lease liabilities (Note 9)	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	(7,798)
Trade payables (Note 17)	(19,443)	(452)	-	-	-	(19,895)
Total future payments, including future principal and interest payments	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	-	(27,693)

24 Financial Risk Management (Continued)

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2021 is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Lease liabilities (Note 9)	(180)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(14,377)
Trade payables (Note 17)	(13,452)	-	-	-	-	(13,452)
Total future payments, including future principal and interest payments	(13,632)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(27,829)

25 Management of Capital

The Company's objectives when managing capital are to safeguard the Company's ability to continue as a going concern in order to provide returns for shareholders and benefits for other stakeholders and to maintain an optimal capital structure to reduce the cost of capital. In order to maintain or adjust the capital structure, the Company may adjust the amount of dividends paid to shareholders, return capital to shareholders, issue new shares or sell assets to reduce debt. As of 31 December 2022, capital comprises of share capital, revaluation reserve, other reserves and retained earnings and is measured at GEL 671,030 thousand (2021: GEL 515,915 thousand).

26 Fair Value Disclosures

Fair value measurements are analysed by level in the fair value hierarchy as follows: (i) level one are measurements at quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities, (ii) level two measurements are valuations techniques with all material inputs observable for the asset or liability, either directly (that is, as prices) or indirectly (that is, derived from prices), and (iii) level three measurements are valuations not based on observable market data (that is, unobservable inputs).

Management applies judgement in categorising financial instruments using the fair value hierarchy. If a fair value measurement uses observable inputs that require significant adjustment, that measurement is a Level 3 measurement. The significance of a valuation input is assessed against the fair value measurement in its entirety.

Recurring fair value measurements. Recurring fair value measurements are those that the accounting standards require or permit in the statement of financial position at the end of each reporting period. The level in the fair value hierarchy into which the recurring fair value measurements are categorised are as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2022				2021			
	Level 1	Level 2	Level 3	Total	Level 1	Level 2	Level 3	Total
Non-financial assets								
- Property, plant and equipment excluding CIP	-	-	490,947	490,947	-	-	392,204	392,204
Total assets recurring fair value measurements at 31 December	-	-	490,947	490,947	-	-	392,204	392,204

Assets and liabilities not measured at fair value but for which fair value is disclosed. Fair values analysed by level in the fair value hierarchy and the carrying value of assets and liabilities not measured at fair value are as follows:

26 Fair Value Disclosures (Continued)

	31 December 2022				31 December 2021			
	Level 1 fair value	Level 2 fair value	Level 3 fair value	Carry- ing value	Level 1 fair value	Level 2 fair value	Level 3 fair value	Carry- ing value
<i>In thousands of Georgian Lari</i>								
ASSETS								
Financial assets at AC								
- Cash and Cash equivalents	-	19,935	-	19,935	-	16,603	-	16,603
- Trade receivables	-	7,667	-	7,667	-	10,981	-	10,981
- Other financial receivables	-	29	-	29	-	-	-	-
- Finance lease receivables	-	30,516	-	30,516	-	35,755	-	35,755
TOTAL ASSETS	-	58,147	-	58,147	-	63,339	-	63,339
LIABILITIES								
Other financial liabilities								
- Trade payables	-	19,895	-	19,895	-	13,452	-	13,452
- Other accrued liabilities	-	8,758	-	8,758	-	10,006	-	10,006
TOTAL LIABILITIES	-	28,653	-	28,653	-	23,458	-	23,458

The fair values in level 2 and level 3 of the fair value hierarchy were estimated using the discounted cash flows valuation technique. The fair value of floating rate instruments that are not quoted in an active market was estimated to be equal to their carrying amount. The fair value of unquoted fixed interest rate instruments was estimated based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities.

Financial assets carried at amortised cost. The fair value of floating rate instruments is normally their carrying amount. The estimated fair value of fixed interest rate instruments is based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities. Discount rates used depend on the credit risk of the counterparty.

Liabilities carried at amortised cost. Fair values of other liabilities were determined using valuation techniques. The estimated fair value of fixed interest rate instruments with stated maturities were estimated based on expected cash flows discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities.

27 Presentation of Financial Instruments by Measurement Category

For the purposes of measurement, IFRS 9 “Financial Instruments” classifies financial assets into the following categories: (a) financial assets at FVTPL; (b) debt instruments at FVOCI, (c) equity instruments at FVOCI and (c) financial assets at AC. Financial assets at FVTPL have two sub-categories: (i) assets mandatorily measured at FVTPL, and (ii) assets designated as such upon initial recognition. In addition, finance lease receivables form a separate category. All of the financial assets of the Company fall into the financial assets at AC category.

28 Events after the Reporting Period

There have been no significant events after the end of the reporting period.

Poti Sea Port Corporation JSC

Management Report – Business Overview 2022

1. The entity's business development, performance and position:

General information. Poti Sea Port Corporation JSC (the “Company”) was registered in 1999 as a legal entity of public law and on 27 December 2004 it was reorganised to a limited liability company (“LLC”) owned by the Government of Georgia. On 3 April 2008, the Company was reorganised into a joint stock company set up in accordance with Georgian regulations and is registered by Poti Court with identification number: 215080999.

Principal activity. Strategically located, Poti Sea Port is the largest port in Georgia handling liquid and dry bulk, ferries as well as containers. It has 15 berths, with total berth length of 2,900 meters. The port currently serves as the European gateway for international trade in Georgia, Armenia and Azerbaijan, and is ideally located to become a future hub for Central Asia trade.

Sales by services offered. Summary of services offered by the Company is as follows:

- Quay & Marine
- Cargo loading and unloading from/to vessel
- Yard handling
- Cargo/container storage
- Docking
- Ferry
- Ro-Ro

8 berths from 15 are leased out under operating lease and the Company earns rental income from it.

‘000 GEL

	Revenue Category	Amount
1	Revenue from Container and General Cargo	100,643
2	Revenue from Marine Services	52,632
3	Lease Revenue	21,855
4	Yard Handling Revenue	21,808
5	Revenue from Additional Services	5,598

Performance. The Company has experienced high growth over the last decade and the fundamentals for continued solid growth remain.

In 2022 the Company recorded operating revenue of GEL 202,536 thousand. The net profit amounted to GEL 94,440 thousand, which is 13.5% more compared to 2021. The average number of employees was 758, including 88 females (2021: 775 including 90 female).

Overall performance in 2022 exceeded expectations: forecasted financial metrics were outperformed and progressed well towards business transformation, increasing container volumes and focusing on general cargo (EBITDA of GEL 119,049 thousand, margin 41%). Revenue is 8% more compared to 2021 and is in line with the increased volumes handled at the port due to the continuing container market recovery of both Georgian and regional import volumes, as well as some growth in regional exports from Central Asia which historically moved via Russia and has been partially diverted due to the war in Ukraine. There has continued to be a healthy development in the non-container copper concentrate and grain volumes which were secured to cover the container drop starting from 2020.

2. Entity's future development plans:

To support the Port's ambition to be the leading gateway to the Caucasus region, the Company presented an expansion project to the north of the current port location. The project includes the construction of an additional 1,800 meters of breakwater, 400 meters of quay, 25 hectares of yard together with modern handling equipment and superstructures.

The expansion project is targeted at increasing capacity to handle both bulk and containerized cargo and will allow the Port to handle vessels with LOA of 250m and a 13.5 meters vessel draft. Thus, it will enable the port to offer an improved customer value proposition through improved capabilities to serve larger vessels and provide faster turn-around times hence catalysing infrastructure and supply chain improvements for the good of both Poti and Georgia.

Projected construction start date moved to late 2023 / early 2024 with preparations ongoing, with project completion expected no later than Q1 2026.

Furthermore, PSPC embarked in a mid to long term effort to establish a multimodal product with expected outreach covering Kazakhstan, Uzbekistan, Turkmenistan thus turning Poti into a potential hub connecting Central Asia with Europe

3. Review of the research and development performed by the entity:

In 2022 the Company was not engaged in any research and development activities.

4. Information on the branches of an entity:

The Company does not have any legal Branches and it is located in Poti, Georgia.

5. Key financial and non-financial indicators:

	'000 GEL	2022	2021	Explanation of variances
1	Revenue	202,536	187,488	Increased turnover
2	Gross profit	140,017	127,881	Increased turnover
3	Net profit	94,440	83,237	Increased turnover
4	Gross profit margin	69%	68%	Increased turnover

The analyses of key non-financial indicators are the following:

		2022	2021
1	Number of vessel calls	Total: 815 PSPC: 474 Lessees: 341	Total: 771 PSPC: 450 Lessees: 321
2	Number of TEU	357,857	302,082
3	Number staff as of 31 December	758	775
4	Tonnage of general cargo	1,245,084	1,366,668

****TEU= Twenty Foot Equivalent Unit/Container**

(i) *Relationship with employees.* The number of staff in the Company is in the range of 720 - 799. The Company has a well-structured recruitment policy and only candidates with relevant qualification, experience and skills are recruited by the Company.

As an employer, Poti Sea Port Corporation offers exceptional advancement opportunities, a positive work environment, and competitive salary for hard-working people, where the employee rights are well protected.

(ii) *Relationship with suppliers and customers.* The Company has established strong professional relationship with customers by demonstrating customer care, loyalty.

(iii) *Relationship with tax authority.* Tax accounting system of the Company is well established and managed. The accounting department of the Company is staffed with employees with relevant qualification and sufficient experience, which regularly attend different trainings to be on track of changes in the tax legislation affecting the Company.

6. Detailed information on the acquisition of its own shares

In 2022 no acquisition of own shares made by the Company.

7. Additional explanations of amounts given in the annual financial statements

In 2022 the Company agreed the better credit terms with several key suppliers and as a result the period for credit limit increased from 0 days to 30 days.

8. Review of the entity's credit, market, liquidity and cash flow risks and mechanisms for their management

Most of the Company's sales are made through bank transfers, before provision of the services to the customers; consequently, there are no delays in collection of receivables. The credit terms with customers ranges from 0 to current month +15 days.

9. Major risks and uncertainties, enterprise goal and policy with respect to financial risk management

Credit risks concentration

The Company exposes itself to credit risk, which is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to meet an obligation.

Exposure to credit risk arises as a result of the Company's lending and other transactions with counterparties, giving rise to financial assets and off-balance sheet credit-related commitments.

The Company's maximum exposure to credit risk is reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position. For financial guarantees issued, commitments to extend credit, undrawn credit lines and export/import letters of credit, the maximum exposure to credit risk is the amount of the commitment.

Credit risk management. Credit risk is the single largest risk for the Company's business; management therefore carefully manages its exposure to credit risk.

The estimation of credit risk for risk management purposes is complex and involves the use of models, as the risk varies depending on market conditions, expected cash flows and the passage of time. The assessment of credit risk for a portfolio of assets entails further estimations of the likelihood of defaults occurring, the associated loss ratios and default correlations between counterparties.

Limits. The Company structures the levels of credit risk it undertakes by placing limits on the amount of risk accepted in relation to one borrower, or groups of borrowers, and to geographical and industry segments. Limits on the level of credit risk by product and industry sector are approved regularly by management. Such risks are monitored on a revolving basis and are subject to an annual, or more frequent, review.

Credit risk grading system. For measuring credit risk and grading financial instruments by the amount of credit risk, the Company produces regular reports based on a structured analysis focusing on the customer's financial performance.

Any significant interaction with customers with deteriorating creditworthiness are reported to and reviewed by Management. The Company's management reviews the performance of counterparties and follows up on past due balances.

Market risk

The Company takes on exposure to market risks. Market risks arise from open positions in (a) foreign currencies, and (b) interest bearing assets and liabilities and (c) equity products, all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Political risks

Due to the specifics of the Company's business, future performance of the Company is closely linked to the political situation in Georgia and the neighbouring countries.

Currency risk

In respect of currency risk, management sets limits on the level of exposure by currency and in total for both overnight and intra-day positions, which are monitored daily.

The table below summarises the Company's exposure to foreign currency exchange rate risk at the end of the reporting period:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	At 31 December 2022			At 31 December 2021		
	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position
US Dollars	38,317	9,492	28,852	47,583	11,698	35,885
Euros	1	155	(154)	-	218	(218)
Total	38,318	9,647	28,698	47,583	11,916	35,667

The above analysis includes only monetary assets and liabilities. Investments in equities and non-monetary assets are not considered to give rise to any material currency risk.

The following table presents sensitivities of profit or loss and equity to reasonably possible changes in exchange rates applied at the end of the reporting period relative to the functional currency of the Company, with all other variables held constant:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	At 31 December 2022	At 31 December 2021
US Dollar strengthening by 20% (2019: strengthening by 20%)	5,765	7,177
US Dollar weakening by 20% (2019: weakening by 20%)	(5,765)	(7,177)
Euro strengthening by 20% (2019: strengthening by 20%)	(31)	(44)
Euro weakening by 20% (2019: weakening by 20%)	31	44

The exposure was calculated only for monetary balances denominated in currencies other than the functional currency of the Company.

Interest rate risk

The Company takes on exposure to the effects of fluctuations in the prevailing levels of market interest rates on its financial position and cash flows. Interest margins may increase as a result of such changes but may reduce or create losses in the event that unexpected movements arise. Management monitors on a daily basis and sets limits on the level of mismatch of interest rate repricing that may be undertaken.

The table below summarises the Company's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the Company's financial assets and liabilities at carrying amounts, categorised by the earlier of contractual interest repricing or maturity dates:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Demand and less than 1 month	From 1 to 6 months	From 6 to 12 months	More than 1 year	Total
31 December 2022					
Total financial assets	27,709	422	564	29,452	58,147
Total financial liabilities	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	(27,693)
Net interest sensitivity gap at 31 December 2022	8,178	(560)	122	22,714	30,454
31 December 2021					
Total financial assets	27,705	316	429	34,949	63,399
Total financial liabilities	(13,545)	(465)	(558)	(8,926)	(23,494)
Net interest sensitivity gap at 31 December 2021	14,160	(149)	(129)	26,023	39,905

The Company does not have formal policies and procedures in place for the management of interest rate risks as management considers this risk as insignificant to the Company's business.

The Company has low exposure to floating rate interest bearing instruments. The Company does not have financial assets that are exposed to interest rate risk, therefore, management believes that the Company does not have significant exposure to interest rate risk.

Liquidity risk

Liquidity risk is the risk that an entity will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities. The Company is exposed to daily calls on its available cash resources. Management monitors monthly rolling forecasts of the Company's cash flows. The Company seeks to maintain a stable funding base primarily consisting of trade and other payables. The Company's liquidity portfolio comprises cash and cash equivalents.

The liquidity position is monitored on regular basis by the management of the Company. The table below shows liabilities at 31 December 2022 by their remaining contractual maturity. The amounts disclosed in the maturity table are the contractual undiscounted cash flows. Such undiscounted cash flows differ from the amount included in the statement of financial position because the statement of financial position amount is based on discounted cash flows.

When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the end of the reporting period. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the end of the reporting period.

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2022 is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Lease liabilities	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	(7,798)
Trade payables	(19,443)	(452)	-	-	-	(19,895)
Total future payments, including future principal and interest payments	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	-	(27,693)

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2021 is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Lease liabilities	(180)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(14,377)
Trade payables	(13,452)	-	-	-	-	(13,452)
Total future payments, including future principal and interest payments	(13,632)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(27,829)

Julian Fernandez
 Managing Director

1 May 2023

Natela Nachkebia
 Finance Manager

Liquidity risk

Liquidity risk is the risk that an entity will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities. The Company is exposed to daily calls on its available cash resources. Management monitors monthly rolling forecasts of the Company's cash flows. The Company seeks to maintain a stable funding base primarily consisting of trade and other payables. The Company's liquidity portfolio comprises cash and cash equivalents.

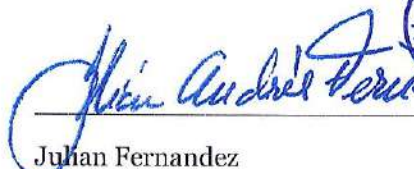
The liquidity position is monitored on regular basis by the management of the Company. The table below shows liabilities at 31 December 2022 by their remaining contractual maturity. The amounts disclosed in the maturity table are the contractual undiscounted cash flows. Such undiscounted cash flows differ from the amount included in the statement of financial position because the statement of financial position amount is based on discounted cash flows.

When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the end of the reporting period. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the end of the reporting period. The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2022 is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Lease liabilities	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	(7,798)
Trade payables	(19,443)	(452)	-	-	-	(19,895)
Total future payments, including future principal and interest payments	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	-	(27,693)

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2021 is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Lease liabilities	(180)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(14,377)
Trade payables	(13,452)	-	-	-	-	(13,452)
Total future payments, including future principal and interest payments	(13,632)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(27,829)

 Julian Fernandez
 Managing Director

1 May 2023

 Natela Nachkebia
 Finance Manager

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით მომზადებული
ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2022 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

შინაარსი	i
1 კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა	6
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	7
3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები	8
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას	22
5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება	25
6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები	27
7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	31
8 ძირითადი საშუალებები	33
9 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	35
10 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	36
11 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	37
12 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	38
13 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	39
14 სააქციო კაპიტალი	39
15 ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეჯერება	40
16 გადავადებული შემოსავალი	40
17 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	41
18 ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით	42
19 გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	42
20 საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	43
21 ფინანსური ხარჯები	43
22 ფინანსური შემოსავალი	43
23 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები	44
24 ფინანსური რისკის მართვა	45
25 კაპიტალის მართვა	52
26 რეალური ღირებულების გამჟღავნება	52
27 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით	54
28 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	54

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის აქციონერსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლობა ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე ჩვენს მიერ გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ მმართველობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ, ჩვენს მიერ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ ზემოაღნიშნულ მმართველობის ანგარიშგებაში არსებობს არსებითი უზუსტობა, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება, შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას; და
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს;

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განხრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერისი შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ

არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების
სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით
აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი
საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების
შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2023 წლის 1 მაისი
თბილისი, საქართველო

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	630,402	452,182
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი ავანსები		8,989	15,239
აქტივის გამოყენების უფლება	9	5,528	6,576
არამატერიალური აქტივები		720	401
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	10	16,598	14,301
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	11	24,527	29,088
სულ გრძელვადიანი აქტივები		686,764	517,787
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		4,222	4,722
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	12	8,128	11,196
სხვა საგადასახადო მოთხოვნები, ნეტო		-	1,586
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	11	5,989	6,667
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	19,935	16,603
სულ მოკლევადიანი აქტივები		38,274	40,774
სულ აქტივები		725,038	558,561
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	14	196,370	196,370
გაუნაწილებელი მოგება		121,345	71,136
გადაფასების რეზერვი	8	343,132	240,941
სხვა რეზერვები		9,947	7,468
სულ კაპიტალი		670,794	515,915
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	9	6,738	8,940
გადავადებული შემოსავალი	16	8,665	9,130
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		15,403	18,070
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	9	1,060	1,102
გადავადებული შემოსავალი	16	466	466
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	17	31,998	21,361
ანარიცხები სხვა ვალდებულებებისა და ხარჯებისათვის		1,647	1,647
მიმდინარე მოგების გადასახადის დავალიანება		3,670	-
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		38,841	24,576
სულ ვალდებულებები		54,244	42,646
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		725,038	558,561
გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2023 წლის 1 მაისს.			
ჰულიან ანდრეს ფერნანდესი	ნათელა ნაჭყებია		
მმართველი დირექტორი	ფინანსური დირექტორი		

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-54 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021
ამონაგები	18	202,536	187,488
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	19	(62,519)	(59,607)
მთლიანი მოგება		140,017	127,881
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	20	(43,356)	(38,779)
სხვა წმინდა სარგებელი		851	2,858
საოპერაციო მოგება		97,512	91,960
ფინანსური ხარჯები	21	(3,174)	(2,700)
ფინანსური შემოსავალი	22	8,309	8,411
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	10	(157)	1,964
მოგება დაბეგრამდე		102,490	99,635
მოგების გადასახადის ხარჯი		(8,050)	(16,398)
წლის მოგება		94,440	83,237
სხვა სრული შემოსავალი:			
<i>მუხლები, რომლებიც არ რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში:</i>			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	8	103,094	-
გადაფასებული აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად		(903)	(1,291)
ძირითადი საშუალებების გადაფასების შემცირება			
გადაფასების რეკლასიფიკაცია გაუნაწილებელ მოგებაში		903	1,291
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	10	2,479	-
წლის სხვა სრული შემოსავალი		105,573	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		200,013	83,237

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-54 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

<i>ათასი ლარი</i>	სააქციო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	სხვა რეზერვები	გაუნაწილებე ლი მოგება	სულ
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	196,370	242,232	7,468	81,018	527,088
წლის მოგება	-	-	-	83,237	83,237
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	-	-
სულ 2021 წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	83,237	83,237
გადაფასების ნამეტის გადატანა	-	(1,291)	-	1,291	-
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	(94,410)	(94,410)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	196,370	240,941	7,468	71,136	515,915
წლის მოგება	-	-	-	94,440	94,440
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	103,094	2,479	-	105,573
სულ 2022 წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	103,094	2,479	94,440	200,013
გადაფასების ნამეტის გადატანა (შენიშვნა 8)	-	(903)	-	903	-
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	(45,134)	(45,134)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	196,370	343,132	9,947	121,345	670,794

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-54 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური
 ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		102,490	99,635
შესწორებები::			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	8	21,693	21,058
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა	9	1,048	1,049
მარაგების გაუფასურება		557	1,221
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	12	251	171
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი/(შემოსულობა)		101	(150)
ფინანსური შემოსავალი	22	(8,309)	(8,411)
ფინანსური ხარჯი	21	977	1,186
უცხოური ვალუტის გადაანგარიშების სხვაობები		7,347	7,355
სხვა არაფულადი საოპერაციო შემოსავალი		(465)	(467)
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	10	157	(1,964)
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა	8	-	1,534
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე			
		125,847	122,217
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების შემცირება		1,825	1,035
მარაგების გაზრდა		(57)	(891)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების შემცირება/(გაზრდა)		3,421	(570)
საგადასახადო ვალდებულებების გაზრდა		(2,794)	(7,521)
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში			
		2,395	(7,947)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	(13,331)
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		2,080	1,751
გადახდილი პროცენტი	15	(977)	(1,186)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან			
		129,345	101,504
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა	8	(83,763)	(60,455)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(319)	(356)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		309	374
ფინანსური იჯარის მოთხოვნებიდან მიღებული შემოსულობები		7,993	7,439
მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები	10	25	24
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები			
		(75,755)	(52,974)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(1,038)	(1,040)
კომპანიის აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდები		(45,134)	(94,410)
საფინანსო საქმიანობიდან/ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები			
		(46,172)	(95,450)

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-54 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021
ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(4,086)	(5,917)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	13	16,603	69,440
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	13	19,935	16,603

1 კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურისთვის (შემდგომში „კომპანია“).

ფოთის საზღვაო ნავსადგური დაარსდა XIX საუკუნეში და მისი რეკონსტრუქცია და გაფართოება დაიწყო 1899 წელს, რაშიც დიდი წვლილი შეიტანა ნიკო ნიკოლაძემ, ცნობილმა პუბლიცისტმა და საზოგადო მოღვაწემ. 2018 წელს ნავსადგურმა 160 წლის იუბილე აღნიშნა. ამჟამად ის აღჭურვილია თანამედროვე ტექნოლოგიებით და ახორციელებს შიდა და გარე საწყობების, საავტომობილო და სარკინიგზო გზების, სადისტრიბუციო ქვსადგურის და სხვა დამხმარე ინფრასტრუქტურის ოპერირებას. ნავსადგურს გააჩნია რვა სატრანზიტო ნაგებობა 15 ნავმისადგომზე და ახორციელებს გემების მომსახურებას, ტვირთისა და კონტეინერების გადამუშავებას, სადისპეტჩერო საქმიანობას, სასაწყობეების, ნავმისადგომების გაქირავებას, ტერმინალის მომსახურებას და ა.შ. ფოთში, საქართველოში.

1999 წელს კომპანია დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი და 2004 წლის 27 დეკემბერს განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად გახდა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფი შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს კომპანია, განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად, გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 215080999.

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100% წილის მფლობელი გახლდათ APM Terminals BV, ნიდერლანდები (APMTBV) და საბოლოოდ კომპანიას მთლიანად აკონტროლებდა A.P. Moller-Maersk ჯგუფი.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის ძირითადი სამეწარმეო საქმიანობაა შავი ზღვის პორტის საკუთარი საპორტო საშუალებებით ოპერირება, რომელიც მდებარეობს საქართველოში, ქალაქ ფოთში.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილია დავით აღმაშენებლის ქუჩა #38, ქალაქი ფოთი, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში ("GEL"), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება ხშირ ცვლილებებსა და არაერთგვაროვან ინტერპრეტაციებს.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული გადაწყვეტილებების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

COVID-19. მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ 2020 წლის მარტში COVID-19-ის გავრცელება გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. პანდემიის ზეგავლენის შემცირების მიზნით, საქართველოს მთავრობამ მიიღო შესაბამისი ზომები და დააწესა ისეთი შეზღუდვები, როგორებიცაა კარანტინი, თვითიზოლაცია, სამოგზაურო და ბიზნეს საქმიანობის სხვა შეზღუდვები, მათ შორის საქმიანობის შეწყვეტა. ზოგიერთი ზემოაღნიშნული შეზღუდვა შემდგომში შემსუბუქდა, თუმცა, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არსებობს რისკი, რომ ხელისუფლებამ დააწესოს დამატებითი შეზღუდვები 2023-წელს, ვირუსის ახალი ვარიანტების გამოჩენის პასუხად.

2022 წელს საქართველოს ეკონომიკამ პანდემიისგან აღდგენის დადებითი დინამიკა აჩვენა. ამ ტენდენციას ასევე ხელი შეუწყო გლობალური ეკონომიკის აღდგენამ და გლობალურ სასაქონლო ბაზრებზე ფასების ზრდამ. თუმცა, საქართველოს და გლობალურ ბაზრებზე მაღალი ფასები ასევე ხელს უწყობს ინფლაციას საქართველოში.

არსებული ეკონომიკური მდგომარეობის გრძელვადიანი შედეგების პროგნოზირება რთულია, ხოლო ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი მოლოდინები და შეფასებები შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური შედეგებისგან. კომპანიის მოთხოვნებსა და მსგავს აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ("ECL") შეფასების მიზნით, კომპანია იყენებს დასაბუთებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, მათ შორის მაკროეკონომიკური ცვლადების პროგნოზებს. ისევე, როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის შემთხვევაში, ეს პროგნოზები და მათი დადგომის ალბათობა ბუნებრივად ექვემდებარება გაურკვევლობის მაღალ ხარისხს და, შესაბამისად, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან. შენიშვნა 4 გვაწვდის დამატებით ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ როგორ გაითვალისწინა კომპანიამ საპროგნოზო ინფორმაცია ECL მოდელებში.

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის. ზოგადად, მოსალოდნელია, რომ ომს ექნება ყოვლისმომცველი გავლენა გლობალურ ეკონომიკაზე, მაგალითად, საქონლის მზარდი ფასების, ნავთობის/გაზის/ნახშირის პოტენციური დეფიციტის, ბიზნესის შეფერხებების და ა.შ. მეშვეობით. მეორე მხრივ, რუსეთის საზღვაო ზონის სანქცირებამ გაზარდა ფოთის საზღვაო ნავსადგურში აღმოსავლეთის ქვეყნებიდან შესული ევროპისა და აშშ-ის მიმართულებით მიმავალი გემების რაოდენობა.

არსებული ეკონომიკური მდგომარეობის გრძელვადიანი შედეგების პროგნოზირება რთულია, ხოლო ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი მოლოდინები და შეფასებები შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური შედეგებისგან.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის საფუძველზე, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც რეგურალურად ფასდება რეალური ღირებულებით. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული. იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. ის ასევე მოითხოვს ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისთვის, განმარტებულია მე-4 შენიშვნაში.

მეკავშირე საწარმოები. მეკავშირე საწარმოებია ისინი, რომლებზეც კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (პირდაპირ ან ირიბად), მაგრამ არ აკონტროლებს მათ, და, როგორც წესი, კომპანია მათი ხმის უფლების 20-დან 50 პროცენტამდე ფლობს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიცია აღირიცხება ბუღალტრული აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდით და მათი საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და საბალანსო ღირებულება იზრდება ან მცირდება, რათა აღიარდეს ინვესტორის წილი შეძენის თარიღის შემდეგ ინვესტიციის მიმდების მოგებაში ან ზარალში. მეკავშირე საწარმოებიდან მიღებული დივიდენდების ოდენობით მცირდება მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება. მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივებში კომპანიის წილის შეძენის შემდგომი სხვა ცვლილებები შემდეგნაირად აღიარდება: (i) კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში აღირიცხება წლის მოგებაში ან ზარალში, მეკავშირე საწარმოს შედეგებში წილის სახით; (ii) კომპანიის წილი სხვა სრულ შემოსავალში აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და მისი წარდგენა ხდება ცალკე; (iii) მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის წილის ყველა სხვა ცვლილება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, მეკავშირე საწარმოს შედეგებში წილის ფარგლებში.

მეკავშირე საწარმოს სხვა სრული შემოსავლის წილი, რომელიც მეკავშირე საწარმოს ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან მიღებული შემოსულობითაა გამოწვეული, აღირიცხება „სხვა რეზერვებში“, კომპანიის კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში.

თუმცა, როდესაც კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოების ზარალში ტოლია ან აღემატება კომპანიის წილს მეკავშირე საწარმოებში, სხვა ნებისმიერი არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნის ჩათვლით, კომპანია აღარ აღიარებს დამატებით ზარალს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც მას წარმოქმნილი აქვს მოვალეობები ან განხორციელებული აქვს გადახდები მეკავშირე საწარმოს სახელით.

კომპანიასა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი არარეალიზებული შემოსულობები ანუღირდება კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში წილის ოდენობამდე; არარეალიზებული ზარალიც ანუღირდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ოპერაცია წარმოქმნის გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

შვილობილი საწარმოების, მეკავშირე საწარმოების ან ერთობლივი საქმიანობის გასხვისება. როდესაც კომპანიას აღარ გააჩნია კონტროლი ან მნიშვნელოვანი გავლენა, საწარმოში დარჩენილი ნებისმიერი წილი კონტროლის დაკარგვის თარიღით ხელახლა შეფასდება რეალური ღირებულებით, საბალანსო ღირებულების ცვლილება კი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. რეალური ღირებულება არის საწყისი საბალანსო ღირებულება მეკავშირე საწარმოში, ერთობლივ საქმიანობაში ან ფინანსურ აქტივში დარჩენილი წილის შემდგომი აღრიცხვის მიზნებისათვის. ამასთან, ნებისმიერი თანხა, რომელიც ადრე აღიარდა სხვა სრულ შემოსავალში მოცემულ საწარმოსთან მიმართებით, აღირიცხება ისე, თითქოს კომპანიამ უშუალოდ გაასხვისა დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები. ეს შეიძლება ნიშნავდეს, რომ სხვა სრულ შემოსავალში ადრე აღიარებული თანხები რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

როდესაც მეკავშირე საწარმოში საკუთრების წილი მცირდება, მაგრამ შენარჩუნებულია მნიშვნელოვანი გავლენა, მაშინ ადრე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხების პროპორციული წილი რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში, საჭიროებისამებრ.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც ის საქმიანობს. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი (“GEL”).

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება საწარმოს სამუშაო ვალუტაში შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. უცხოური ვალუტის შემოსულობები და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამუშაო ვალუტაში გადაანგარიშებიდან საქართველოს ბანკის მიერ განსაზღვრული სავალუტო კურსით, აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. კომპანიის ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - ‘ფინანსური შემოსავალი, ნეტო’. ყველა დანარჩენი სავალუტო შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში „სავალუტო ზარალი/(შემოსულობები) ნეტო“.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალუტის ოფიციალური გაცვლითი კურსი საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემების მიხედვით იყო შემდეგი: 1 აშშ დოლარი = 2.7020 ლარს და 1 ევრო = 2.8444 ლარს (2021 წლის 31 დეკემბერი: 1 აშშ დოლარი = 3.0976 ლარს და 1 ევრო = 3.5040 ლარს). 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის საშუალო ვალუტის გაცვლითი კურსი იყო 1 აშშ დოლარი = 2.9099 ლარს და 1 ევრო = 3.0684 ლარს (2021: 1 აშშ დოლარი = 3.2209 ლარს და 1 ევრო = 3.8140 ლარს). ამჟამად საქართველოს გარეთ, ქვეყნების უმრავლესობაში ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები, დაუმთავრებელი მშენებლობების გარდა, ფასდება რეალური ღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთით და გაუფასურებით, საჭიროებისამებრ. დაუმთავრებელი მშენებლობა ფასდება თვითღირებულებით.

შენობა-ნაგებობები, გარდა დაუმთავრებელი მშენებლობებისა, ექვემდებარება საკმარისი პერიოდულობით გადაფასებას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებისაგან, რომელიც განისაზღვრებოდა რეალური ღირებულებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. გადაფასებისას მიღებული საბალანსო ღირებულების ზრდა მიეკუთვნება სხვა სრულ შემოსავალს და საკუთარ კაპიტალში ზრდის გადაფასების ნამეტს. ყველა დანარჩენი შემცირება აისახება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. საკუთარ კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაში გადაიტანება მაშინ, როდესაც რეალიზდება გადაფასების რეზერვი, აქტივის ხმარებიდან ამოღების ან გასხვისების შედეგად.

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია კომპანიის მიერ მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება და დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტის და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. თუ მსგავსი ინდიკატორი არსებობს, ხელმძღვანელობა აფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, სანამ არ გადააჭარბებს გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. აქტივის გამოყენების ღირებულების ან გასვლის ხარჯებით შემცირებული რეალური ღირებულების დადგენისას გამოყენებულ ბუღალტრულ შეფასებაში ცვლილებების შემთხვევაში შეიძლება მოხდეს წინა წლებში ასახული გაუფასურების ზარალის აღდგენა.

ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი განისაზღვრება შემოსული თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, საოპერაციო შემოსავალში ან დანახარჯებში.

ცვეთა. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების მუხლებს ცვეთა ერიცხებათ მათი დამონტაჟების და გამოსაყენებლად მზადყოფნის დღიდან, ან შიდა მშენებლობის აქტივებთან დაკავშირებით, აქტივის დასრულებისა და გამოსაყენებლად მზად ყოფნის დღიდან (დაუმთავრებელ მშენებლობას ცვეთა არ ერიცხება). სხვა ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, მათი ღირებულების ან გადაფასებული თანხების ნარჩენი ღირებულების გადანაწილებით მათ დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

სასარგებლო მომსახურების ვადა,
წლებში

შენობა - ნაგებობები	1 - დან 68 წლამდე
გემები, აშენები და კონტეინერები	1 - დან 28 წლამდე
საწარმო საშუალებები, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა	1 - დან 68 წლამდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გასხვისებიდან, გასხვისებასთან დაკავშირებული დანახარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე იმ ხნის არის და იმ მდგომარეობაშია, როგორც იქნებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასასრულს. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და კორექტირდება, საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

აქტივის გამოყენების უფლება. კომპანია იჯარით იღებს საბუქსირე გემებს (ხომალდებს). ხელშეკრულებები მოიცავს ორივეს, საიჯარო და არა საიჯარო კომპონენტებს. კომპანია ხელშეკრულებით განსაზღვრულ საზღაურს მიაკუთვნებს საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს მათ შესაბამის განცალკევებულ ფასზე დაყრდნობით. აქტივები, რომლებიც წარმოიქმნება იჯარიდან, თავდაპირველად ფასდება დღევანდელი ღირებულების საფუძველზე.

აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით და მოიცავს შემდეგს:

- იჯარის ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას;
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- ნებისმიერ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს, და
- აქტივის იჯარის შეთანხმების მოთხოვნის შესაბამის მდგომარეობამდე აღდგენის ხარჯებს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლება საერთოდ გაუფასურებას ექვემდებარება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადას და იჯარის ვადას შორის უმოკლესი პერიოდის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის საფუძველზე. აქტივის გამოყენების უფლების (საბუქსირე გემების) გაუფასურება გამოითვლება წრფივი მეთოდით, მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის, ანუ 10 წლის განმავლობაში.

არამატერიალური აქტივები. კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა გააჩნია, და, ძირითადად, წარმოდგენილია კაპიტალიზებული კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფით. შემენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფა კაპიტალიზდება მათი გამოყენების დაწყებისათვის გაწეული დანახარჯების საფუძველზე. არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზია

სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
3 წელი

გაუფასურების შემთხვევაში, არამატერიალური აქტივების ღირებულება ჩამოიწერება გამოყენების ღირებულებასა და გასხვისების დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უდიდეს ღირებულებამდე.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. აქტივების, რომლებსაც ერიცხება ცვეთა და ამორტიზაცია, გაუფასურების საკითხი განიხილება, როდესაც მოვლენების ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებს, რომ მათი საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხის ოდენობით, რა თანხითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივები დაჯგუფებულია ყველაზე დაბალ დონეზე, რომელ დონეზეც ხდება დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოსვლა (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები). ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ხდება არაფინანსური აქტივების (გუდვილის გარდა) ადრინდელი გაუფასურებების გადახედვა მასში შესაძლო კორექტირების გამოვლენის მიზნით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად, ბაზრის მონაწილეთა შორის გარიგებისას შეფასების თარიღისათვის. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიურია ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, განისაზღვრება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გამრავლებით საწარმოს მიერ ფლობილ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის საკმარისი ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შეფასების ისეთი ხერხები, როგორებიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან თავისუფალ, მხოლოდ საკუთარი ინტერესის მქონე პირებს შორის გარიგებები ან ინვესტიციის მიმდების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინება, გამოიყენება იმ კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი. რეალური ღირებულების შეფასებების გაანალიზება ხდება რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიის გამოყენებით: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი ამოსავალი მონაცემი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასება არის შეფასება, რომელიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი ინფორმაცია).

გარიგების დანახარჯები არის დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. დამატებითია დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლები, რომლებიც მოქმედებენ როგორც აგენტები), მრჩეველებისთვის, ბროკერებისთვის, დილერებისთვის და მარეგულირებლებისთვის გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, ასევე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება ("AC") არის თანხა, რომელიც მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის საწყისი აღიარების თანხას გამოკლებული ძირითადი თანხის გადახდა, დამატებული დაგროვილი პროცენტი და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით ("ECL"). დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვილი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი, ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საფასურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს) ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება სავარაუდო მომავალი ფულადი გადახდები ან შემოსავლები (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარეშე) ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე, ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადაზე ან საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მცოცავ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობა საბაზრო განაკვეთების მიხედვით არ განისაზღვრება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების ("POCI") შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, ანუ ის სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით (FVTPL), თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყის აღიარებაზე შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო ოპერაციები, ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების გამოყენებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით (AC) და სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებისთვის, რომლებიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), რაც გამოიწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს. ფინანსური აქტივების, რომელთა მიწოდება მოითხოვება რეგულირებით ან ბაზრის კონვენციით („ჩვეულებრივი“ შესყიდვები და გაყიდვები) გარკვეულ ვადებში, შეძენა და გაყიდვა აისახება ვაჭრობის თარიღით: ეს ის თარიღია, როდესაც კომპანიამ აიღო ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულება. ყველა სხვა შეძენა აღიარდება მაშინ, როდესაც საწარმო გახდება მოცემული ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მონაწილე მხარე.

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების რეალური ღირებულის დასადგენად, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე არ ივაჭრება, კომპანია იყენებს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდს. განსხვავებები შეიძლება წარმოიქმნას საწყისი აღიარებისას მიღებულ რეალურ ღირებულებასა, რაც მიჩნეულია რომ არის გარიგების ფასი, და თანხის ოდენობას შორის, რომელიც განისაზღვრება საწყისი აღიარებისას შეფასების ხერხის მეშვეობით, რაც თავის მხრივ იყენებს მე-3 დონის მონაცემებს. თუ განსხვავებები დარჩება მოდელის მონაცემების კალიბრაციის შემდეგ, ნებისმიერი მსგავსი სხვაობები ამორტიზდება წრფივი მეთოდით დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების ვადის განმავლობაში. ეს სხვაობები მაშინვე აისახება მოგებაში ან ზარალში, თუ შეფასებისას გამოიყენება მხოლოდ 1-ლი ან მე-2 დონის მონაცემები.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსურ აქტივებს შეფასების შემდეგ კატეგორიებად აჯგუფებს: რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით (‘FVTPL’), რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (‘FVOCI’) და ამორტიზებული ღირებულებით (‘AC’). ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) დაკავშირებული აქტივების პორტფელის მართვისათვის კომპანიის მიერ გამოყენებულ ბიზნეს-მოდელზე და (ii) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს მოდელი. ბიზნეს მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად – კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით (‘სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი’), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება (‘სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი’) ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნეს მოდელში და შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით (‘FVTPL’).

კომპანიის აქტივების ჯგუფისათვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნეს მოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიის მიერ ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ხდება აქტივების შედეგების შეფასება.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს მოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას (“SPPI”).

როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც „რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგება-ზარალში ასახვით“. SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს მოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნეს მოდელის შეცვლიდან პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს მოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით და რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სასესხო ვალდებულებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისთვის და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ. ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები წარდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხის გათვალისწინების გარეშე.

კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურებისთვის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს. ყველა სხვა ფინანსური აქტივებისთვის კომპანია გაუფასურების სამეტაპიან მოდელს იყენებს, თავდაპირველი აღიარების შემდგომ საკრედიტო ხარისხის ცვლილებების საფუძველზე. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც გაუფასურებული არ არის თავდაპირველი აღიარებისას, კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე. 1-ლი ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეფასდება თანხით, რომელიც წარმოადგენს ამ ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს, რომელიც შესაძლოა გამოწვეული იყოს საკრედიტო შემთხვევის დადგომისას შემდეგი 12 თვის განმავლობაში, ან ამ ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო ვადის განმავლობაში, რომელიც უფრო ხანმოკლეა (“12 თვიანი საკრედიტო ზარალი”). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გამოვლინდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (“SICR”), აქტივი გადადის მე-2 ეტაპზე და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე. ეს მოქმედია სახელშეკრულებო ვადის გასვლამდე, მაგრამ ითვალისწინებს მოსალოდნელ გადახდილ ავანსებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში („მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). თუ კომპანია გადაწყვეტს, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია, აქტივი გადადის მესამე ეტაპზე და მისი ECL-ი ფასდება როგორც მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადის გასვლა ან (ბ) კომპანიას გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს საკვალიფიკაციო გამტარი გარიგება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადაცემულია აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად მთელი რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული. კონტროლი შენარჩუნებულია, როდესაც პარტნიორს არ გააჩნია აქტივის მთლიანობაში დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე მიყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც 'შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული' ('AC').

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოწურება).

ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს ვალდებულების დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის („catch up“) მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელების კაპიტალთან დაკავშირებულ ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთ გადაფარვის მსგავსი უფლება: (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნეს-საქმიანობისას, (ii) დეფოლტის შემთხვევაში და (iii) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადების მიღებისათვის, რომლებიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI") წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია ("FVTPL").

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები. სავაჭრო მოთხოვნები აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაქტის ასრულებს თავის მოვალეობებს ხელშეკრულების ფარგლებში და იგი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან. როდესაც კომპანია მეიჯარეა და აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა მოიჯარეს, იჯარით გაცემული აქტივი აისახება, როგორც მოთხოვნა ფინანსური იჯარიდან წმინდა ინვესტიციის ეკვივალენტი თანხით. დაწყების თარიღისთვის, იჯარაში წმინდა ინვესტიციის შეფასება მოიცავს შემდეგ იჯარის გადახდებს:

- ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის არსებითად ფიქსირებული), მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს, რომლებიც თავდაპირველად შეფასებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ინდექსის, ან განაკვეთის გამოყენებით;
- თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია რომ კომპანია მიიღებს ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე;
- შესყიდვის ოფციონის გამოყენების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას, და
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდებს, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის ოფციონის გამოყენებას.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება დაწყებიდან (როდესაც იწყება იჯარის ვადა), იჯარაში ნაგულისხმევი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რათა შეფასდეს წმინდა ინვესტიცია იჯარაში.

მთლიან მოთხოვნასა და დისკონტირებულ ღირებულებას შორის განსხვავება წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს. ეს შემოსავალი აღიარდება იჯარის ვადის განმავლობაში ნეტო საინვესტიციო მეთოდის გამოყენებით (დაბეგვრამდე), რაც ასახავს მუდმივ პერიოდულ უკუგების განაკვეთს. იჯარის თაობაზე მოლაპარაკებასა და შეთანხმების მიღწევასთან დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება ფინანსური იჯარის მოთხოვნის საწყის შეფასებაში და ამცირებს იჯარის ვადის განმავლობაში აღიარებული შემოსავლის ოდენობას. იჯარიდან მიღებული ფინანსური შემოსავალი მოცემული წლის მოგება-ზარალში, ფინანსურ შემოსავალში აისახება.

საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება გამარტივებული მიდგომის გამოყენებით, სასარგებლო მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ანარიცხის ანგარიშის მეშვეობით, მოთხოვნის ნეტო საბალანსო ღირებულების ფინანსურ იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ახლანდელ ღირებულებამდე ჩამოსაწერად. შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებში ასახულია ფულადი ნაკადები, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას საიჯარო აქტივების მიღებისა და გაყიდვის შედეგად.

საიჯარო ვალდებულებები. იჯარისგან წარმოქმნილი ვალდებულებები თავდაპირველად ფასდება დღევანდელი ღირებულების საფუძველზე და მოიცავს შემდეგი იჯარის გადახდების წმინდა დღევანდელ ღირებულებას:

- ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები), შემცირებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების დავალიანებებით.
- შესყიდვის ოფციონის გამოყენების ფასი თუ კომპანია გონივრულად დარწმუნებულია ამ ოფციონის გამოყენებაში, და
- იჯარის შეწყვეტის ჯარიმების გადახდები, თუ იჯარის ვადა ასახავს კომპანიის მიერ ამ ოფციონის გამოყენებას.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

იჯარის გადახდები დისკონტირდება იჯარით ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი დროულად ვერ განისაზღვრება, რაც კომპანიის იჯარებთან დაკავშირებით ხშირად ხდება, გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელიც ის განაკვეთია, რაც კომპანიას უნდა გადაეხადა იმისათვის, რათა ესესხებინა თანხები, რომლებიც აუცილებელია იმ აქტივის მოსაპოვებლად, რომელსაც გააჩნია იგივე ღირებულება, რაც აქტივის გამოყენების უფლებით, იმავე ეკონომიკურ გარემოში, იმავე პირობებით, უზრუნველყოფით და მდგომარეობით.

ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსასაზღვრად, კომპანია:

- სადაც შესაძლებელია, იყენებს კომპანიის მიერ, ბოლო ხანებში, მესამე მხარისგან მიღებულ დაფინანსებას, როგორც საწყის წერტილს, რომელიც კორექტირებულია, რათა ასახოს საფინანსო პირობების ცვლილებები, დაფინანსების მესამე მხარისგან მიღების გამო,
- იყენებს შენების (build-up) მიდგომას, რომელიც იწყება საკრედიტო რისკისთვის კორექტირებული ურისკო საპროცენტო განაკვეთით, და
- ახორციელებს იჯარისათვის სპეციფიურ კორექტირებებს, მაგ. ვადა, ქვეყანა, ვალუტა და უზრუნველყოფა.

საიჯარო გადახდები განაწილდება ძირ თანხასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები დაირიცხება მოგებაში ან ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში იმისათვის, რომ იწარმოებოდეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების ნარჩენ ნაშთზე თითოეული პერიოდისთვის.

საოპერაციო იჯარა. მაშინ, როდესაც კომპანია მეიჯარეს და აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არ გადაიცემა მოიჯარეს (ე.ი. საოპერაციო იჯარა) საოპერაციო იჯარიდან მიღებული საიჯარო გადახდები აღიარდება, როგორც სხვა შემოსავალი წრფივი მეთოდის საფუძველზე. იჯარის მოდიფიკაცია აღიარდება მეიჯარის მიერ ახალ იჯარად მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის დღიდან, იმ წინასწარ გადახდილი ან დარიცხული საიჯარო გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც კავშირშია თავდაპირველ იჯარასთან, როგორც ახალი საიჯარო შეთანხმების საიჯარო გადახდების ნაწილი.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ძალაში შესული ან საანგარიშგებო პერიოდისთვის ფაქტობრივად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვეო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად. ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა 'აგროსილ' ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები 'აიგროსება' შემადგენელი 5%-იანი გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგვრას მთლიან თანხაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო კრედიტის თანხით, რომელიც გამოითვლება, როგორც დასაბეგრ მოგებაზე, იმავე პერიოდში მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ, გამოცხადებული და გადახდილი კორპორატიული მოგების გადასახადის წილი, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდებზე. თუმცა, საგადასახადო კრედიტის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს განაწილებულ დივიდენდებზე ფაქტიურ მოგების გადასახადს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც იმ პერიოდის მოგების გადასახადის ხარჯი, რომელშიც მოხდა დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად დივიდენდების გადახდის რეალური თარიღისა და პერიოდისა, როდესაც დივიდენდის გადახდა მოხდა.

დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადით იბეგრება ის ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და წარმომადგენლობით დანახარჯები, რომლებიც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები და ამ კომპანიებთან განხორციელებული სხვა გარკვეული ოპერაციები ისევე, როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დაბეგრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლებიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლებით, აღირიცხება მუხლში 'გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა' საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა. ხელმძღვანელობა კომპანიას გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღიარდება მოგების გადასახადის მდგომარეობისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, ვინაიდან მეტად სავარაუდოა, რომ ეს გახდება მიზეზი გამოწვევებისა და დამატებითი გადასახადების დაკისრებისა საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ამჟამად ძალაშია ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და საშემოსავლოს გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციები, ჯარიმებისა და საპროცენტო განაკვეთის გარდა, აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ). წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) მოთხოვნების ამოღება კლიენტებისაგან, ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახადელი დღგ ამოღებადია ჩასათვლელი დღგ-ის საპირისპიროდ, დღგ-ის ანგარიშ-ფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ის ჩათვლა წმინდა საფუძველზე. გადასახადელი დღგ, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შეძენასთან გადაიდება 5 - 10 წლით იმ საწარმოებისთვის, რომელთა დღგ-სგან გათავისუფლებული ბრუნვა 20% ან მეტია.

მარაგები. მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი მეთოდის საფუძველზე და მოიცავს შესყიდვის ფასს, წარმოებისა და გადამუშავების საფასურსა და სხვა პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომლებიც გაიწევა მარაგების მიმდინარე კონდიციამდე და მდებარეობამდე მისაყვანად. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის შეფასებული გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობისას, შემცირებული დასრულების შეფასებული დანახარჯებით და გაყიდვის ხარჯებით.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი აქტივი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოღინება. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

როდესაც არსებობს მინიშნება, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება საკუთარ კაპიტალში, შემოსავლებიდან გამოქვითვის სახით, გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულების ნამეტი გამოშვებული აქციის ნომინალურ ღირებულებაზე საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც სამისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები აღიარდება როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება გაუნაწილებელი მოგებიდან იმ პერიოდში, როდესაც მოხდება მათი გამოცხადება და დამტკიცება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები აისახება შემდგომი მოვლენების შესახებ 28-ე განმარტებით შენიშვნაში.

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგვრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო, ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით ფინანსურ ხარჯებში.

გადასახადები და ხარჯები, როგორცაა, მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები ან მარეგულირებლის საფასური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც ადგილი ექნება მავალდებულებელ მოვლენას, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის; თუ გადასახადი მავალდებულებელი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება გადახდილი ავანსების სახით.

ამონაგების აღიარება. ამონაგები არის შემოსავალი, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიის ჩვეულებრივი საქმიანობის შედეგად. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე. ამონაგები აღიარდება ფასდათმობების, დაბრუნებისა და დღგ-ს გარეშე.

მომსახურების გაყიდვა. კომპანია მომსახურებას გაწევს იმ ხელშეკრულებების საფუძველზე, რომლებშიც არის დადგენილი ფიქსირებული ფასი. თუ კომპანია მომსახურებაზე კონტროლს გადასცემს დროის განმავლობაში და შესაბამისად აკმაყოფილებს შესრულების მოვალეობას დროის განმავლობაში, მომსახურების გაწევიდან მიღებული ამონაგები იმ სააღრიცხვო პერიოდში აღიარდება, რომელშიც მომსახურება იქნა გაწეული. ფიქსირებულფასიანი ხელშეკრულებების შემთხვევაში ამონაგების აღიარება ხდება საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე ფაქტობრივად გაწეული მომსახურების წილის საფუძველზე მთლიანად გასაწევ მომსახურებაში, რადგან მომხმარებელი სარგებელს მყისიერად იღებს და მოიხმარს. ეს განისაზღვრება ფაქტობრივად დახარჯული სამუშაო საათების ფარდობით მთლიანად მოსალოდნელ სამუშაო საათებზე. თუ შესრულების მოვალეობა არ დაკმაყოფილდება დროის განმავლობაში, ამონაგები აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, რომელშიც კომპანია აკმაყოფილებს შესრულების მოვალეობას.

როდესაც ხელშეკრულება სამუშაოს შესრულების რამდენიმე მოვალეობას შეიცავს, ოპერაციის ფასი თითოეულ სამუშაოს შესრულების მოვალეობაზე გადანაწილდება მათი ინდივიდუალური გასაყიდი ფასის საფუძველზე. თუ ეს ფასები პირდაპირ დაკვირვებადი არ არის, მაშინ ისინი შეფასდება მოსალოდნელი დანახარჯების, მიმატებული მარჟა, საფუძველზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ამონაგები კონტეინერების, საერთო ტვირთისა და დამატებითი მომსახურებიდან. ამონაგები კონტეინერების და საერთო ტვირთის ოპერირებიდან, ისევე, როგორც ამონაგები დამატებითი მომსახურების გაწევიდან, აღიარდება მოვლენებზე დაყრდნობით. ამონაგები აღიარდება მომსახურების გაწევის შემდეგ და ეფუძნება დატვირთვა-ჩამოტვირთვის სიებს, ტერმინალის დატოვების ჩანაწერებს (TDRs), შემაჯამებელ ცხრილებს და ა.შ.

ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან. ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან აღიარდება, როდესაც ხომალდი შედის ნავსადგურში (ნავმისადგომთან). ამონაგები აღიარდება წმინდად, ფასდათმობების გამოკლებით.

ამონაგები იჯარიდან. კომპანია იღებს ქირავნობის შემოსავალს იჯარით გაცემული ნავმისადგომებიდან საოპერაციო იჯარის ქვეშ. იჯარის ამონაგები საოპერაციო იჯარიდან აღიარებულია წრფივი მეთოდით საიჯარო პერიოდის განმავლობაში, იმის მიუხედავად, თუ როდის არის გადახდის ვადა.

ამონაგები სახმელეთო ოპერაციებიდან. შედგება სხვადასხვა, ერთმანეთთან დაკავშირებული ამონაგების ნაკადიდან, რომელიც შესაძლებელია გაიყოს მოვლენასა და დროსთან დაკავშირებულ მომსახურებებს შორის. მოვლენასთან დაკავშირებული მომსახურებები მოიცავს კონტეინერების დასაწყობების ოპერაციებს და ამონაგები აღიარდება მომსახურების გაწევისთანავე. დროსთან დაკავშირებული მომსახურებები მოიცავს კონტეინერების და საერთო ტვირთის საწყობებს, საავტომობილო ავტოსადგომისა და ტერმინალის მომსახურების საფასურის ამონაგებს. დროსთან დაკავშირებული მომსახურებები აღიარდება ყოველთვიური ამონაგების საფუძველზე.

საპროცენტო შემოსავალი. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, გარდა რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულისა ("FVTPL"), დარიცხვის საფუძველზე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ამ მეთოდით საპროცენტო შემოსავლის სახით გადავადდება მხარეებს შორის ხელშეკრულების ყველა საკომისიო, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია, ასევე ყველა პრემია ან ფასდათმობა. რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ნომინალური საპროცენტო განაკვეთით და მოგება-ზარალში აისახება „ფინანსური შემოსავალი, ნეტო“ მუხლში.

საკომისიო, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია, მოიცავს კომპანიის მიერ ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შეძენასთან დაკავშირებულ საკომისიოს, მაგალითად, საკომისიო კრედიტუნარიანობის შეფასებისთვის, გარანტიების ან გირაოს შეფასებისა და აღრიცხვისთვის, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკებისთვის და ოპერაციის დოკუმენტების დამუშავებისთვის.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებიდან, გარდა (i) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც გაუფასურდა (მე-3 ეტაპი), როდესაც საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხით დაკორექტირებული ინსტრუმენტის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, და (ii) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივებია, რომლებისთვისაც კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დარიცხვა ხდება ამორტიზირებულ ღირებულებაზე.

სახელმწიფო გრანტები. სახელმწიფო გრანტები აღიარდება რეალური ღირებულებით, როდესაც არსებობს გონივრული რწმენა, რომ გრანტი მიღებული იქნება და კომპანია შეასრულებს ყველა დაკავშირებულ პირობას.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების შეძენასთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები აისახება გრძელვადიან ვალდებულებებში, გადავადებული შემოსავლის სახით და მოგება-ზარალზე დაკრედიტდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, დაკავშირებული აქტივების მოსალოდნელი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დანახარჯებთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები გადავადდება და წლის მოგება-ზარალში აღიარდება სხვა საოპერაციო შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც საჭიროა იმ დანახარჯებთან შესაბამისობისათვის, რომელთა კომპენსირებაც არის გრანტის მიზანი.

დაეირავებულ თანამშრომელთა გასამრჯელოები. ხელფასი, სარგო, ანაზღაურებადი შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და სამედიცინო დაზღვევა, დაირიცხება იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება კომპანიის თანამშრომლების მიერ.

ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის, ვინც ამ ფინანსურ ანგარიშგებას გამოსაცემად ამტკიცებს, მიერ დამტკიცება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებების და განსჯის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა იყენებს აგრეთვე განსჯას, შეფასებებთან ერთად, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსჯა, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

იჯარა და ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. ხელმძღვანელობა განსჯას იყენებს, რათა განსაზღვროს ფინანსური აქტივების და საიჯარო აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და უკუგება არსებითად არის თუ არა გადაცემული პარტნიორებზე, მაშინ, როდესაც კომპანია მოიჯარეა, კერძოდ რომელი რისკები და უკუგება ყველაზე მნიშვნელოვანი და რა არის არსებითად ყველა რისკი და უკუგება.

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების საწყისი აღიარება. ჩვეულებრივი საქმიანობისას კომპანია ახორციელებს ოპერაციებს თავის დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9 -ით მოითხოვება ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება, მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი მსგავსი ოპერაციებისათვის, განსჯა გამოიყენება იმის განსაზღვრისათვის, გარიგებები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით ხორციელდება თუ არასაბაზრო განაკვეთებით. განსჯა ეფუძნება არადაკავშირებულ მხარეებთან მსგავსი ტიპის ოპერაციების ფასებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მნიშვნელოვანი შეფასებაა და გულისხმობს მეთოდოლოგიის, მოდელისა და მონაცემების გამოყენებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მეთოდოლოგიის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია 24-ე შენიშვნაში. საკრედიტო ზარალის ანარიცხზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს შემდეგ კომპონენტებს: დეფოლტის განმარტება, მნიშვნელოვნად გაზრდილი საკრედიტო რისკი („SICR“), დეფოლტის ალბათობა („PD“), დეფოლტის რისკი („EAD“) და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში („LGD“), ისევე როგორც მაკროეკონომიკური სცენარების მოდელები. კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს და ამტკიცებს მოდელებსა და მონაცემებს, რათა შეამციროს სხვაობები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებებსა და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის.

კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის გამოიყენა დასაბუთებადი პერსპექტიული ინფორმაცია, ძირითადად საკუთარი მაკროეკონომიკური პროგნოზირების მოდელის შედეგი. ყველაზე მნიშვნელოვანი პერსპექტიული დაშვებები, რომლებიც კორელაციაშია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან და განსაზღვრულ შეწონვებთან იყო სავალუტო კურსები და საქართველოს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის განაკვეთი. პერსპექტიული ინფორმაციის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გავლენა 2022 და 2021 წლებისთვის არ იყო მნიშვნელოვანი.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი გაზრდა („SICR“). იმისათვის, რომ განისაზღვროს, ადგილი ჰქონდა თუ არა რისკის მნიშვნელოვან გაზრდას, კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტის მომსახურების ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის რისკს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ადარებს თავდაპირველი აღიარებისას დეფოლტის რისკს. შეფასება მოიცავს საკრედიტო რისკის ფარდობით ზრდას და არა საკრედიტო რისკის კონკრეტული დონის მიღწევას საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. კომპანია ითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დასაბუთებად პერსპექტიულ ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რაც მოიცავს ფაქტორების სპექტრს, მათ შორის კონკრეტული მომხმარებლის პორტფელის ქცევის ასპექტებს. კომპანია საკრედიტო რისკის გაზრდის ქცევით ნიშნებს გამოავლენს გადახდისუნარიობის დადგომამდე და შესაფერის პერსპექტიულ ინფორმაციას ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შეფასებაში, ინდივიდუალური ინსტრუმენტის ან პორტფელის დონეზე.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

კომპანია საკრედიტო რისკის გაზრდის ქცევით ნიშნებს გამოავლენს გადახდისუნარობის დადგომამდე და შესაფერის პერსპექტიულ ინფორმაციას ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შეფასებაში, ინდივიდუალური ინსტრუმენტის დონეზე.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი, ძირითადად, გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებულ იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები 10%-ით რომ განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი შეფასებებისაგან, 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ცვეთაზე ექნებოდა შემდეგი ზეგავლენა: გაზრდა 2,117 ათასი ლარით ან შემცირება 1,954 ათასი ლარით (2021 წელი: გაზრდა 2,191 ათასი ლარით ან შემცირება 1,984 ათასი ლარით).

აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა. იჯარის პერიოდის განსაზღვრისას, ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა იმ ფაქტსა და გარემოებას, რომელიც ქმნის ეკონომიკურ წამახალისებელს იჯარის პერიოდის გაგრძელების შესაძლებლობის გამოსაყენებლად ან შეწყვეტის შესაძლებლობის არ გამოსაყენებლად. გაგრძელების შესაძლებლობა (ან შეწყვეტის შესაძლებლობის შემდგომი პერიოდი) იჯარის პერიოდში მხოლოდ იმ შემთხვევაში არის გათვალისწინებული, თუ არსებობს გონივრული რწმუნება იმისა, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება).

საბუქსირე გემების იჯარისთვის ძირითადად შემდეგი ფაქტორებია ყველაზე რელევანტური:

- თუ არსებობს მნიშვნელოვანი ჯარიმები შეწყვეტაზე (ან არ გაგრძელებაზე), კომპანიას აქვს გონივრული რწმუნება იჯარის გაგრძელებაზე (ან არ შეწყვეტაზე).
- თუ მოსალოდნელია, რომ რომელიმე იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობას ექნება მნიშვნელოვანი ნარჩენი ღირებულება, კომპანიას გააჩნია გონივრული რწმუნება იჯარის გაგრძელებაზე (ან არ შეწყვეტაზე).

სხვაგვარად, კომპანია ითვალისწინებს სხვა ფაქტორებს, მათ შორის იჯარების ისტორიულ ხანგრძლივობას და ხარჯებს და იჯარით გაცემული აქტივის ჩასანაცვლებლად წარმოების ნორმალური სვლის რღვევას. გაგრძელების ოფციონების უმეტესობა საბუქსირე გემების იჯარებში არ იყო შესული საიჯარო ვალდებულებაში, იმიტომ, რომ კომპანიას შეეძლო აქტივების ჩანაცვლება მნიშვნელოვანი ხარჯის გაწევის ან მისი საქმიანობის ნორმალური სვლის რღვევის გარეშე.

დისკონტირების განაკვეთები, რომელიც გამოყენებულია იჯარის ვალდებულებების განსაზღვრად. კომპანია იყენებს მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს, როგორც დისკონტირების განაკვეთის გამოთვლის საფუძველს, იმიტომ, რომ საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც ნაგულისხმევია იჯარაში, მარტივად ვერ განისაზღვრება.

დისკონტირების განაკვეთში 1%-იანი ზრდა ან შემცირება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოიწვევდა იჯარის ვალდებულებების ზრდას ან შემცირებას 138 ათასი ლარის ოდენობით (2022 წლის 1 იანვარს: 202 ათასი ლარი).

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების შეფასება. კომპანიის ძირითადი საშუალებები აღირიცხება რეალური ღირებულებით შპს KPMG Georgia-ს მიერ მომზადებული ანგარიშების საფუძველზე. აქტივების იმ ჯგუფებისთვის, სადაც ხელმისაწვდომია ბაზრის შესადარისი მონაცემები, შემფასებელმა გამოიყენა საბაზრო მიდგომა ბაზრის შედარების პირდაპირი მეთოდის გამოყენებით.

საბაზრო მიდგომა გვთავაზობს ღირებულების განსაზღვრას აქტივის იდენტურ ან შესადარის (მსგავს) აქტივებთან შედარების გზით, რომელთა ფასის შესახებ ინფორმაცია ხელმისაწვდომია. კომპანიის მიწის ნაკვეთებისა და არასპეციალიზებული აქტივების რეალური ღირებულების განსაზღვრად გამოყენებული იყო საბაზრო მიდგომა. დანარჩენი აქტივებისთვის, საკუთრების ბუნებისა და შესადარებელი ბაზრის შესახებ ინფორმაციის არარსებობის გამო, რეალური ღირებულება შეფასდა დანახარჯების მიდგომის საფუძველზე.

დანახარჯების მიდგომა უზრუნველყოფს ღირებულების განსაზღვრას აქტივის ჩანაცვლების ან მისი ხელახლა წარმოების მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშებით და ფიზიკური დაზიანებისა და მოძველების ყველა სხვა შესაბამისი ფორმის გამოკლებით. დანახარჯების მიდგომა გამოყენებული იყო კომპანიის სპეციალიზებული აქტივების რეალური ღირებულების განსაზღვრად. ამორტიზებული ჩანაცვლების ღირებულება (DRC) – გასაანალიზებელი სამიზნის მსგავსი ერთეულის შექმნის ღირებულება, რომელიც შეფასებულია ანალიზის თარიღისთვის არსებული საბაზრო ფასების გამოყენებით, ამორტიზაციისა და გაუფასურების ყველა შესაბამისი ფორმის გამოკლებით.

და ბოლოს, შემოსავლის მიდგომა, რომელიც ეფუძნება დაშვებას, რომ ღირებულება, რომელიც შეიძლება გადახდილი იყოს აქტივისთვის ბაზარზე, განისაზღვრება მისი შესაძლებლობით, წარმოქმნას ფულადი ნაკადები მომავალში, გამოყენებულია კომპანიის სპეციალიზებული ქონების შეფასებული ეკონომიკური ცვეთის ოდენობის დასადგენად. შემოსავლის მიდგომის ფარგლებში მიღებული შედეგი არის სპეციალიზებული ქონების გამოყენების რეალური ღირებულების ზედა ზღვარი.

ამ ანალიზის შედეგად, კომპანიის აქტივები არ ჩაითვალა ეკონომიკურად მოძველებულად ანგარიშგების თარიღისთვის.

ძირითადი დაშვებები, რომლებიც საფუძვლად უდევს შემოსავლის მიდგომაზე დაფუძნებული ქონების გამოყენების ღირებულების შეფასებას, არის სავარაუდო შემოსავლები და შესაბამისი დისკონტირების განაკვეთები. ეს შეფასებები წარმოადგენს რეგულარულად შედარებულ საბაზრო ინფორმაციას და კომპანიის მიერ განხორციელებულ რეალურ ოპერაციებს, ასევე შეფასებებს, რომლებიც მოწოდებულია ბაზრის მიერ. ამ დაშვებების გონივრულად შესაძლო ცვლილებების აგრეგირებულ შეფასებებზე გავლენა, ყველა სხვა ცვლადის უცვლელად დატოვების შემთხვევაში, არის შემდეგი:

- კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება (WACC) ჩაითვალა, რომ იყო 14.74%. ამ განაკვეთის 1 პროცენტული პუნქტით გაზრდისას/შემცირებისას, ქონების გამოყენების ღირებულება იქნება 32,591 ათასი ლარით ნაკლები/17,125 ათასი ლარით მეტი.
- თუ თითოეული დისკონტირებული ფულადი ნაკადების (DCF) მოდელის შეფასებული ამონაგები გაიზრდება/შემცირდება 5 პროცენტით, ქონების გამოყენების ღირებულება იქნება 54,676 ათასი ლარით მეტი / 92,268 ათასი ლარით ნაკლები.

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ახალი შესწორებული სტანდარტები რომლებიც ძალაში შევიდა 2022 წლის 1 იანვარს, თუმცა არ ჰქონია არსებითი გავლენა კომპანიაზე არის შემდეგი:

შემოსულობა გამიზნულ გამოყენებამდე; წამგებიანი კონტრაქტები - ხელშეკრულების პირობების შესრულების დანახარჯები, მინიშნება კონცეპტუალურ საფუძვლებზე - მცირემასშტაბიანი ცვლილებები ბასს 16-ში, ბასს 37-სა და ფასს 3-ში, და ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები, 2018-2020 – ცვლილებები ფასს 1-ში, ფასს 9-ში, ფასს 16-სა და ბასს 41-ში (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს, ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ბასს 16-ში ცვლილებით აკრძალულია საწარმოს მიერ ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან იმ შემოსავლის გამოქვითვა, რომელიც მიღებულია ისეთი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან, რომელთაც საწარმო გამიზნული დანიშნულებით ამზადებს. მსგავსი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, მათი წარმოების დანახარჯებთან ერთად, მოგება-ზარალში აღიარდება. საწარმო ბასს 2-ს გამოიყენებს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ შეიცავს იმ აქტივის ცვეთას, რომლის ტესტირებაც მიმდინარეობს, რადგან ის მზად არ არის გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის. ბასს 16-ში ცვლილებით ასევე განმარტებულია, რომ აქტივის ტექნიკური და ფიზიკური შედეგების შეფასებისას საწარმო „ახორციელებს ტესტირებას, რათა დაადგინოს აქტივი სათანადოდ ფუნქციონირებს თუ არა“. აქტივის ფინანსური შედეგები შეუსაბამოა ამ შეფასებისთვის. ამგვარად, აქტივი შეიძლება ვარგისი იყოს ხელმძღვანელობის მიერ გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის და მას ცვეთა ერიცხებოდა მანამ, სანამ ის მიაღწევს საოპერაციო შედეგების დონეს, რომელსაც ხელმძღვანელობა მოელის.
- ბასს 37-ში ცვლილებით განმარტებულია „ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯების“ მნიშვნელობა. ახსნილია, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი დანახარჯები მოიცავს ამ ხელშეკრულების შესრულების ნაზარდ დანახარჯებს; ასევე, მის შესრულებასთან დაკავშირებული სხვა დანახარჯების განაწილებას. ცვლილებაში განმარტებულია ასევე, რომ წამგებიანი ხელშეკრულებისთვის ცალკე ანარიცხის გაკეთებამდე საწარმო აღიარებს იმ აქტივების გაუფასურების ზარალს, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ამ ხელშეკრულების შესრულებისთვის, ნაცვლად ამ ხელშეკრულებისთვის გამოყოფილი აქტივებისა.
- ფასს 3-ში ცვლილება შევიდა 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებთან მიმართებით, რათა განისაზღვროს აქტივი ან ვალდებულება საწარმოთა გაერთიანებისას. ამ ცვლილებამდე ფასს 3 ეყრდნობოდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებს. ამასთან, ფასს 3-ს ახალი გამონაკლისი დაემატა ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებებისთვის. გამონაკლისი გულისხმობს, რომ საწარმომ, რომელიც ფასს 3-ს იყენებს, ზოგიერთი სახის ვალდებულებებსა და პირობით ვალდებულებებთან მიმართებით უნდა გამოიყენოს ბასს 37 ან ფასიკ 21, ნაცვლად 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებისა. ამ ახალი გამონაკლისის გარეშე საწარმო ისეთ ვალდებულებებს აღიარებდა საწარმოთა გაერთიანებაში, რომლებსაც ის არ აღიარებდა ბასს 37-ის შესაბამისად. ამგვარად, საწარმოს შეძენისთანავე მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და შემოსულობის აღიარება, რომელიც ეკონომიკურ შემოსულობას არ წარმოადგენს. ამასთან, განმარტებულია, რომ შემდგომ პირობითი აქტივები არ უნდა აღიაროს შეძენის თარიღით, როგორც ბასს 37-ში არის განმარტებული.
- ფასს 9-ში შეტანილი ცვლილება ეხება იმის განსაზღვრას, რომელიც საზღაური უნდა შევიდეს ფინანსური ვალდებულებების აღიარებისთვის ჩატარებულ 10%-ის ტესტში. ღირებულება ან საზღაური შეიძლება გადახდილ იქნეს მესამე მხარის ან გამსესხებლისთვის. ამ ცვლილების მიხედვით მესამე მხარისთვის გადახდილი ღირებულება ან საზღაური არ უნდა შევიდეს აღნიშნული 10%-ის ტესტში.

- ცვლილება შევიდა მე-13 საილუსტრაციო მაგალითში, რომელიც თან ერთვის ფასს 16-ს, რათა ამოღებულიყო საიჯარო ქონების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით მეიჯარის მიერ განხორციელებული გადახდების ილუსტრირება. ამ ცვლილების მიზეზია იჯარის სტიმულირების გადახდების აღრიცხვასთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამორიცხვა.
- ფასს 1-ით ნებადართულია გამონაკლისის გამოყენება, თუ შვილობილი საწარმო ძირითად საწარმოზე გვიან მიიღებს ფასს-ებს. შვილობილ საწარმოს შეუძლია თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებით შეფასება, რაც აისახება ძირითადი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ შესწორებები არ ყოფილა შეტანილი კონსოლიდირების პროცედურებისთვის და საწარმოთა იმ გაერთიანების ეფექტისთვის, რომლის ფარგლებში ძირითადმა საწარმომ შეიძინა შვილობილი საწარმო. ფასს 1-ში ცვლილება შევიდა, რათა საწარმოებს, რომლებმაც ფასს 1-ის აღნიშნული გამონაკლისით ისარგებლეს, შეძლებოდათ ასევე კუმულაციური გადაყვანის სხვაობების შეეფასებინათ ძირითადი საწარმოს მიერ ანგარიშგებული თანხებით, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის აღნიშნული ცვლილება ვრცელდება ზემოაღნიშნულ კუმულაციურ გადაყვანის სხვაობებზე, რათა შემცირდეს პირველად შემომღებთა დანახარჯები. ეს ცვლილება ვრცელდება ასევე მეკავშირე საწარმოებსა და ერთობლივ საქმიანობებზე, რომლებიც ფასს 1-ის იგივე გამონაკლისით სარგებლობენ.
- ამოღებულ იქნა მოთხოვნა საწარმოების მიმართ, რომ რეალური ღირებულების ბასს 41-ის მიხედვით შეფასებისას გამოერიცხათ ფულადი ნაკადები დაბეგვრისთვის. ამ ცვლილების მიზანია სტანდარტის იმ მოთხოვნასთან შესაბამისობა, რომელიც გულისხმობს ფულადი ნაკადების დაბეგვრის შემდეგ საფუძველზე დისკონტირებას.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ პერიოდებში და რომელთა ადრე გამოყენებაც კომპანიას არ დაუწყია, არის შემდეგი:

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ში შეტანილი ცვლილებები განსაზღვრავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. განსაზღვრულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ისინი პირველად აღიარებენ აქტივებს ან ვალდებულებებს. მანამდე არსებობდა გაურკვეველობა იმის თაობაზე, ეხებოდა თუ არა შეღავათი ისეთ გარიგებებს, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციის გაუქმების ვალდებულებები - ოპერაციები, რომელთათვისაც აღიარებულია როგორც აქტივი, ისე ვალდებულება. ცვლილებების თანახმად, შეღავათი არ მოქმედებს და საწარმოები ვალდებული არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ამ ოპერაციებზე. ცვლილებების თანახმად, კომპანიები ვალდებული არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ოპერაციებზე, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წარმოშობს დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების თანაბარ რაოდენობას.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ, საბოლოოდ ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). ამ ვიწრო მასშტაბის შესწორებებით ირკვევა, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული უფლებების გათვალისწინებით. ვალდებულებები არ წარმოადგენს მოკლევადიანს, თუ საწარმოს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს მსგავსი უფლების უპირობობას. ხელმძღვანელობის მოლოდინი, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ის ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ საანგარიშგებო თარიღამდე ან თარიღისთვის რაიმე პირობა დაირღვა და მიუხედავად იმისა, სესხის გამცემისგან ამ პირობაზე უარი მოპოვებული არის თუ არა საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ. და პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ სასესხო შეთანხმება დაირღვა საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. გარდა ამისა, შესწორებები მოიცავს ისეთი ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომლის ანგარიშსწორებაც კომპანიას მისი საკუთარ კაპიტალად გარდაქმნით შეუძლია. „ანგარიშსწორება“ განისაზღვრება, როგორც ვალის ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებლის შემცველი სხვა რესურსებით, ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით დაფარვა. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნად ინსტრუმენტებზე, რომლებიც შეიძლება გარდაიქმნას კაპიტალად, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც გარდაქმნის შესაძლებლობა კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ბასს 8-ში შესწორებები: სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებითმა შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვავონ კომპანიებმა სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“- (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ძალაში შესვლის თარიღი შემდგომში მოდიფიცირდა 2021 წლის 1 იანვრით ფასს 17-ის შესწორებებით, როგორც ეს განხილულია ქვემოთ). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია სტანდარტის გამოყენებას მოელის გარკვეულ შესრულების გარანტიებზე, რომლებსაც ის გასცემს და რომლებიც არ შეესაბამება სასესხო ვალდებულების განსაზღვრებას და ამჟამად აფასებს ახალი სტანდარტის გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ასევე განიხილება პოტენციური ზემოქმედება სესხებსა და მსგავს ინსტრუმენტებში ჩართულ სადაზღვევო პროდუქტებზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები მოიცავს მთელ რიგ განმარტებებს ფასს 17-ის დანერგვის გასაადვილებლად, ამარტივებს სტანდარტისა და გადასვლის მოთხოვნების ნაწილს. შესწორებები ეხება ფასს 17-ის 8 სფეროს და ისინი არაა გამიზნული სტანდარტის ფუნდამენტური პრინციპების შესაცვლელად. განხორციელებულია მომდევნო შესწორებები ფასს 17-სვის:

- **ძალაში შესვლის თარიღი:** ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (ცვლილებების ჩათვლით) გადავადებულია ორი წლით, იმ ყოველწლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ; და ფასს 4-ში ფასს 9-ის გამოყენების დროებითი გათავისუფლების ვადის გასვლის თარიღი ასევე გადავადებულია წლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.
- **დაზღვევის შეძენისთვის ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი ანაზღაურება:** საწარმოს მოეთხოვება შესყიდვის ხარჯების ნაწილის გამოყოფა ხელშეკრულების მოსალოდნელ განახლებასთან დაკავშირებით და ამ ხარჯების, როგორც აქტივის, აღიარება, სანამ საწარმო არ აღიარებს ხელშეკრულების განახლებას. საწარმოებს მოეთხოვებათ შეაფასონ აქტივის ამოღებადობა ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში წარადგინონ აქტივის შესახებ კონკრეტული ინფორმაცია.
- **სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა, რომელიც მიკუთვნებადია საინვესტიციო მომსახურებებზე:** დაფარვის ერთეულები უნდა განისაზღვროს, როგორც სარგებლის რაოდენობის გათვალისწინებით, ასევე დაზღვევის დაფარვისა და საინვესტიციო მომსახურების სავარაუდო პერიოდის გათვალისწინებით, ცვალებადი საზღაურის მიდგომის საფუძველზე სხვა ხელშეკრულებებისა და „ინვესტიციის დაბრუნების მომსახურების“ ზოგადი მოდელის მიხედვით. საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები უნდა შედიოდეს სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში იქამდე, სანამ საწარმო ახორციელებს ისეთ საქმიანობას, რომელიც პოლისის მფლობელისთვის, დაზღვევის დაფარვიდან გამომდინარე, გაზრდის მის სარგებელს.
- **ხელახალი დაზღვევის გაფორმებული ხელშეკრულებები - ზარალის ანაზღაურება:** როდესაც საწარმო აღიარებს ზარალს ძირითადი სადაზღვევო ხელშეკრულებების პირველად აღიარების ან კომპანიისთვის წამგებიანი საბაზისო სადაზღვევო ხელშეკრულებების დამატების შედეგად, საწარმომ უნდა დააკორექტიროს დაკავშირებული კომპანიის სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა. ანაზღაურებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებისა და აღიარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებების შემოსულობა. ჩატარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან მიღებული ზარალის ოდენობა განისაზღვრება ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე აღიარებული ზარალის და სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე მოთხოვნების პროცენტული მაჩვენებლის გამრავლებით, რომელთა ანაზღაურებას საწარმო მოელის ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა ვრცელდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე ზარალის აღიარებამდე ან ამავე დროს.
- **სხვა შესწორებები:** სხვა შესწორებები მოიცავს ზოგიერთი საკრედიტო ბარათის (ან მსგავსის) ხელშეკრულებების და ზოგიერთი სასესხო ხელშეკრულებების სფეროს გამორიცხვას; სადაზღვევო ხელშეკრულების აქტივებისა და ვალდებულებების წარდგენას ჯგუფების ნაცვლად პორტფელში; ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. რისკის შემცირების შესაძლებლობის გამოყენებას იმ ფინანსური რისკების შერბილებისას, რომელიც იყენებს არსებულ ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებს და არაწარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით; ბუღალტრული პოლიტიკის არჩევანს წინა შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფასს 17-ის გამოყენებისას გაკეთებული შეფასებების შესაცვლელად; საშემოსავლო გადასახადის გადახდებისა და ქვითრების ჩართვას, რომლებიც დაზღვევის მფლობელს კონკრეტულად ეკისრება სადაზღვევო ხელშეკრულების პირობებით, დაკვეთის შესრულების ფულად ნაკადებში, შერჩეული გარდამავალი შეღავათები და სხვა მცირე შესწორებები.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 17-ის გადასვლის მოთხოვნებში შესწორება მზღვეველებს აძლევს ოფციონს, რომელიც მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს ინვესტორებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობა ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენების შესახებ. ცვლილება ეხება მზღვეველების გადასვლას მხოლოდ ფასს 17-ზე და არ მოქმედებს ფასს 17-ის სხვა მოთხოვნებზე. ფასს 17-ისა და ფასს 9-ის გადასვლის მოთხოვნები გამოიყენება სხვადასხვა თარიღზე და გამოიწვევს შემდეგ ერთჯერად კლასიფიკაციის განსხვავებებს ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას წარმოდგენილ შედარებით ინფორმაციაში: მიმდინარე ღირებულებით შეფასებულ სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებებსა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ნებისმიერ ფინანსურ აქტივს შორის აღრიცხვის შეუსაბამობას; და თუ საწარმო ირჩევს ფასს 9-ისთვის შედარებითი ინფორმაციის გადაანგარიშებას, კლასიფიკაციის განსხვავებები შესადარის პერიოდში აღიარება შეწყვეტილ ფინანსურ აქტივებს (რომელზეც ფასს 9 არ გამოიყენება) და სხვა ფინანსურ აქტივებს შორის (რომლებზეც ფასს 9 გამოიყენება). ცვლილება დაეხმარება მზღვეველებს თავიდან აიცილონ ეს დროებითი ბუღალტრული შეუსაბამობები და, შესაბამისად, გააუმჯობესონ შესადარისი ინფორმაციის სარგებლიანობა ინვესტორებისთვის. ის ამას ახორციელებს მზღვეველებისთვის ფინანსური აქტივების შესახებ შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის შესაძლებლობის მინიჭებით. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, ერთეულებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლის შესახებაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შედარებით ინფორმაციას. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, საწარმოებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლისთვისაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შესადარისი ინფორმაციას. გადასვლის ოფციონი ხელმისაწვდომი იქნება ყოველი ინსტრუმენტისთვის ცალ-ცალკე; საწარმოს მიეცემა უფლება, წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია, თითქოს ფასს 9-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები ამ ფინანსურ აქტივზე გამოყენებული იყო, მაგრამ არ საწარმოს მოეთხოვება, გამოიყენოს ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნები; და საწარმოს, რომელიც იყენებს ფინანსურ აქტივზე კლასიფიკაციის გადაფარვას, მოეთხოვება გამოიყენოს გონივრული და დასაბუთებული ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია გადასვლის თარიღისთვის, რათა დადგინდეს, თუ როგორ მოელის საწარმო, ამ ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას, ფასს 9-ის გამოყენებით. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას. თუ ეს სხვაგვარად არ არის აღწერილი, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას იქონიებენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

2022 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
სავაჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	2,843	55
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	16,598
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	(7,798)	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(110)	(1,146)	(231)	(203)

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
ამონაგები მიწოდებული მომსახურებიდან	-	-	30,605	1,109
ამონაგები იჯარიდან	-	-	-	414
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	52	-
ხელმძღვანელობის მომსახურების საფასური	-	(8,957)	-	-
ბუქსირების მომსახურების საფასური	-	-	(4,574)	-
სხვა პროფესიონალური მომსახურება	-	(3,631)	(51)	-
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(977)	-
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	-	-	-	(156)

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
სავაჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	1,690	7
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	14,301	-
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	(10,042)	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(3)	(695)	(791)	-
დარიცხული ვალდებულებები და მიღებული ავანსები	-	-	-	-

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
ამონაგები მიწოდებული მომსახურებიდან	-	-	23,471	1,439
ამონაგები იჯარიდან	-	-	-	422
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	713	-
ხელმძღვანელობის მომსახურების საფასური	-	(8,072)	(45)	-
ბუქსირების მომსახურების საფასური	-	-	(5,513)	-
სხვა პროფესიონალური მომსახურება	-	-	(1,461)	-
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(1,186)	-
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	-	-	-	1,963

ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება. ხელმძღვანელი პირები მოიცავს აღმასრულებელ დირექტორებს. ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2022		2021	
	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი სარგებელი:				
- ხელფასები	2,283	-	2,511	-
- ბონუსები	499	499	577	476
- არამატერიალური სარგებელი	1,970	-	2,627	-
სულ ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	4,752	499	5,715	476

არამატერიალური სარგებელი მოიცავს სხვადასხვა არაფულად სარგებელს, მათ შორის საცხოვრებლის შემწეობას, მგზავრობის შემწეობას, ჯანმრთელობის დაზღვევას და სხვა შეღავათებს.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2022 წლის 31 დეკემბერი

8 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობები შემდეგია:

ათასი ლარი	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ხომალდები, ამწეები და კონტეინერე ბი	საწარმო საშუალებები, ალჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა	დაუმთავრებე ლი მშენებლობები	სულ
ღირებულება/გადაფასებული ოდენობა					
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	340,916	10,686	94,282	7,364	453,248
დამატებები	80	-	504	61,794	62,378
ტრანსფერები	2,208	-	5,438	(7,646)	-
გასვლები	(21)	-	(941)	(1,534)	(2,496)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	343,183	10,686	99,283	59,978	513,130
დამატებები	-	-	-	97,229	97,229
ტრანსფერები	595	506	16,651	(17,752)	-
გასვლები	(90)	-	(913)	-	(1,003)
ცვეთის ელიმინირება	(43,259)	(3,706)	(35,083)	-	(82,048)
გადაფასების რეზერვის ზრდა	96,085	1,006	18,802	-	115,893
გადაფასების რეზერვის შემცირება	(10,089)	(1,876)	(834)	-	(12,799)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	386,425	6,616	97,906	139,455	630,402
დაგროვილი ცვეთა					
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	18,893	1,815	19,920	-	40,628
ცვეთის ხარჯი	10,631	908	9,519	-	21,058
ცვეთა გასვლისას	(14)	-	(724)	-	(738)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	29,510	2,723	28,715	-	60,948
ცვეთის ხარჯი	13,759	983	6,951	-	21,693
ცვეთა გასვლისას	(10)	-	(583)	-	(593)
ცვეთის ელიმინირება	(43,259)	(3,706)	(35,083)	-	(82,048)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულებები					
2021 წლის 1 იანვარი	322,023	8,871	74,362	7,364	412,620
2021 წლის 31 დეკემბერი	313,673	7,963	70,568	59,978	452,182
2022 წლის 31 დეკემბერი	386,425	6,616	97,906	139,455	630,402

გადაფასების გარეშე, კომპანიის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 372,098 ათასი ლარი, 292,926 ათასი ლარი და 252,061 ათასი ლარი 2022 წლის 31 დეკემბრის, 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, შესაბამისად.

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

გადაფასება. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებები, დაუმთავრებელი მშენებლობისა და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივების გამოკლებით, გადაფასდა საბაზრო ღირებულებით. შეფასება განახორციელა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა ფირმამ, შპს KPMG საქართველომ, რომელსაც გააჩნია აღიარებული და შესაბამისი პროფესიონალური კვალიფიკაცია და ასევე გააჩნია მსგავსი მდებარეობისა და კატეგორიის აქტივების შეფასების გამოცდილება. კომპანიის ძირითადი საშუალებების უმეტესობის ბუნება სპეციალიზირებულია და იშვიათად იყიდება ღია ბაზარზე. ძირითადი საშუალებების გარკვეული ნაწილის გარდა, რომელიც შეფასდა ახლო წარსულში საბაზრო გარიგებების საფუძველზე, ბაზარი მსგავსი ძირითადი საშუალებებისთვის საქართველოში არ არის აქტიური და არ გვაწვდის ძირითადი საშუალებების გაყიდვების საკმარის რაოდენობას რეალური ღირებულების განსასაზღვრად საბაზრო მიდგომის გამოყენებისთვის.

ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულება დადგინდა შიდა წყაროებზე დაყრდნობით და მსგავსი ძირითადი საშუალებების საქართველოს ბაზრის ანალიზის მიხედვით. სხვადასხვა საბაზრო მონაცემები შეგროვდა გამოქვეყნებული ინფორმაციიდან, კატალოგებიდან, სტატისტიკური მონაცემებიდან და ა.შ., ასევე ინდუსტრიის ექსპერტებისგან. ასევე დამყარდა კავშირი ძირითადი საშუალებების მომწოდებლებთან საქართველოში.

შეფასების შედეგად, ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება, დაუმთავრებელი მშენებლობისა და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივის გარდა, განისაზღვრა 181,591 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (რაც ეკვივალენტია 490,659 ათასი ლარისა, ლარისა და აშშ დოლარის სავალუტო გაცვლითი კურსით: 2.7020). აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად, 903 ათასი ლარის (2021: 1,291 ათასი ლარის) ოდენობის გადაფასების რეზერვი გადავიდა გაუნაწილებელ მოგებაში.

დაუმთავრებელი მშენებლობა: 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუმთავრებელი მშენებლობა მოიცავს ძირითადად დაუმონტაჟებელ აღჭურვილობას და მიმდინარე სამშენებლო პროექტს ტალღათსაჭრელის რეაბილიტაციისა და გაფართოებისთვის (2021: დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობა და მიმდინარე ტექნიკური პროექტები). ადგილი არ ჰქონია ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებულ კაპიტალიზებულ სასესხო ხარჯებს.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არც საკუთრება და არც აღჭურვილობა არ გადაცემულა მესამე მხრისთვის უზრუნველყოფის სახით (2021: ნული).

9 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

კომპანია იჯარით იღებს საბუქსირე გემებს. საიჯარო ხელშეკრულება, როგორც წესი, შედგენილია ფიქსირებული პერიოდით, 10 წლით.

ათასი ლარი	სულ
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	7,625
ცვეთის ხარჯი	(1,049)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,576
ცვეთის ხარჯი	(1,048)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,528

კომპანიამ შემდეგნაირად აღიარა საიჯარო ვალდებულებები:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მოკლევადიანი საიჯარო ვალდებულება	1,060	1,102
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულება	6,738	8,940
საიჯარო ვალდებულებები სულ	7,798	10,042

ფინანსურ ხარჯებში შესულმა საპროცენტო ხარჯებმა შეადგინა 977 ათასი ლარი (2021: 1,186 ათასი ლარი). ცვლადი იჯარის გადახდა 5,979 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 5,513 ათასი ლარი), რომელიც დაკავშირებულია ეკიპაჟის ხელფასების და იჯარით გაცემული საკუთრების საოპერაციო ხარჯების ანაზღაურებასთან, აღიარებულია გაყიდული საქონლის თვითღირებულებაში. ეს საიჯარო გადახდები არ ეფუძნება ინდექსს ან განაკვეთს და, შესაბამისად, არ წარმოადგენს საიჯარო ვალდებულების ნაწილს.

სულ ფულადი სახსრების გადინება იჯარებისთვის (ცვლადი იჯარის გადახდების გარდა) 2022 წელს იყო 2,015 ათასი ლარი (2021: 2,227 ათასი ლარი) .

10 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების საბალანსო ღირებულება.

ათასი ლარი	2022	2021
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	14,301	12,361
მეკავშირე საწარმოების ზარალის წილი	(157)	1,964
სხვა სრული შემოსავლის წილი	2,479	-
მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები	(25)	(24)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	16,598	14,301

კომპანიის წილი საქართველოში დარეგისტრირებულ ძირითად მეკავშირე საწარმოებში იყო შემდეგი:

სახელი	საქმიანობის ბუნება	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მეკავშირე საწარმოები			
შპს ჩენელ ენერჯი (ფოთი)	ნავთობის ტერმინალები შავი ზღვის	25%	
ლიმიტედ - საქართველო	სანაპიროზე		25%
	ტვირთის აწონვის მომსახურება	50%	
სს Doctranshipment Poti	ნავსადგურში		50%

კომპანიას გააჩნია სს Doctranshipment Poti-ს 50% ხმის უფლება, რომელიც წარმოადგენს მიმდინებულ საწარმოს, მაგრამ არ გააჩნია მიმდინარე შესაძლებლობა მართოს ამ საწარმოს შესაბამისი საქმიანობა. აქედან გამომდინარე, სს Doctranshipment Poti არ არის კონსოლიდირებული და არ შედის კომპანიის მეკავშირე საწარმოების ჩამონათვალში.

კომპანიის ორივე პარტნიორი არის კომპანიის მეიჯარე. არცერთი ინვესტიციის მიმღები არ არის საჯაროდ რეგისტრირებული საწარმო და, შესაბამისად, მათი ფასები არ არის კოტირებული.

11 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

კომპანიას გააჩნია ფინანსური იჯარის გარიგებები იმ საკუთრებისა და აღჭურვილობისთვის, რომლებიც განთავსებულია პორტში ნავმისადგომებზე #3, #4, #5, #6, #8, #9, #10 და #15. იჯარის გარიგებები დენომინირებულია აშშ დოლარში. ფინანსური იჯარის საშუალო ვადა 25 წელია.

ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნების დაფარვის ვადების ანალიზი შემდეგია:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
1 წელი	6,673	7,370
2 წელი	6,873	7,650
3 წელი	7,080	7,880
4 წელი	7,236	8,117
5 წელი	7,696	8,296
5 წლის შემდეგ	27,902	40,769
სულ არადისკონტირებული ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	63,460	80,082
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(32,944)	(44,327)
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30,516	35,755

ყველა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა ექვემდებარება 1-ლ ეტაპს (12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) 2022 და 2021 წლებისთვის და მინიჭებული აქვთ „კარგი“ რეიტინგი ხელმძღვანელობის შიდა საკრედიტო რისკის პოლიტიკის მიხედვით. ყველა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა უკავშირდება საწარმოო ობიექტების, აღჭურვილობისა და ინფრასტრუქტურის იჯარებს.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ეფექტურად უზრუნველყოფილია იჯარით გაცემული აქტივების საშუალებით, რადგან აქტივზე უფლება უზრუნდება კომპანიას კონტრაქტის დეფოლტის შემთხვევაში. ფინანსური იჯარის რეალური ღირებულების შესახებ უფრო დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ შენიშვნა 26.

12 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2022	2021
სავაჭრო მოთხოვნები	7,892	11,041
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	29	-
გაუფასურების ზარალის ანარიცხის გამოკლებით	(225)	(60)
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	7,696	10,981
გადახდილი ავანსები	432	215
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,128	11,196

2,513 ათასი ლარის ოდენობის (2021: 1,647 ათასი ლარი) სავაჭრო მოთხოვნა გაუფასურების ზარალის ანარიცხების გარეშე, დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, ძირითადად აშშ დოლარში. კომპანია იყენებს ფასს 9-ს გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, რომელიც თავის მხრივ იყენებს სასარგებლო მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს ყველა სავაჭრო მოთხოვნისათვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, კომპანია აფასებს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს ინდივიდუალურადაც და კოლექტიურადაც, რომელიც დაჯგუფებულია საერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლებისა და ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი ეფუძნება კლიენტების გადახდების პროფილს თითოეული ბალანსის თარიღამდე 36 თვის განმავლობაში და შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს, რომელიც ამ პერიოდის განმავლობაშია გამოვლენილი. ისტორიული ზარალის განაკვეთები კორექტირდება იმ მაკროეკონომიკური ფაქტორების მიმდინარე და საპროგნოზო ინფორმაციის ასახვად, რომელსაც გავლენა აქვს კლიენტების მიერ მოთხოვნების ანგარიშსწორების უნარზე. კომპანიამ გამოავლინა, რომ იმ ქვეყნების მშპ და ვალუტის გაცვლის კურსები, რომელშიც ის ჰყიდის პროდუქციასა და მომსახურებას, ყველაზე შესაფერისი ფაქტორებია და შესაბამისად აკორექტირებს ისტორიული ზარალის განაკვეთებს ამ ფაქტორებში მოსალოდნელ ცვლილებებზე. საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო მოთხოვნებისათვის განისაზღვრება ანარიცხის მატრიცის მიხედვით. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ნაშთებიდან არცერთი (2021: ნული) არ ყოფილა უზრუნველყოფილი.

მომძრაოები გადახდილ ავანსებში შემდეგია:

ათასი ლარი	მომსახურებებ ისთვის გადახდილი ავანსები	ძირითადი საშუალებების ვის გადახდილი ავანსები	სულ
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	283	1,477	1,760
დამატებები	6,712	64,493	71,205
გადახდილი ავანსები, რომელთა აღიარებაც შეწყდა/გადავიდა დაუმთავრებელ მშენებლობაზე, მასთან დაკავშირებული საქონლისა და მომსახურების მიღებისას	(6,780)	(50,731)	(57,511)
სულ გადახდილი ავანსები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	215	15,239	15,454
დამატებები	13,658	169,855	183,513
გადახდილი ავანსები, რომელთა აღიარებაც შეწყდა/გადავიდა დაუმთავრებელ მშენებლობაზე, მასთან დაკავშირებული საქონლისა და მომსახურების მიღებისას	(13,441)	(176,105)	(189,546)
სულ გადახდილი ავანსები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	432	8,989	9,421

13 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2022	2021
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	19,935	16,603
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	19,935	16,603

საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე იმ ბანკებში ინახება, რომლებსაც Fitch რეიტინგის მიხედვით „BB-“ რეიტინგი (2021: „BB-რეიტინგი“) აქვთ მინიჭებული.

14 სააქციო კაპიტალი

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გამოშვებული ჰქონდა სულ 196,370 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეულის ღირებულება 1 ლარი. ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. ყველა ჩვეულებრივ აქციას კომპანიის ნარჩენ აქტივებთან მიმართებაში თანასწორი უფლება აქვს.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიის განაწილებადი რეზერვები შეზღუდულია გაუნაწილებელი მოგების ნაშთებამდე, როგორც ეს აღრიცხულია კომპანიის ფასს-თან შესაბამისობაში მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში. ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილი არიან დროდადრო მიიღონ დივიდენდები და ასევე კომპანიის შეხვედრებზე იქონიონ ერთი ხმის უფლება თითოეულ აქციაზე.

2022 წელს გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები შემდეგია:

ათასი ლარი	2022	2021
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 1 იანვარს	-	-
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები	(45,134)	(94,410)
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	45,134	94,410
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 31 დეკემბერს	-	-
დივიდენდები წლის განმავლობაში გამოცხადებულ თითოეულ აქციაზე	0.23	0.48

ყველა დივიდენდი გამოცხადებული და გადახდილია აშშ დოლარში.

15 ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეჯერება

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების მოძრაობა თითოეული წარმოდგენილი პერიოდისთვის. ვალდებულებების ეს მუხლები ასახულია ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში საფინანსო საქმიანობის ნაწილში:

ათასი ლარი	2022 საიჯარო ვალდებულებები	2021 საიჯარო ვალდებულებები
საფინანსო საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები 1 იანვარს	10,042	11,681
ფულადი ნაკადები		
ძირი თანხის დაფარვა	(1,038)	(1,040)
საპროცენტო გადახდები	(977)	(1,186)
არა-ფულადი ცვლილებები		
პროცენტის დარიცხვა	977	1,186
სავალუტო კორექტირებები	(1,206)	(598)
ვალდებულებები საფინანსო საქმიანობიდან 31 დეკემბერს	7,798	10,043

16 გადავადებული შემოსავალი

სამთავრობო გრანტი 2004 წლის 31 აგვისტოს, საქართველოს მთავრობამ, რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახით, ნიდერლანდების მთავრობასთან, რომელიც წარმოდგენილია De Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden N.V. სახით, Boskalis International B.V.-ს უფლებამოსილებით დადო საგრანტო ხელშეკრულება, ტალღათსაჭრელის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის 5,355 ათასი ევროს ოდენობით თანხის მიღებაზე.

2004 წლის 31 აგვისტოს, კომპანიასა და საქართველოს მთავრობის შეთანხმების საფუძველზე, კომპანიას მიენიჭა უფლებამოსილება სესხისა და გრანტის მიღებაზე 9,945 ათასი ევროსა და 5,355 ევროს ოდენობით, სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩასატარებლად.

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული ამონაგები წარმოადგენს მთავრობის გრანტს 7,412 ათასი ლარის და 7,547 ათასი ლარის ოდენობით მიღებულ გრანტთან შესაბამისად. სახელმწიფო გრანტის ვადა 2048 წლის 31 დეკემბრამდეა.

ბუქსირის გაყიდვა და უკუიჯარა. 2018 წლის 12 მარტს, კომპანიამ აღიარა ბუქსირის გაყიდვის და უკუიჯარის გადავადებული შემოსავალი, რომელიც გადაეცა მასთან დაკავშირებულ მხარეს, შპს Svitser Georgia-ს, გაყიდვის შეთანხმების საფუძველზე და უკუიჯარით გადასცა ბუქსირების მომსახურების შეთანხმების მიხედვით.

გარიგება აღიარდა, როგორც გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგება და შესაბამისი გადავადებული შემოსავალი აღიარდა კომპანიის ბალანსზე 3,308 ათასი ლარის ოდენობით.

გადავადებული შემოსავალი ამორტიზდება 10 წლის განმავლობაში, იჯარის ვადის განმავლობაში.

16 გადავადებული შემოსავალი (გაგრძელება)

2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგებებზე აღიარებული გადავადებული შემოსავალი შეადგენდა 1,718 ათას ლარს და 2,049 ათას ლარს, შესაბამისად.

ათასი ლარი	2022	2021
გადავადებული შემოსავალი 1 იანვარს	9,597	10,062
მოწყობილობების გაყიდვით აღიარებული გადავადებული შემოსავალი	-	-
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია დაკავშირებული აქტივის ცვეთასთან შესაბამისობაში	(466)	(466)
გადავადებული შემოსავალი 31 დეკემბერს	9,131	9,596

17 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ათასი ლარი	2022	2021
სავაჭრო ვალდებულება	3,470	2,460
ვალდებულებები შემენილი ძირითადი საშუალებებისთვის	16,425	10,992
ძირითადი საშუალებებისთვის დარიცხული ვალდებულებები	6,476	4,693
დარიცხული ვალდებულებები და სხვა კრედიტორები	2,282	1,388
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში ამორტიზირებული ღირებულებით	28,653	19,533
დარიცხული დაქირავებულ თანამშრომელთა სარგებელი	2,962	1,660
მიღებული ავანსები	352	137
სხვა	31	31
სულ, სხვა ვალდებულებები	3,345	1,828
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 31 დეკემბერს	31,998	21,361

იხილეთ შენიშვნა 26 სხვა ფინანსური ვალდებულებების თითოეული კლასის შეფასებული რეალური ღირებულებისთვის. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ მოცემულია მე-7 შენიშვნაში.

18 ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით

კომპანია გამოიმუშავეს მის ამონაგებს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან, დროთა განმავლობაში და დროის გარკვეულ მომენტში, მომსახურების შემდეგ ძირითად მიმართულებებში:

ათასი ლარი	2022	2021
კონტეინერები და საერთო ტვირთი	100,643	89,954
საზღვაო მომსახურება	52,632	52,697
სახმელეთო მომსახურება	21,808	15,129
სხვა მომსახურება	5,598	6,766
სულ ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან	180,681	164,546
საიჯარო შემოსავალი	21,855	22,942
სულ ამონაგები	202,536	187,488

: ამონაგების აღიარების დრო არის შემდეგი:

ათასი ლარი	2022	2021
დროის გარკვეულ მომენტში	197,759	183,832
დროთა განმავლობაში	4,777	3,656
სულ ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან	202,536	187,488

19 გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

ათასი ლარი	2022	2021
პერსონალის ხარჯები	21,031	20,593
ცვეთა	19,317	19,088
გამოყენებული ენერგორესურსების ღირებულება	6,835	4,567
რემონტი და მოვლა-შენახვა	5,383	5,571
საბუქსირე მომსახურების საფასური	4,574	5,513
ექსკავაციის ხარჯები	2,394	513
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა	1,048	1,049
სხვა	1,937	2,713
სულ გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	62,519	59,607

20 საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასი ლარი	2022	2021
პერსონალის ხარჯები	10,902	8,790
პროფესიონალური მომსახურება*	10,343	10,937
სავალუტო ზარალი შემცირებული შემოსულობებით	5,150	5,841
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	4,442	3,096
ცვეთა და ამორტიზაცია	2,376	1,970
საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები	2,245	2,021
უსაფრთხოება	1,931	1,901
დაზღვევა	1,736	1,131
რემონტი და მოვლა-შენახვა	791	366
სამივლინებო ხარჯები	529	421
სარეკლამო და მარკეტინგის მომსახურება	478	184
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	251	171
სხვა	2,182	1,950
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	43,356	38,779

(*) პროფესიონალური მომსახურება მოიცავს 387 ათას ლარს (2021: 526 ათასი ლარი) - აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული აუდიტისა და სხვა მომსახურებისთვის გადახდილ საფასურს, როგორც ეს განსაზღვრულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

21 ფინანსური ხარჯები

ათასი ლარი	2022	2021
საიჯარო ვალდებულებებზე საპროცენტო ხარჯი	977	1,186
სავალუტო ზარალი, ნეტო	2,197	1,514
მოგება-ზარალში აღიარებული ფინანსური ხარჯი	3,174	2,700

22 ფინანსური შემოსავალი

ათასი ლარი	2022	2021
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარის მოთხოვნებზე	6,158	6,640
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	2,080	1,751
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	71	20
მოგება-ზარალში აღიარებული ფინანსური შემოსავალი	8,309	8,411

23 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

სასამართლო დავები. ჩვეულებრივი საქმიანობისას დროდადრო კომპანიის წინააღმდეგ შესაძლოა შეტანილ იქნეს სასამართლო სარჩელი. საკუთარი შეფასებისა და როგორც შიდა, ისე გარე პროფესიული კონსულტაციის საფუძველზე ხელმძღვანელობის აზრია, რომ არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება აღნიშნულ სარჩელებთან დაკავშირებით, რომელიც აღემატება წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გათვალისწინებულ ანარიცხებს.

კონკურენციის სააგენტოს საქმე. 2016 წლის 8 ივნისს ფოთში დაფუძნებულმა თოთხმეტმა სატრანსპორტო კომპანიამ საქართველოს კონკურენციის სააგენტოში შეიტანა სარჩელი კომპანიის საკონტეინერო ტვირთის დამუშავების ახალი სტრუქტურის დანერგვის წინააღმდეგ, რადგანაც გაცხადდა, რომ ის იყო საქართველოს კონკურენციის კანონის ნორმებთან შეუსაბამო. 2017 წლის 21 აპრილს, კონკურენციის სააგენტომ გამოსცა გადაწყვეტილება, რომლითაც ნაწილობრივ დააკმაყოფილა მოსარჩელეთა მოთხოვნები და კომპანიის მიერ კონკურენციის კანონის დარღვევა ცნო. 2017 წლის 25 მაისს კომპანიამ გაასაჩივრა გადაწყვეტილება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ პალატაში. მას შემდეგ, რამდენიმე მოსმენა გაიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოში, სატრანსპორტო კომპანიებთან და კონკურენციის სააგენტოსთან ერთად. თბილისის საქალაქო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა PSPC-ის სარჩელი. დასაბუთებული გადაწყვეტილება კომპანიამ თბილისის სააპელაციო სასამართლოში გაასაჩივრა. თბილისის სააპელაციო სასამართლომ ძალაში დატოვა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება 2023 წლის 20 თებერვალს. ამჟამად ეს საქმე განიხილება შემდგომი გასაჩივრებისთვის საკასაციო სასამართლოში - საქართველოს უზენაეს სასამართლოში. საქმე, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების თარიღისთვის, ჯერ კიდევ მიმდინარეობს.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და იძლევა სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტირების საშუალებას სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ.

გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას მრავალი სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავებისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოს მიერ განხილვისათვის ღიად რჩება მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ გარემოებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო ხანგრძლივი პერიოდითაც დარჩეს ღია. აღნიშნულმა გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში საგადასახადო რისკები წარმოქმნას, რაც მნიშვნელოვნად მაღალია, ვიდრე მრავალ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ ასახეს შესაბამისი ქართული საგადასახადო კანონმდებლობის, გამოცემული ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული აღმოჩნდეს და საგადასახადო ორგანოების მიერ თავისი ინტერპრეტაციების აღსრულებაში წარმატების მიღწევის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

23 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

კომპანიის გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა ხელმძღვანელობის მიერ გადაფასდება ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღრიცხულია მოგების გადასახადის პოზიციებზე, რომლებიც, ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, დამატებითი გადასახადების დარიცხვის მიზეზი შეიძლება გახდეს იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანო გაასაჩივრებს ამ პოზიციებს. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციას, რომელიც ძალაშია ან საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის იქნება ძალაში შესული. ჯარიმების, პროცენტისა და მოგების გადასახადის გარდა, გადასახადების ვალდებულებები აღიარებულია ხელმძღვანელობის საუკეთესო შეფასებაზე დაყრდნობით, რომელიც ეხება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებს. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მას სათანადოდ აქვს ასახული საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის შესაბამისად. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შესაძლოა იყოს განსხვავებული და გავლენა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებზე, თუკი ორგანოები წამატებით მოიყვანენ მოქმედებაში მათ ინტერპრეტაციებს, შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს.

კომპანიას აქვს მიმდინარე საგადასახადო დავა სატრანსფერო ფასწარმოქმნის საკითხებთან დაკავშირებით. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არანაირი მატერიალური ზარალი არ იქნება რეალიზებული დავასთან დაკავშირებით, რომელიც აღემატება წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გაკეთებულ რეზერვებს.

კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები. 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიას არ აქვს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები (2021: ნული).

კლიმატის ცვლილების გათვალისწინება. კომპანიის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა გლობალური ინფორმირებულობა და ზრუნვა კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ამჟამად, ამ საკითხს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე და კომპანიის საქმიანობასა და ბიზნეს გეგმებზე სამომავლო ზემოქმედების პროგნოზირება რთულია. ხელმძღვანელობა აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე და კომპანიის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად საჭიროების მიხედვით გამოეხმაურება და მიიღებს ყველა სამთავრობო ინსტრუქციას, თუ და როდესაც ის გამოიცემა იმ ბაზრებისთვის, რომლებშიც კომპანია ოპერირებს.

24 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო, საპროცენტო და სხვა ფასის რისკების ჩათვლით), საკრედიტო რისკსა და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ გაცემული სესხითა და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციების შედეგად, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსის გარეთ სესხთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს. კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ასახული ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში. გამოცემული ფინანსური გარანტიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზებისა და ექსპორტ/იმპორტის აკრედიტივებისათვის, საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ვალდებულებების ოდენობაა.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ერთადერთი უდიდესი რისკია, ამიტომ ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას. რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელის, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე, როგორც დაკავშირებული კოეფიციენტებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რეგულულ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო რისკის ქულების მინიჭების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ქულების მისანიჭებლად კომპანია ამზადებს რეგულარული ტიპის ანგარიშებს, რომელთა ძირითადი აქცენტიც მომხმარებლის ფინანსური წარმადობაა. ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ინტერაქცია მომხმარებელთან, რომლის გადახდისუნარიანობა უარესდება, მოეხსენება ხელმძღვანელობას და განიხილება მათ მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაქტების მდგომარეობას და მათ მიერ გადაგადაცილებულ ნაშთებს და მოქმედებს შესაბამისად.

სხვა ფინანსური აქტივებისთვის (გაცემული სესხები), კომპანია იყენებს გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (როგორებიცაა Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ შეფასებულ რისკის ქულებს. შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები დაიტანება კომპანიის მიერ შედგენილ შიდა ძირითად შკალაზე. ამ ძირითად შკალაზე რისკის თითოეულ დონეს ენიჭება გადახდისუნარიანობის კონკრეტული ხარისხი:

- **შესანიშნავი** – მაღალი საკრედიტო ხარისხი, დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების AAA -დან BB+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი);
- **კარგი** – სათანადო საკრედიტო ხარისხი, საშუალო მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების BB -დან B+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი);
- **დამაკმაყოფილებელი** – საშუალო საკრედიტო ხარისხი, დამაკმაყოფილებელი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების B, B- შესაბამისი რეიტინგი);
- **სპეციალური მონიტორინგი** – საჭიროებს მჭიდრო მონიტორინგსა და გამოსწორებით მენეჯმენტს (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების CCC+ -დან CC- -მდე შესაბამისი რეიტინგი) და
- **დეფოლტი** – ადგილი ჰქონდა დეფოლტს. (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების C,D-I, D-II შესაბამისი რეიტინგი) .

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL არის სამომავლო ფულადი ნაკადების ნაკლებობის ახლანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება (მაგ., საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შეწონვისთვის გამოყენებულია მოცემული დროის პერიოდში დეფოლტის რისკების ხდომილებები). ECL-ის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიპაზონის განსაზღვრით. ECL-ის შეფასება ემყარება კომპანიის მიერ გამოყენებულ ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა ("PD"), დეფოლტის რისკი ("EAD"), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") და დისკონტირების განაკვეთი.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

დეფოლტის რისკი ('EAD') არის სამომავლო დეფოლტის თარიღით რისკის შეფასება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მოსალოდნელი რისკის ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს და დამტკიცებული საკრედიტო ხაზის მოსალოდნელ ათვისებას. PD არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება, რომელიც მოსალოდნელია რომ მოხდეს დროის მოცემულ პერიოდში. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") არის დეფოლტის დროს წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელსაც, მოსალოდნელია, რომ გამსესხებელი მიიღებს, უზრუნველყოფიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადის ჩათვლით. როგორც წესი, ის გამოისახება, როგორც EAD-ის პროცენტი. მოსალოდნელი ზარალი დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, ან მის მიახლოებულ მნიშვნელობას.

ხელმძღვანელობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელირებას ახდენს ინსტრუმენტის მომსახურების ვადის პერიოდში, რაც გულისხმობს ზარალს, რომელიც წარმოიქმნება ამ ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის პერიოდში ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევაში. 12-თვიანი ECL წარმოადგენს მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL-ის ნაწილს, რომელიც განპირობებულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში, ან ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის პერიოდში, თუ ეს წელზე ნაკლებია, ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული დეფოლტის შემთხვევებით. ECL, რომელიც ხელმძღვანელობის მიერ ამ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის არის შეფასებული, წარმოადგენს შეფასებას დროის მომენტში, ნაცვლად ციკლის განმავლობაში შეფასებებისა, რომლებიც საზოგადოდ გამოიყენება რეგულირების მიზნებისთვის. ამ შეფასებებში ითვალისწინებენ პერსპექტიულ ინფორმაციას, ანუ ECL ასახავს ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე, ალბათობით შეწონილ ცვლილებას.

PD შეფასების მიზნებისთვის, კომპანია საზღვრავს დეფოლტს, როგორც სიტუაციას, რომელიც ერთ ან რამოდენიმე ჩამოთვლილ კრიტერიუმს შეესაბამება:

- მსესხებელმა 90 დღეზე მეტი გადააცილა გადახდის სახელშეკრულებო ვადებს;
- მსესხებელი ხვდება ნაკლებსავარაუდო გადამხდელის სიაში:
 - მსესხებელი გარდაცვლილია;
 - მსესხებელი გადახდისუუნაროა;
 - სავარაუდოა, რომ მსესხებელი გაკოტრდება.

გამყდავანების მიზნებისთვის კომპანიის დეფოლტის განმარტება სრულად მიესადაგება გაუფასურებული კრედიტის მქონე აქტივების განმარტებას. ზემოთ მოცემული დეფოლტის განმარტება გამოიყენება კომპანიის ყველა სახის ფინანსური აქტივებისთვის.

ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული ECL-ის დონე დამოკიდებულია იმაზე, მსესხებლის საკრედიტო რისკი გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს ECL-ის შეფასების სამ-ეტაპიანი მოდელია. ფინანსურ ინსტრუმენტს, რომლის კრედიტი გაუფასურებული არ არის თავდაპირველი აღიარებისას და მისი საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ იზრდება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, აქვს 12-თვიანი ECL-ზე დაფუძნებული საკრედიტო რისკის ანარიცხი (1-ლი ეტაპი). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გამოვლინდა SICR-ის ზრდა, ფინანსური ინსტრუმენტი გადადის მე-2 ეტაპზე, მაგრამ ის გაუფასურებული კრედიტის მქონედ არ მიიჩნევა და ზარალის ანარიცხი ეფუძნება მომსახურების ვადაში ECL-ს. ფინანსური ინსტრუმენტის კრედიტის გაუფასურების შემთხვევაში ეს ფინანსური ინსტრუმენტი გადააქვთ მე-3 ეტაპზე და ზარალის ანარიცხი ეფუძნება მომსახურების ვადაში ECL-ს. აქტივის მე-3 ეტაპზე არსებობის შედეგია ის, რომ საწარმო წყვეტს მთლიანი საბალანსო ღირებულების საფუძველზე საპროცენტო შემოსავლის აღიარებას და საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლისას იყენებს აქტივის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს საბალანსო ღირებულებაზე, ECL-ის გარეშე.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

თუ არსებობს მტკიცებულება, რომ SICR-ის კრიტერიუმები აღარ არის დაკმაყოფილებული, მაშინ ინსტრუმენტს ისევ 1-ელ ეტაპზე აბრუნებენ. თუ რისკი მე-2 ეტაპზე გადაიტანება ხარისხობრივი მაჩვენებლის საფუძველზე, კომპანია ახორციელებს მონიტორინგს, ეს ინდიკატორი ისევ არსებობს თუ შეიცვალა. კომპანია ECL-ის შეფასებას ინდივიდუალურ საფუძველზე აწარმოებს ყველა ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტისათვის. ECL-ის ინდივიდუალურად შეფასება ტარდება საკრედიტო ზარალის სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეფასების შეწონვით თითოეული შედეგის ალბათობით.

კომპანია განსაზღვრავს სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს თითოეული შეფასებული სესხისთვის, საიდანაც ერთ-ერთი განაპირობებს საკრედიტო ზარალს, თუნდაც მსგავსი შედეგის ალბათობა ძალიან დაბალი იყოს.

როგორც წესი, ECL არის საკრედიტო რისკის შემდეგი პარამეტრების ნამრავლი: EAD, PD და LGD (რომლებიც განმარტებული და ახსნილია ზემოთ), რომელიც ახლანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეშვეობით. ECL განისაზღვრება საკრედიტო რისკის პარამეტრების წინასწარი შეფასებით (EAD, PD და LGD) თითოეული სამომავლო [თვე / წელი]-სა და მომსახურების ვადის პერიოდისთვის, თითოეული რისკის ან კოლექტიური სემენტისთვის. ეს სამი კომპონენტი ერთმანეთზე მრავლდება და შესწორდება გადარჩენის ალბათობით (ანუ, რისკი დაიფარა ან დეფოლტს ჰქონდა ადგილი გასულ თვეში). ასე ეფექტურად გამოითვლება ECL თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის, რომელიც შემდეგ დისკონტირდება საანგარიშგებო თარიღამდე და ჯამდება. ECL-ის გასაანგარიშებლად გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს ან მის მიახლოებულ მნიშვნელობას.

ECL მოდელებში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. ECL-ის გამოთვლა გულისხმობს პერსპექტიული ინფორმაციის გამოყენებას. კომპანია გამოავლენს გარკვეულ ძირითად ეკონომიკურ ცვლადებს, რომლებიც კორელაციაშია საკრედიტო რისკსა და ECL-თან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) მოწოდებულია კომპანიის მიერ და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო წელში.

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთებთან და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან მიმართებით ხელმძღვანელობა ვალუტების მიხედვით ადგენს რისკის ზღვრულ დონეს, როგორც ერთდღიანი, ისე დღიური პოზიციებისათვის, რისი მონიტორინგიც ყოველდღიურად ხორციელდება.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2022 წლის 31 დეკემბერი			2021 წლის 31 დეკემბერი		
	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდე- ბულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდე- ბულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს
ათასი ლარი						
აშშ დოლარი	38,317	9,492	28,852	47,583	11,698	35,885
ევრო	1	155	(154)	-	218	(218)
სულ	38,318	9,647	28,698	47,583	11,916	35,667

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. ითვლება, რომ ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში და არამონეტარულ აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას არ გამოიწვევს.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის მგრძნობელობას შესაძლო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების შესაძლო ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა ცვლადების უცვლელად დარჩენის შემთხვევაში:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით (2021: გამყარება 20%-ით)	5,765	7,177
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით (2021: გაუფასურება 20%-ით)	(5,765)	(7,177)
ევროს გამყარება 20%-ით (2021: გამყარება 20%-ით)	(31)	(44)
ევროს გაუფასურება 20%-ით (2021: გაუფასურება 20%-ით)	31	44

ეს რისკი გამოთვლილია მხოლოდ იმ ვალუტებში გამოსახული ფულადი ნაშთებისათვის, რომლებიც განსხვავდება ჯგუფის შესაბამისი საწარმოების სამუშაო ვალუტისაგან.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ მონიტორინგს აწარმოებს და ზღვრებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ფასწარმოქმნის შესაბამისობის დონეზე.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით.

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
2021 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	27,709	422	564	29,452	58,147
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	(27,693)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2022 წლის 31 დეკემბერს	8,178	(560)	122	22,714	30,454
2021 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	27,705	316	429	34,949	63,399
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(13,545)	(465)	(558)	(8,926)	(23,494)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2021 წლის 31 დეკემბერს	14,160	(149)	(129)	26,023	39,905

კომპანიის ყველა სავალდებულო ინსტრუმენტს გააჩნია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი და ექვემდებარება ფასის შეცვლას ყოველთვიურ საფუძველზე.

კომპანიას არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთის რისკების სამართავად, რადგან ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ეს რისკი კომპანიისთვის უმნიშვნელოა.

კომპანიას მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რისკი დაბალი აქვს. კომპანიას არ აქვს ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს, შესაბამისად, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანია მნიშვნელოვნად არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს.

კომპანია თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთები შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღების მიხედვით, ხელმძღვანელი პირების მიერ განხილული ანგარიშების საფუძველზე:

წლიური პროცენტი	2022		2021	
	ლარი	აშშ დოლარი	ლარი	აშშ დოლარი
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	11.75%	1.9%	11%	1.9%

ზემოთ მოცემულ ცხრილში გამჟღავნებული საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს საშუალო ეფექტურ განაკვეთებს ინდივიდუალური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. ნიშანი „-“ ნიშნავს, რომ კომპანიას არ გააჩნია შესაბამისი აქტივი ან ვალდებულება მოცემულ ვალუტაში.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით. კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 13).

კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტ	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები (შენიშვნა 9)	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	(7,798)
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 17)	(19,443)	(452)	-	-	-	(19,895)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	-	(27,693)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტ	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები (შენიშვნა 9)	(180)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(14,377)
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 17)	(13,452)	-	-	-	-	(13,452)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(13,632)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(27,829)

25 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას, კომპანიის მიზანი არის მისი უნარის დაცვა, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ღირებულება. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირებისათვის, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს აქციონერებისათვის დივიდენდების გადახდის ოდენობა, შეიძლება აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კაპიტალი მოიცავს სააქციო კაპიტალს, გადაფასების რეზერვს, სხვა რეზერვებსა და გაუნაწილებელ მოგებას და შეფასებულია 671,030 ათასი ლარით (2021: 515,915 ათასი ლარი).

26 რეალური ღირებულების გამჟღავნება

რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი მონაცემები).

ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში რეალური ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებები. რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებებია, ისინი, რომელთა გაკეთება მოითხოვება ან ნებადართულია ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. რეალური ღირებულების იერარქიის დონეები, რომელთა მიხედვით ხდება რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, შემდეგია:

	2022				2021			
	1-ელი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ	1-ელი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ
ათასი ლარი								
არაფინანსური აქტივები								
- ძირითადი საშუალებები								
დაუმთავრებელი								
მშენებლობის გამოკლებით	-	-	490,947	490,947	-	-	392,204	392,204
სულ აქტივების								
რეალური ღირებულების								
პერიოდული შეფასებები								
31 დეკემბრის	-	-	490,947	490,947	-	-	392,204	392,204

26 რეალური ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულება უნდა გამჟღავნდეს განმარტებით შენიშვნებში. იმ აქტივების, რომლებიც არ ფასდება რეალური ღირებულებით, რეალური ღირებულების ანალიზი, რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით და საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	2022 წლის 31 დეკემბერი				2021 წლის 31 დეკემბერი			
	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალან სო ღირებუ ლება	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალან სო ღირებუ ლება
<i>ათასი ლარი</i>								
აქტივები								
ფინანსური აქტივები								
ამორტიზირებული ღირებულებით								
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	19,935	-	19,935	-	16,603	-	16,603
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	7,667	-	7,667	-	10,981	-	10,981
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	29	-	29	-	-	-	-
- მოთხოვნები ფინანსური იჯარაიდან	-	30,516	-	30,516	-	35,755	-	35,755
სულ აქტივები	-	58,147	-	58,147	-	63,339	-	63,339
ვალდებულებები								
სხვა ფინანსური ვალდებულებები								
- სავაჭრო ვალდებულებები	-	19,895	-	19,895	-	13,452	-	13,452
- სხვა დარიცხული ვალდებულებები	-	8,758	-	8,758	-	10,006	-	10,006
სულ ვალდებულებები	-	28,653	-	28,653	-	23,458	-	23,458

რეალური ღირებულები იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებში შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების, რომლებიც არ არიან კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, რეალური ღირებულება შეფასდა შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების (რომელთა მიღება მოსალოდნელია) დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნიათ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ზოგადად, მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება არის მათი საბალანსო ღირებულება. ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკზე.

26 რეალური ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. სხვა ვალდებულებების რეალური ღირებულება განისაზღვრა შეფასების მეთოდების გამოყენებით. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება შეფასდა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკები და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

27 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით; (ბ) სავალდო ინსტრუმენტები FVOCI-ით, (გ) წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ით და (დ) ფინანსური ინსტრუმენტები ამორტიზებული ღირებულებით. FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს ორი ქვე-კატეგორია აქვს: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ. ამასთან, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ცალკე კატეგორიაა. კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი შედის ამორტიზირებული ღირებულებით კატეგორიაში.

28 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ მნიშვნელოვანი მოვლენები არ მომხდარა.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

მმართველობის ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2022

1. საწარმოს ბიზნესის განვითარება, წარმადობა და მდგომარეობა:

ზოგადი ინფორმაცია: სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური (შემდგომში „კომპანია“) დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი 1999 წელს და 2004 წლის 27 სექტემბერს რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს კომპანია რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა ქართულ რეგულაციებთან შესაბამისობაში მყოფ სააქციო საზოგადოებად და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ, საიდენტიფიკაციო კოდით: 215080999.

ძირითადი საქმიანობა: სტრატეგიულად განლაგებული ფოთის საზღვაო ნავსადგური საქართველოში ყველაზე დიდი ნავსადგურია, რომელიც იღებს და დაამუშავებს თხევად და მშრალ ტვირთს, კონტეინერებსა და ბორნებს. მას 15 ნავმისადგომი აქვს, ნავმისადგომთა ჯამური სიგრძით 2,900 მეტრი. ნავსადგური ამჟამად წარმოადგენს საერთაშორისო ვაჭრობის გასასვლელს ევროპაში საქართველოსთვის, სომხეთისა და აზერბაიჯანისთვის და იდეალურადაა განლაგებული იმისათვის, რომ სამომავლოდ გახდეს ცენტრალური აზიის სავაჭრო საკვანძო ნავსადგური.

შემოთავაზებული მომსახურების გაყიდვები. კომპანიის მიერ შემოთავაზებული მომსახურებების ჩამონათვალი შემდეგია:

- საზღვაო და სანავმისადგომო
- გემიდან და გემზე ტვირთის გადმოტვირთვა და დატვირთვა
- სახმელეთო მომსახურება
- ტვირთისა და კონტეინერების შენახვა
- დოკინგი
- ბორანი
- ტრანსპორტის გადამზიდი ბორანი

15 ნავმისადგომიდან 8 საოპერაციო საოპერაციო იჯარითაა გაცემული და ამით კომპანია საიჯარო შემოსავალს გამოიმუშავებს.

ათასი ლარი

	ამონაგების კატეგორია	ოდენობა
1	ამონაგები კონტეინერებიდან და საერთო ტვირთიდან	100,643
2	ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან	52,632
3	ამონაგები იჯარიდან	21,855
4	ამონაგები სახმელეთო მომსახურებებიდან	21,808
5	ამონაგები დამატებითი მომსახურებებიდან	5,598

წარმადობა. ფოთის საზღვაო ნავსადგურს გასული ათწლეულის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ზრდა ჰქონდა და ამ ზრდის გაგრძელების საფუძველი ისევ არსებობს.

2022 წელს, კომპანიამ აღრიცხა საოპერაციო ამონაგები 202,536 ლარის ოდენობით. წმინდა მოგების ოდენობამ 94,440 ლარი შეადგინა, რაც 13,5 % -ით მეტია 2021 წელთან შედარებით. თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა იყო 758, მათ შორის 88 ქალი (2021 : 775, მათ შორის 90 ქალი).

2022 წლის მთლიანმა წარმადობამ მოლოდინს გადააჭარბა: საპროგნოზო ფინანსური მაჩვენებლები შესრულდა გადამეტებით, მოლოდინს გადააჭარბა ბიზნესის ტრანსფორმირების მიმართულებით განხორციელებულმა პროგრესმა, გაიზარდა კონტეინერების რაოდენობა და ყურადღება გამახვილდა საერთო ტვირთზე (EBITDA 119,049 ათასი ლარი, მარჟა 41%). შემოსავალი 8%-ით მეტია 2021 წელთან შედარებით და შეესაბამება ნავსადგურში დამუშავებული ტვირთის გაზრდილ მოცულობებს, როგორც ქართული, ისე რეგიონული იმპორტის მოცულობის ზრდისა და საკონტეინერო ბაზრის უწყვეტი აღდგენის პროცესის გამო, ასევე ცენტრალური აზიიდან რეგიონული ექსპორტის გარკვეული ზრდის გამო, რომელიც ისტორიულად რუსეთის გავლით მოძრაობდა და უკრაინაში მიმდინარე ომის გამო ნაწილობრივ სხვა მიმართულებებზე გადაინაცვლა. გაგრძელდა აქტიური განვითარება არასაკონტეინერო სპილენძის კონცენტრატის და მარცვლეულის მოცულობების მიმართულებით, რაც უზრუნველყოფდა 2020 წლიდან დაწყებული საკონტეინერო ტვირთების მოცულობის შემცირების გადაფარვას.

2. საწარმოს სამომავლო განვითარების გეგმები:

ნავსადგურის მისწრაფების, გახდეს კავკასიის რეგიონის მთავრი კარიბჭე, მხარდასაჭერად კომპანიამ წარადგინა ამჟამინდელი ლოკაციის ჩრდილოეთით გაფართოების პროექტი. პროექტი მოიცავს დამატებითი, 1,800-მეტრიანი ტალღათსაჭრელის, 400-მეტრიანი ნავმისადგომის და 25 ჰექტარი სასაწყობო ტერიტორიის მშენებლობას თანამედროვე სამუშაო მოწყობილობებითა და ზედსტრუქტურებით.

გაფართოების პროექტი მიმართულია ორივე, ნაყარი და საკონტეინერო ტვირთებისკენ და საშუალებას მისცემს ნავსადგურს, მოემსახუროს 250 მ. საერთო სიგრძის და 13.5 მ. სიღრმის წყალშიგის მქონე გემებს. შედეგად ნავსადგურს საშუალება მიეცემა, რომ ინფრასტრუქტურის მაქსიმალური გამოყენებითა და მიწოდების ჯაჭვის გაუმჯობესებით, რომელიც წაადგება ფოთსა და საქართველოს, მომხმარებელს შესთავაზოს უკეთესი ღირებულება უფრო დიდი გემების მიღებისა და უფრო სწრაფი ბრუნვის შეთავაზების შედეგად.

პროექტის მშენებლობის დაწყების თარიღმა 2023 წლის ბოლოს/2024 წლამდე გადაიწია, პროექტის მოსალოდნელი დასრულების თარიღი 2026 წლის პირველი კვარტალია.

გარდა ამისა, PSPC-მ წამოიწყო საშუალო და გრძელვადიანი მცდელობა მულტიმოდალური პროდუქტის შესაქმნელად, რომელიც მოსალოდნელია, რომ მოიცავს ყაზახეთს, უზბეკეთსა და თურქმენეთს, რითაც ფოთი გადაიქცევა ცენტრალური აზიისა და ევროპის დამაკავშირებელ პოტენციურ ცენტრად.

3. საწარმოს მიერ შესრულებული სამეცნიერო კვლევითი სამუშაოების მიმოხილვა:

2022 წელს კომპანია არ იყო ჩართული სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოებში.

4. საწარმოს ფილიალების შესახებ ინფორმაცია:

კომპანიას არ გააჩნია ფილიალები და მისი ადგილმდებარეობა ფოთში, საქართველოშია.

5. მთავარი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები:

კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
მმართველობითი ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2022

	'000 ლარი	2022	2021	განსხვავებების განმარტება
1	ამონაგები	202,536	187,488	გაზრდილი ბრუნვა
2	მთლიანი მოგება	140,017	127,881	გაზრდილი ბრუნვა
3	წმინდა მოგება	94,440	83,237	გაზრდილი ბრუნვა
4	მთლიანი მოგების მარჟა	69%	68%	გაზრდილი ბრუნვა

მთავარი არაფინანსური მაჩვენებლების ანალიზი შემდეგია:

		2022	2021
1	გემების შემოსვლის რაოდენობა	სულ: 815 PSPC: 474 მოიჯარეები: 341	სულ: 771 PSPC: 450 მოიჯარეები: 321
2	TEU**-ს რაოდენობა	357,857	302,082
3	თანამშრომელთა რაოდენობა 31 დეკემბერს	758	775
4	საერთო ტვირთის ტონაჟი	1,245,084	1,366,668

****TEU= ოცფუტიანის ექვივალენტი კონტეინერი**

(i) ურთიერთობა თანამშრომლებთან. კომპანიის თანამშრომლების რაოდენობა არის 720-დან 799-მდე ფარგლებში. კომპანიას გააჩნია კარგად სტრუქტურირებული დასაქმების პოლიტიკა და კომპანიაში მხოლოდ შესაბამისი კვალიფიკაციის, გამოცდილებისა და უნარების მქონე კანდიდატები საქმდებიან.

როგორც დამსაქმებელი, კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური შესანიშნავ დაწინაურების შესაძლებლობას, პოზიტიურ სამუშაო გარემოსა და კონკურენტუნარიან ხელფასს სთავაზობს შრომისმოყვარე ადამიანებს იმ კომპანიაში, სადაც თანამშრომლების უფლებები კარგად არის დაცული.

(ii) ურთიერთობები მომწოდებლებთან და მომხმარებლებთან. კომპანიამ ძლიერი პროფესიონალური ურთიერთობა ჩამოაყალიბა მომხმარებლებთან, ერთგულებისა და მათზე ზრუნვის გამოხატვით.

(iii) ურთიერთობა საგადასახადო ორგანოსთან. კომპანიის საგადასახადო აღრიცხვის სისტემა კარგად ჩამოყალიბებული და მართულია. კომპანიის ბუღალტერიის დეპარტამენტი დაკომპლექტებულია შესაბამისი კვალიფიკაციისა და ადეკვატური გამოცდილების მქონე თანამშრომლებით, რომლებიც რეგულარულად ესწრებიან სხვადასხვა ტრენინგებს, რათა საქმის კურსში იყვნენ საგადასახადო კანონმდებლობის იმ ცვლილებების შესახებ, რომლებიც კომპანიაზე გავლენას ახდენს.

6. დეტალური ინფორმაცია საკუთარი აქციების შესყიდვასთან დაკავშირებით:

2022 წელს კომპანიას არ შეუძენია საკუთარი აქციები.

7. წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები:

2022 წელს კომპანია დათანხმდა უკეთეს საკრედიტო პირობებს გარკვეული რაოდენობის მომწოდებლებთან და შედეგად საკრედიტო ზღვრის პერიოდი გაიზარდა 0-დან 30 დღემდე.

8. საწარმოს საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა და მათი მართვის მექანიზმები:

კომპანიის გაყიდვების უმეტესობა საბანკო გადარიცხვებით იწარმოება, კლიენტისთვის მომსახურების გაწევამდე; აქედან გამომდინარე, კომპანიას მოთხოვნების ამოღების პროცესში დაბრკოლებები არ გააჩნია. საკრედიტო პირობები კლიენტებთან 0-დან მიმდინარე თვეს+15 დღის ფარგლებშია.

9. მთავარი რისკები და გაურკვევლობები, საწარმოს მიზანი და ფინანსური რისკების მართვის პოლიტიკა

საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია.

კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ გაცემული სესხითა და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციების შედეგად, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსის გარეთ სესხთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს.

კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ასახული ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში. გამოშვებული ფინანსური გარანტიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების და ექსპორტ/იმპორტის აკრედიტივებისათვის, საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი თავად ვალდებულების ოდენობაა.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ყველაზე დიდი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდულების, მოსალოდნელი ფულად ნაკადებისა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე როგორც დაკავშირებული განაკვეთებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რეგულულ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო რისკის ქულების მინიჭების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ქულების მისანიჭებლად კომპანია ამზადებს რეგულარული ტიპის ანგარიშებს, რომლის ძირითადი აქცენტიც მომხმარებლის ფინანსური წარმადობაა.

ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ინტერაქცია ისეთ მომხმარებელთან, რომლის გადახდისუნარიანობა უარესდება, მოეხსენება და განიხილება ხელმძღვანელობის მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაქტების მდგომარეობას და მათ მიერ ვადაგადაცილებულ ნაშთებზე მოქმედებს შესაბამისად.

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთებთან და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

პოლიტიკური რისკები. კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკურობის გამო, კომპანიის სამომავლო წარმადობა მჭიდროდაა დაკავშირებული საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნებში არსებულ პოლიტიკურ სიტუაციასთან.

სავალუტო რისკი : სავალუტო რისკთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანობაში. მისი მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2022 წლის 31 დეკემბერი			2021 წლის 31 დეკემბერი		
	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
ათასი ლარი						
აშშ დოლარი	38,317	9,492	28,852	47,583	11,698	35,885
ევრო	1	155	(154)	-	218	(218)
სულ	38,318	9,647	28,698	47,583	11,916	35,667

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. ითვლება, რომ ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში და არამონეტარულ აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას არ გამოიწვევს.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის მგრძნობელობას შესაძლო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების შესაძლო ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა ცვლადების უცვლელად დარჩენის შემთხვევაში:

კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
მმართველობითი ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2022

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით (2019: გამყარება 20%-ით)	5,765	7,177
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით (2019: გაუფასურება 20%-ით)	(5,765)	(7,177)
ევროს გამყარება 20%-ით (2019: გამყარება 20%-ით)	(31)	(44)
ევროს გაუფასურება 20%-ით (2019: გაუფასურება 20%-ით)	31	44

ეს რისკი გამოთვლილია მხოლოდ იმ ვალუტებში გამოსახული ფულადი ნაშთებისათვის, რომლებიც განსხვავდება ჯგუფის შესაბამისი საწარმოების სამუშაო ვალუტისაგან.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ მონიტორინგს აწარმოებს და ზღვრებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ფასწარმოქმნის შესაბამისობის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია, საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით.

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
2021 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	27,709	422	564	29,452	58,147
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	(27,693)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2022 წლის 31 დეკემბერს	8,178	(560)	122	22,714	30,454
2021 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	27,705	316	429	34,949	63,399
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(13,545)	(465)	(558)	(8,926)	(23,494)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2021 წლის 31 დეკემბერს	14,160	(149)	(129)	26,023	39,905

კომპანიას არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთის რისკების სამართავად, რადგან ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ეს რისკი კომპანიისთვის უმნიშვნელოა.

კომპანიას მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რისკი დაბალი აქვს. კომპანიას არ აქვს ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს, შესაბამისად, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანია მნიშვნელოვნად არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით. კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს.

კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	(7,798)
სავაჭრო ვალდებულებები	(19,443)	(452)	-	-	-	(19,895)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირი თანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	-	(27,693)

კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
მმართველობითი ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2022

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

<i>ათასი ლარი</i>	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	(180)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(14,377)
სავაჭრო ვალდებულებები	(13,452)	-	-	-	-	(13,452)
სულ სამომავლო გადახდები, პირი თანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(13,632)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(27,829)

ჰულიან ფერნანდესი

მმართველი დირექტორი

2023 წლის 1 მაისი

ნათელა ნაჭყებია

ფინანსური დირექტორი

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით მომზადებული
ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2022 წლის 31 დეკემბერი

ქეთევან ჭეიშვილი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

შინაარსი	i
1 კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა	6
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	7
3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები	8
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას	22
5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება	25
6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები	27
7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	31
8 ძირითადი საშუალებები	33
9 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	35
10 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	36
11 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	37
12 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	38
13 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	39
14 სააქციო კაპიტალი	39
15 ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეჯერება	40
16 გადავადებული შემოსავალი	40
17 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	41
18 ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით	42
19 გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	42
20 საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	43
21 ფინანსური ხარჯები	43
22 ფინანსური შემოსავალი	43
23 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები	44
24 ფინანსური რისკის მართვა	45
25 კაპიტალის მართვა	52
26 რეალური ღირებულების გამჟღავნება	52
27 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით	54
28 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	54

სხვა ინფორმაცია - მმართველობის ანგარიშგება - საქმიანობის მიმოხილვა 2022

ქეთევან ჭყეუშაძე

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის აქციონერსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

შპს ფრაისუოთერპაუსკუპერს საქართველო

King David ბიზნეს ცენტრი, მ. ალექსიძის #12, მე-7 სართული, თბილისი 0171, საქართველო

ტელ: +995 (32) 250 80 50, www.pwc.com/ge

ჩეთვან ჭეიშყაძე

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე ჩვენს მიერ გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ მმართველობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ, ჩვენს მიერ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ ზემოაღნიშნულ მმართველობის ანგარიშგებაში არსებობს არსებითი უზუსტობა, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება, შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას; და
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს;

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

ქეთევან ზეიწყაშვილი

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერისი შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგვემოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ

ბილალ ზეიუნა

არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების
სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით
აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი
საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების
შესახებ.

შპს ფრაისიუოთერკაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2023 წლის 1 მაისი
თბილისი, საქართველო

ჩიკო ტყეშელაშვილი

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	630,402	452,182
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი ავანსები		8,989	15,239
აქტივის გამოყენების უფლება	9	5,528	6,576
არამატერიალური აქტივები		720	401
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	10	16,598	14,301
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	11	24,527	29,088
სულ გრძელვადიანი აქტივები		686,764	517,787
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		4,222	4,722
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	12	8,128	11,196
სხვა საგადასახადო მოთხოვნები, ნეტო		-	1,586
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	11	5,989	6,667
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	19,935	16,603
სულ მოკლევადიანი აქტივები		38,274	40,774
სულ აქტივები		725,038	558,561
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	14	196,370	196,370
გაუნაწილებელი მოგება		121,345	71,136
გადაფასების რეზერვი	8	343,132	240,941
სხვა რეზერვები		9,947	7,468
სულ კაპიტალი		670,794	515,915
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	9	6,738	8,940
გადავადებული შემოსავალი	16	8,665	9,130
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		15,403	18,070
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	9	1,060	1,102
გადავადებული შემოსავალი	16	466	466
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	17	31,998	21,361
ანარიცხები სხვა ვალდებულებებისა და ხარჯებისათვის		1,647	1,647
მიმდინარე მოგების გადასახადის დავალიანება		3,670	-
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		38,841	24,576
სულ ვალდებულებები		54,244	42,646
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		725,038	558,561
გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2023 წლის 1 მაისს.			
ჰულიან ანდრეს ფერნანდესი	ნათელა ნაჭყებია		
მმართველი დირექტორი	ფინანსური დირექტორი		

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-54 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ქეთევან ჭყიშვილი

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021
ამონაგები	18	202,536	187,488
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	19	(62,519)	(59,607)
მთლიანი მოგება		140,017	127,881
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	20	(43,356)	(38,779)
სხვა წმინდა სარგებელი		851	2,858
საოპერაციო მოგება		97,512	91,960
ფინანსური ხარჯები	21	(3,174)	(2,700)
ფინანსური შემოსავალი	22	8,309	8,411
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	10	(157)	1,964
მოგება დაბეგვრამდე		102,490	99,635
მოგების გადასახადის ხარჯი		(8,050)	(16,398)
წლის მოგება		94,440	83,237
სხვა სრული შემოსავალი:			
<i>მუხლები, რომლებიც არ რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში:</i>			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	8	103,094	-
გადაფასებული აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად		(903)	(1,291)
ძირითადი საშუალებების გადაფასების შემცირება		903	1,291
გადაფასების რეკლასიფიკაცია გაუნაწილებელ მოგებაში			
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	10	2,479	-
წლის სხვა სრული შემოსავალი		105,573	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		200,013	83,237

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-54 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ქეთევან ჭყეიშვილი

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

ათასი ლარი	საქციო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	სხვა რეზერვები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	196,370	242,232	7,468	81,018	527,088
წლის მოგება	-	-	-	83,237	83,237
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	-	-
სულ 2021 წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	83,237	83,237
გადაფასების ნამეტის გადატანა	-	(1,291)	-	1,291	-
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	(94,410)	(94,410)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	196,370	240,941	7,468	71,136	515,915
წლის მოგება	-	-	-	94,440	94,440
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	103,094	2,479	-	105,573
სულ 2022 წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	103,094	2,479	94,440	200,013
გადაფასების ნამეტის გადატანა (შენიშვნა 8)	-	(903)	-	903	-
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	(45,134)	(45,134)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	196,370	343,132	9,947	121,345	670,794

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-54 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ხელმოწერა

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		102,490	99,635
შესწორებები:			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	8	21,693	21,058
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა	9	1,048	1,049
მარაგების გაუფასურება		557	1,221
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	12	251	171
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი/(შემოსულობა)		101	(150)
ფინანსური შემოსავალი	22	(8,309)	(8,411)
ფინანსური ხარჯი	21	977	1,186
უცხოური ვალუტის გადაანგარიშების სხვაობები		7,347	7,355
სხვა არაფულადი საოპერაციო შემოსავალი		(465)	(467)
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	10	157	(1,964)
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა	8	-	1,534
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე			
		125,847	122,217
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების შემცირება		1,825	1,035
მარაგების გაზრდა		(57)	(891)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების შემცირება/(გაზრდა)		3,421	(570)
საგადასახადო ვალდებულებების გაზრდა		(2,794)	(7,521)
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში			
		2,395	(7,947)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	(13,331)
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		2,080	1,751
გადახდილი პროცენტი	15	(977)	(1,186)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან			
		129,345	101,504
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა	8	(83,763)	(60,455)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(319)	(356)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		309	374
ფინანსური იჯარის მოთხოვნებიდან მიღებული შემოსულობები		7,993	7,439
მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები	10	25	24
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები			
		(75,755)	(52,974)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(1,038)	(1,040)
კომპანიის აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდები		(45,134)	(94,410)
საფინანსო საქმიანობიდან/ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები			
		(46,172)	(95,450)

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-54 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

წმინდა *გადახდილი*

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2022	2021
ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(4,086)	(5,917)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	13	16,603	69,440
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	13	19,935	16,603

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 6-54 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ქეთევან ტყეშელაშვილი

1 კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურისთვის (შემდგომში „კომპანია“).

ფოთის საზღვაო ნავსადგური დაარსდა XIX საუკუნეში და მისი რეკონსტრუქცია და გაფართოება დაიწყო 1899 წელს, რაშიც დიდი წვლილი შეიტანა ნიკო ნიკოლაძემ, ცნობილმა პუბლიცისტმა და საზოგადო მოღვაწემ. 2018 წელს ნავსადგურმა 160 წლის იუბილე აღნიშნა. ამჟამად ის აღჭურვილია თანამედროვე ტექნოლოგიებით და ახორციელებს შიდა და გარე საწყობების, საავტომობილო და სარკინიგზო გზების, სადისტრიბუციო ქვსადგურის და სხვა დამხმარე ინფრასტრუქტურის ოპერირებას. ნავსადგურს გააჩნია რვა სატრანზიტო ნაგებობა 15 ნავმისადგომზე და ახორციელებს გემების მომსახურებას, ტვირთისა და კონტეინერების გადამუშავებას, სადისპეტჩერო საქმიანობას, სასაწყობების, ნავმისადგომების გაქირავებას, ტერმინალის მომსახურებას და ა.შ. ფოთში, საქართველოში.

1999 წელს კომპანია დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი და 2004 წლის 27 დეკემბერს განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად გახდა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფი შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს კომპანია, განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად, გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 215080999.

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100% წილის მფლობელი გახლდათ APM Terminals BV, ნიდერლანდები (APMTBV) და საბოლოოდ კომპანიას მთლიანად აკონტროლებდა A.P. Moller-Maersk ჯგუფი.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის ძირითადი სამეწარმეო საქმიანობაა შავი ზღვის პორტის საკუთარი საპორტო საშუალებებით ოპერირება, რომელიც მდებარეობს საქართველოში, ქალაქ ფოთში.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილია დავით აღმაშენებლის ქუჩა #38, ქალაქი ფოთი, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში ("GEL"), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ქეთევან ზეიფაშვილი

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება ხშირ ცვლილებებსა და არაერთგვაროვან ინტერპრეტაციებს.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული გადაწყვეტილებების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

COVID-19. მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ 2020 წლის მარტში COVID-19-ის გავრცელება გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. პანდემიის ზეგავლენის შემცირების მიზნით, საქართველოს მთავრობამ მიიღო შესაბამისი ზომები და დააწესა ისეთი შეზღუდვები, როგორებიცაა კარანტინი, თვითიზოლაცია, სამოგზაურო და ბიზნეს საქმიანობის სხვა შეზღუდვები, მათ შორის საქმიანობის შეწყვეტა. ზოგიერთი ზემოაღნიშნული შეზღუდვა შემდგომში შემსუბუქდა, თუმცა, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არსებობს რისკი, რომ ხელისუფლებამ დააწესოს დამატებითი შეზღუდვები 2023-წელს, ვირუსის ახალი ვარიანტების გამოჩენის პასუხად.

2022 წელს საქართველოს ეკონომიკამ პანდემიისგან აღდგენის დადებითი დინამიკა აჩვენა. ამ ტენდენციას ასევე ხელი შეუწყო გლობალური ეკონომიკის აღდგენამ და გლობალურ სასაქონლო ბაზრებზე ფასების ზრდამ. თუმცა, საქართველოს და გლობალურ ბაზრებზე მაღალი ფასები ასევე ხელს უწყობს ინფლაციას საქართველოში.

არსებული ეკონომიკური მდგომარეობის გრძელვადიანი შედეგების პროგნოზირება რთულია, ხოლო ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი მოლოდინები და შეფასებები შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური შედეგებისგან. კომპანიის მოთხოვნებსა და მსგავს აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ("ECL") შეფასების მიზნით, კომპანია იყენებს დასაბუთებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, მათ შორის მაკროეკონომიკური ცვლადების პროგნოზებს. ისევე, როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის შემთხვევაში, ეს პროგნოზები და მათი დადგომის ალბათობა ბუნებრივად ექვემდებარება გაურკვევლობის მაღალ ხარისხს და, შესაბამისად, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან. შენიშვნა 4 გვაწვდის დამატებით ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ როგორ გაითვალისწინა კომპანიამ საპროგნოზო ინფორმაცია ECL მოდულებში.

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის. ზოგადად, მოსალოდნელია, რომ ომს ექნება ყოვლისმომცველი გავლენა გლობალურ ეკონომიკაზე, მაგალითად, საქონლის მზარდი ფასების, ნავთობის/გაზის/ნახშირის პოტენციური დეფიციტის, ბიზნესის შეფერხებების და ა.შ. მეშვეობით. მეორე მხრივ, რუსეთის საზღვაო ზონის სანქცირებამ გაზარდა ფოთის საზღვაო ნავსადგურში აღმოსავლეთის ქვეყნებიდან შესული ევროპისა და აშშ-ის მიმართულებით მიმავალი გემების რაოდენობა.

არსებული ეკონომიკური მდგომარეობის გრძელვადიანი შედეგების პროგნოზირება რთულია, ხოლო ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი მოლოდინები და შეფასებები შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური შედეგებისგან.

ქეთევან ჭიუჭიუაძე

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის საფუძველზე, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც რეგულარულად ფასდება რეალური ღირებულებით. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული. იხილეთ მე-5 მენიშვნა.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. ის ასევე მოითხოვს ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისთვის, განმარტებულია მე-4 მენიშვნაში.

მეკავშირე საწარმოები. მეკავშირე საწარმოებია ისინი, რომლებზეც კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (პირდაპირ ან ირიბად), მაგრამ არ აკონტროლებს მათ, და, როგორც წესი, კომპანია მათი ხმის უფლების 20-დან 50 პროცენტამდე ფლობს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიცია აღირიცხება ბუღალტრული აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდით და მათი საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და საბალანსო ღირებულება იზრდება ან მცირდება, რათა აღიარდეს ინვესტორის წილი შემენის თარიღის შემდეგ ინვესტიციის მიმღების მოგებაში ან ზარალში. მეკავშირე საწარმოებიდან მიღებული დივიდენდების ოდენობით მცირდება მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება. მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივებში კომპანიის წილის შემენის შემდგომი სხვა ცვლილებები შემდეგნაირად აღიარდება: (i) კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში აღირიცხება წლის მოგებაში ან ზარალში, მეკავშირე საწარმოს შედეგებში წილის სახით; (ii) კომპანიის წილი სხვა სრულ შემოსავალში აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და მისი წარდგენა ხდება ცალკე; (iii) მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის წილის ყველა სხვა ცვლილება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, მეკავშირე საწარმოს შედეგებში წილის ფარგლებში.

მეკავშირე საწარმოს სხვა სრული შემოსავლის წილი, რომელიც მეკავშირე საწარმოს ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან მიღებული შემოსულობითაა გამოწვეული, აღირიცხება „სხვა რეზერვებში“, კომპანიის კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში.

თუმცა, როდესაც კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოების ზარალში ტოლია ან აღემატება კომპანიის წილს მეკავშირე საწარმოებში, სხვა ნებისმიერი არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნის ჩათვლით, კომპანია აღარ აღიარებს დამატებით ზარალს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც მას წარმოქმნილი აქვს მოვალეობები ან განხორციელებული აქვს გადახდები მეკავშირე საწარმოს სახელით.

კომპანიასა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი არარეალიზებული შემოსულობები ანუღირდება კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში წილის ოდენობამდე; არარეალიზებული ზარალიც ანუღირდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ოპერაცია წარმოქმნის გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

შვილობილი საწარმოების, მეკავშირე საწარმოების ან ერთობლივი საქმიანობის გასხვისება. როდესაც კომპანიას აღარ გააჩნია კონტროლი ან მნიშვნელოვანი გავლენა, საწარმოში დარჩენილი ნებისმიერი წილი კონტროლის დაკარგვის თარიღით ხელახლა შეფასდება რეალური ღირებულებით, საბალანსო ღირებულების ცვლილება კი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. რეალური ღირებულება არის საწყისი საბალანსო ღირებულება მეკავშირე საწარმოში, ერთობლივ საქმიანობაში ან ფინანსურ აქტივში დარჩენილი წილის შემდგომი აღრიცხვის მიზნებისათვის. ამასთან, ნებისმიერი თანხა, რომელიც ადრე აღიარდა სხვა სრულ შემოსავალში მოცემულ საწარმოსთან მიმართებით, აღირიცხება ისე, თითქოს კომპანიამ უშუალოდ გაასხვისა დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები. ეს შეიძლება ნიშნავდეს, რომ სხვა სრულ შემოსავალში ადრე აღიარებული თანხები რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ქეთევან ჭეიშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

როდესაც მეკავშირე საწარმოში საკუთრების წილი მცირდება, მაგრამ შენარჩუნებულია მნიშვნელოვანი გავლენა, მაშინ ადრე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხების პროპორციული წილი რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში, საჭიროებისამებრ.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც ის საქმიანობს. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი ("GEL").

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება საწარმოს სამუშაო ვალუტაში შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. უცხოური ვალუტის შემოსულობები და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამუშაო ვალუტაში გადაანგარიშებიდან საქართველოს ბანკის მიერ განსაზღვრული სავალუტო კურსით, აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. კომპანიის ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - 'ფინანსური შემოსავალი, ნეტო'. ყველა დანარჩენი სავალუტო შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში „სავალუტო ზარალი/(შემოსულობები) ნეტო“.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალუტის ოფიციალური გაცვლითი კურსი საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემების მიხედვით იყო შემდეგი: 1 აშშ დოლარი = 2.7020 ლარს და 1 ევრო = 2.8444 ლარს (2021 წლის 31 დეკემბერი: 1 აშშ დოლარი = 3.0976 ლარს და 1 ევრო = 3.5040 ლარს). 2022 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის საშუალო ვალუტის გაცვლითი კურსი იყო 1 აშშ დოლარი = 2.9099 ლარს და 1 ევრო = 3.0684 ლარს (2021: 1 აშშ დოლარი = 3.2209 ლარს და 1 ევრო = 3.8140 ლარს). ამჟამად საქართველოს გარეთ, ქვეყნების უმრავლესობაში ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები, დაუმთავრებელი მშენებლობების გარდა, ფასდება რეალური ღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთით და გაუფასურებით, საჭიროებისამებრ. დაუმთავრებელი მშენებლობა ფასდება თვითღირებულებით.

შენობა-ნაგებობები, გარდა დაუმთავრებელი მშენებლობებისა, ექვემდებარება საკმარისი პერიოდულობით გადაფასებას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებისაგან, რომელიც განისაზღვრებოდა რეალური ღირებულებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. გადაფასებისას მიღებული საბალანსო ღირებულების ზრდა მიეკუთვნება სხვა სრულ შემოსავალს და საკუთარ კაპიტალში ზრდის გადაფასების ნამეტს. ყველა დანარჩენი შემცირება აისახება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. საკუთარ კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაში გადაიტანება მაშინ, როდესაც რეალიზდება გადაფასების რეზერვი, აქტივის ხმარებიდან ამოღების ან გასხვისების შედეგად.

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია კომპანიის მიერ მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება და დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტის და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

ქეთევან ჭეიშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. თუ მსგავსი ინდიკატორი არსებობს, ხელმძღვანელობა აფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, სანამ არ გადააჭარბებს გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. აქტივის გამოყენების ღირებულების ან გასვლის ხარჯებით შემცირებული რეალური ღირებულების დადგენისას გამოყენებულ ბუღალტრულ შეფასებაში ცვლილებების შემთხვევაში შეიძლება მოხდეს წინა წლებში ასახული გაუფასურების ზარალის აღდგენა.

ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი განისაზღვრება შემოსული თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში, საოპერაციო შემოსავალში ან დანახარჯებში.

ცვეთა. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების მუხლებს ცვეთა ერიცხებათ მათი დამონტაჟების და გამოსაყენებლად მზადყოფნის დღიდან, ან შიდა მშენებლობის აქტივებთან დაკავშირებით, აქტივის დასრულებისა და გამოსაყენებლად მზად ყოფნის დღიდან (დაუმთავრებელ მშენებლობას ცვეთა არ ერიცხება). სხვა ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, მათი ღირებულების ან გადაფასებული თანხების ნარჩენი ღირებულების გადანაწილებით მათ დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

შენობა - ნაგებობები

გემები, ამაწები და კონტეინერები

საწარმო საშუალებები, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა

სასარგებლო მომსახურების ვადა,
წლებში

1 - დან 68 წლამდე

1 - დან 28 წლამდე

1 - დან 68 წლამდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გასხვისებიდან, გასხვისებასთან დაკავშირებული დანახარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე იმ ხნის არის და იმ მდგომარეობაშია, როგორიც იქნებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასასრულს. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და კორექტირდება, საჭიროების შემთხვევაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

აქტივის გამოყენების უფლება. კომპანია იჯარით იღებს საბუქსირე გემებს (ხომალდებს). ხელშეკრულებები მოიცავს ორივეს, საიჯარო და არა საიჯარო კომპონენტებს. კომპანია ხელშეკრულებით განსაზღვრულ საზღაურს მიაკუთვნებს საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს მათ შესაბამის განცალკევებულ ფასზე დაყრდნობით. აქტივები, რომლებიც წარმოიქმნება იჯარიდან, თავდაპირველად ფასდება დღევანდელი ღირებულების საფუძველზე.

აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით და მოიცავს შემდეგს:

- იჯარის ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას;
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- ნებისმიერ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს, და
- აქტივის იჯარის შეთანხმების მოთხოვნის შესაბამის მდგომარეობამდე აღდგენის ხარჯებს.

ქეთევან გუგუშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლება საერთოდ გაუფასურებას ექვემდებარება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადას და იჯარის ვადას შორის უმოკლესი პერიოდის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის საფუძველზე. აქტივის გამოყენების უფლების (საბუქსირე გემების) გაუფასურება გამოითვლება წრფივი მეთოდით, მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის, ანუ 10 წლის განმავლობაში.

არამატერიალური აქტივები. კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა გააჩნია, და, ძირითადად, წარმოდგენილია კაპიტალიზებული კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფით. შეძენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფა კაპიტალიზდება მათი გამოყენების დაწყებისათვის გაწეული დანახარჯების საფუძველზე. არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზია

სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
3 წელი

გაუფასურების შემთხვევაში, არამატერიალური აქტივების ღირებულება ჩამოიწერება გამოყენების ღირებულებასა და გასხვისების დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის უდიდეს ღირებულებამდე.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. აქტივების, რომლებსაც ერიცხება ცვეთა და ამორტიზაცია, გაუფასურების საკითხი განიხილება, როდესაც მოვლენების ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებს, რომ მათი საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხის ოდენობით, რა თანხითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივები დაჯგუფებულია ყველაზე დაბალ დონეზე, რომელ დონეზეც ხდება დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოსვლა (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები). ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ხდება არაფინანსური აქტივების (გუდვილის გარდა) ადრინდელი გაუფასურებების გადახედვა მასში შესაძლო კორექტირების გამოვლენის მიზნით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად, ბაზრის მონაწილეთა შორის გარიგებისას შეფასების თარიღისათვის. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიურია ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, განისაზღვრება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გამრავლებით საწარმოს მიერ ფლობილ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის საკმარისი ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

ქეთევან ზეიწყაიშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შეფასების ისეთი ხერხები, როგორებიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან თავისუფალ, მხოლოდ საკუთარი ინტერესის მქონე პირებს შორის გარიგებები ან ინვესტიციის მიმღების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინება, გამოიყენება იმ კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი. რეალური ღირებულების შეფასებების გაანალიზება ხდება რეალური ღირებულების შემდეგი იერარქიის გამოყენებით: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი ამოსავალი მონაცემი დაკვირვებადი ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასება არის შეფასება, რომელიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი ინფორმაცია).

გარიგების დანახარჯები არის დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. დამატებითია დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლები, რომლებიც მოქმედებენ როგორც აგენტები), მრჩეველებისთვის, ბროკერებისთვის, დილერებისთვის და მარეგულირებლებისთვის გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, ასევე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება ("AC") არის თანხა, რომელიც მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის საწყისი აღიარების თანხას გამოკლებული ძირითადი თანხის გადახდა, დამატებული დაგროვილი პროცენტი და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით ("ECL"). დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დაგროვილი საპროცენტო შემოსავალი და დაგროვილი საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დაგროვილი კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი, ან პრემია (წარმოშობისას გადავადებული საფასურის ჩათვლით, თუ ასეთი არსებობს) ცალკე არ აისახება და შედის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი ისე, რომ მიღწეულ იქნეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება სავარაუდო მომავალი ფულადი გადახდები ან შემოსავლები (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გარეშე) ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე, ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადაზე ან საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მცოცავ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობა საბაზრო განაკვეთების მიხედვით არ განისაზღვრება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების ("POCI") შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, ანუ ის სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ქეთევან ჭეიშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით (FVTPL), თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებაზე შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო ოპერაციები, ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების გამოყენებას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით (AC) და სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებისთვის, რომლებიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), რაც გამოიწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს. ფინანსური აქტივების, რომელთა მიწოდება მოითხოვება რეგულირებით ან ბაზრის კონვენციით („ჩვეულებრივი“ შესყიდვები და გაყიდვები) გარკვეულ ვადებში, შეძენა და გაყიდვა აისახება ვაჭრობის თარიღით: ეს ის თარიღია, როდესაც კომპანიამ აიღო ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულება. ყველა სხვა შეძენა აღიარდება მაშინ, როდესაც საწარმო გახდება მოცემული ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მონაწილე მხარე.

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების რეალური ღირებულის დასადგენად, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე არ ივაჭრება, კომპანია იყენებს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდს. განსხვავებები შეიძლება წარმოიქმნას საწყისი აღიარებისას მიღებულ რეალურ ღირებულებასა, რაც მიჩნეულია რომ არის გარიგების ფასი, და თანხის ოდენობას შორის, რომელიც განისაზღვრება საწყისი აღიარებისას შეფასების ხერხის მეშვეობით, რაც თავის მხრივ იყენებს მე-3 დონის მონაცემებს. თუ განსხვავებები დარჩება მოდელის მონაცემების კალიბრაციის შემდეგ, ნებისმიერი მსგავსი სხვაობები ამორტიზდება წრფივი მეთოდით დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების ვადის განმავლობაში. ეს სხვაობები მაშინვე აისახება მოგებაში ან ზარალში, თუ შეფასებისას გამოიყენება მხოლოდ 1-ლი ან მე-2 დონის მონაცემები.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსურ აქტივებს შეფასების შემდეგ კატეგორიებად აჯგუფებს: რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით (‘FVTPL’), რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (‘FVOCI’) და ამორტიზებული ღირებულებით (‘AC’). ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) დაკავშირებული აქტივების პორტფელის მართვისათვის კომპანიის მიერ გამოყენებულ ბიზნეს-მოდელზე და (ii) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს მოდელი. ბიზნეს მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით (‘სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი’), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება (‘სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი’) ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნეს მოდელში და შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით (‘FVTPL’).

კომპანიის აქტივების ჯგუფისათვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნეს მოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიის მიერ ბიზნეს მოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ხდება აქტივების შედეგების შეფასება.

ქეთევან ჯუღაშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს მოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას ("SPPI").

როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც „რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგება-ზარალში ასახვით“. SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს მოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნეს მოდელის შეცვლიდან პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს მოდელი მიმდინარე და შესაძარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიცხი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით და რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სასესხო ვალდებულებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისთვის და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ. ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები წარდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხის გათვალისწინების გარეშე.

კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურებისთვის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს. ყველა სხვა ფინანსური აქტივებისთვის კომპანია გაუფასურების სამეტაპიან მოდელს იყენებს, თავდაპირველი აღიარების შემდგომ საკრედიტო ზარალის ცვლილებების საფუძველზე. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც გაუფასურებული არ არის თავდაპირველი აღიარებისას, კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე. 1-ლი ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეფასდება თანხით, რომელიც წარმოადგენს ამ ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს, რომელიც შესაძლოა გამოწვეული იყოს საკრედიტო შემთხვევის დადგომისას შემდეგი 12 თვის განმავლობაში, ან ამ ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო ვადის განმავლობაში, რომელიც უფრო ხანმოკლეა ('12 თვიანი საკრედიტო ზარალი'). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გამოვლინდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ('SICR'), აქტივი გადადის მე-2 ეტაპზე და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე. ეს მოქმედია სახელშეკრულებო ვადის გასვლამდე, მაგრამ ითვალისწინებს მოსალოდნელ გადახდილ ავანსებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში („მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). თუ კომპანია გადაწყვეტს, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია, აქტივი გადადის მესამე ეტაპზე და მისი ECL-ი ფასდება როგორც მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

ქეთევან ჭეიშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადის გასვლა ან (ბ) კომპანიას გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს საკვალიფიკაციო გამტარი გარიგება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადაცემულია აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად მთელი რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული. კონტროლი შენარჩუნებულია, როდესაც პარტნიორს არ გააჩნია აქტივის მთლიანობაში დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე მიყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც "შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული" ("AC").

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოწურება).

ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს ვალდებულების დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის („catch up“) მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელების კაპიტალთან დაკავშირებულ ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთ გადაფარვის მსგავსი უფლება: (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნეს-საქმიანობისას, (ii) დეფოლტის შემთხვევაში და (iii) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადების მიღებისათვის, რომლებიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI") წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია ("FVTPL").

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები. სავაჭრო მოთხოვნები აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაქტენტი ასრულებს თავის მოვალეობებს ხელშეკრულების ფარგლებში და იგი თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

თიანე ჭეიშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან. როდესაც კომპანია მეიჯარეა და აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა მოიჯარეს, იჯარით გაცემული აქტივი აისახება, როგორც მოთხოვნა ფინანსური იჯარიდან წმინდა ინვესტიციის ეკვივალენტი თანხით. დაწყების თარიღისთვის, იჯარაში წმინდა ინვესტიციის შეფასება მოიცავს შემდეგ იჯარის გადახდებს:

- ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის არსებითად ფიქსირებული), მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს, რომლებიც თავდაპირველად შეფასებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ინდექსის, ან განაკვეთის გამოყენებით;
- თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია რომ კომპანია მიიღებს ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე;
- შესყიდვის ოფციონის გამოყენების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას, და
- იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდებს, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის ოფციონის გამოყენებას.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება დაწყებიდან (როდესაც იწყება იჯარის ვადა), იჯარაში ნაგულისხმევი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რათა შეფასდეს წმინდა ინვესტიცია იჯარაში.

მთლიან მოთხოვნასა და დისკონტირებულ ღირებულებას შორის განსხვავება წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს. ეს შემოსავალი აღიარდება იჯარის ვადის განმავლობაში ნეტო საინვესტიციო მეთოდის გამოყენებით (დაბეგრამდე), რაც ასახავს მუდმივ პერიოდულ უკუგების განაკვეთს. იჯარის თაობაზე მოლაპარაკებასა და შეთანხმების მიღწევასთან დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება ფინანსური იჯარის მოთხოვნის საწყის შეფასებაში და ამცირებს იჯარის ვადის განმავლობაში აღიარებული შემოსავლის ოდენობას. იჯარიდან მიღებული ფინანსური შემოსავალი მოცემული წლის მოგება-ზარალში, ფინანსურ შემოსავალში აისახება.

საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება გამარტივებული მიდგომის გამოყენებით, სასარგებლო მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ანარიცხის ანგარიშის მეშვეობით, მოთხოვნის ნეტო საბალანსო ღირებულების ფინანსურ იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ახლანდელ ღირებულებამდე ჩამოსაწერად. შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებში ასახულია ფულადი ნაკადები, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას საიჯარო აქტივების მიღებისა და გაყიდვის შედეგად.

საიჯარო ვალდებულებები. იჯარისგან წარმოქმნილი ვალდებულებები თავდაპირველად ფასდება დღევანდელი ღირებულების საფუძველზე და მოიცავს შემდეგი იჯარის გადახდების წმინდა დღევანდელ ღირებულებას:

- ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები), შემცირებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების დავალიანებებით.
- შესყიდვის ოფციონის გამოყენების ფასი თუ კომპანია გონივრულად დარწმუნებულია ამ ოფციონის გამოყენებაში, და
- იჯარის შეწყვეტის ჯარიმების გადახდები, თუ იჯარის ვადა ასახავს კომპანიის მიერ ამ ოფციონის გამოყენებას.

ქეთევან ჭყეუშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

იჯარის გადახდები დისკონტირდება იჯარით ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი დროულად ვერ განისაზღვრება, რაც კომპანიის იჯარებთან დაკავშირებით ხშირად ხდება, გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელიც ის განაკვეთია, რაც კომპანიას უნდა გადაეხადა იმისათვის, რათა ესესხებინა თანხები, რომლებიც აუცილებელია იმ აქტივის მოსაპოვებლად, რომელსაც გააჩნია იგივე ღირებულება, რაც აქტივს გამოყენების უფლებით, იმავე ეკონომიკურ გარემოში, იმავე პირობებით, უზრუნველყოფით და მდგომარეობით.

ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსასაზღვრად, კომპანია:

- სადაც შესაძლებელია, იყენებს კომპანიის მიერ, ბოლო ხანებში, მესამე მხარისგან მიღებულ დაფინანსებას, როგორც საწყის წერტილს, რომელიც კორექტირებულია, რათა ასახოს საფინანსო პირობების ცვლილებები, დაფინანსების მესამე მხარისგან მიღების გამო,
- იყენებს შენების (build-up) მიდგომას, რომელიც იწყება საკრედიტო რისკისთვის კორექტირებული ურისკო საპროცენტო განაკვეთით, და
- ახორციელებს იჯარისათვის სპეციფიურ კორექტირებებს, მაგ. ვადა, ქვეყანა, ვალუტა და უზრუნველყოფა.

საიჯარო გადახდები განაწილდება ძირ თანხასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის. ფინანსური ხარჯები დაირიცხება მოგებაში ან ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში იმისათვის, რომ იწარმოებოდეს მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების ნარჩენ ნაშთზე თითოეული პერიოდისთვის.

საოპერაციო იჯარა. მაშინ, როდესაც კომპანია მეიჯარეა და აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არ გადაიქცემა მოიჯარეს (ე.ი. საოპერაციო იჯარა) საოპერაციო იჯარიდან მიღებული საიჯარო გადახდები აღიარდება, როგორც სხვა შემოსავალი წრფივი მეთოდის საფუძველზე. იჯარის მოდიფიკაცია აღირიცხება მეიჯარის მიერ ახალ იჯარად მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის დღიდან, იმ წინასწარ გადახდილი ან დარიცხული საიჯარო გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც კავშირშია თავდაპირველ იჯარასთან, როგორც ახალი საიჯარო შეთანხმების საიჯარო გადახდების ნაწილი.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ძალაში შესული ან საანგარიშგებო პერიოდისთვის ფაქტობრივად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვეო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად. ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა 'აგროსილ' ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები 'აიგროსება' შემადგენელი 5%-იანი გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგვრას მთლიან თანხაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო კრედიტის თანხით, რომელიც გამოითვლება, როგორც დასაბეგრ მოგებაზე, იმავე პერიოდში მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ, გამოცხადებული და გადახდილი კორპორატიული მოგების გადასახადის წილი, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდებზე. თუმცა, საგადასახადო კრედიტის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს განაწილებულ დივიდენდებზე ფაქტიურ მოგების გადასახადს.

ქეთევან ჭეიშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც იმ პერიოდის მოგების გადასახადის ხარჯი, რომელშიც მოხდა დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად დივიდენდების გადახდის რეალური თარიღისა და პერიოდისა, როდესაც დივიდენდის გადახდა მოხდა.

დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადით იბეგრება ის ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და წარმომადგენლობით დანახარჯები, რომლებიც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები და ამ კომპანიებთან განხორციელებული სხვა გარკვეული ოპერაციები ისევე, როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დაბეგრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლებიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლებით, აღირიცხება მუხლში 'გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა' საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა. ხელმძღვანელობა კომპანიას გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღიარდება მოგების გადასახადის მდგომარეობისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, ვინაიდან მეტად სავარაუდოა, რომ ეს გახდება მიზეზი გამოწვევებისა და დამატებითი გადასახადების დაკისრებისა საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ამჟამად ძალაშია ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და საშემოსავლოს გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი მოგების გადასახადის პოზიციები, ჯარიმებისა და საპროცენტო განაკვეთის გარდა, აისახება მოგების გადასახადის ხარჯში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ). წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) მოთხოვნების ამოღება კლიენტებისაგან, ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახდელი დღგ ამოღებადია ჩასათვლელი დღგ-ის საპირისპიროდ, დღგ-ის ანგარიშ-ფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ის ჩათვლა წმინდა საფუძველზე. გადასახდელი დღგ, რომელიც დაკავშირებულია ძირითადი საშუალებების შეძენასთან გადაიდება 5 - 10 წლით იმ საწარმოებისთვის, რომელთა დღგ-სგან გათავისუფლებული ბრუნვა 20% ან მეტია.

მარაგები. მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი მეთოდის საფუძველზე და მოიცავს შესყიდვის ფასს, წარმოებისა და გადამამუშავების საფასურსა და სხვა პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომლებიც გაიწევა მარაგების მიმდინარე კონდიციამდე და მდებარეობამდე მისაყვანად. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის შეფასებული გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობისას, შემცირებული დასრულების შეფასებული დანახარჯებით და გაყიდვის ხარჯებით.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი აქტივი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოღინება. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას.

თეიმურაზ ჭეიშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

როდესაც არსებობს მინიშნება, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში.

საქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება საკუთარ კაპიტალში, შემოსავლებიდან გამოქვითვის სახით, გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულების ნამეტი გამოშვებული აქციის ნომინალურ ღირებულებაზე საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც საემისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები აღიარდება როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება გაუნაწილებელი მოგებიდან იმ პერიოდში, როდესაც მოხდება მათი გამოცხადება და დამტკიცება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები აისახება შემდგომი მოვლენების შესახებ 28-ე განმარტებით შენიშვნაში.

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგვრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო, ანარიცხების ზრდა აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით ფინანსურ ხარჯებში.

გადასახადები და ხარჯები, როგორცაა, მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები ან მარეგულირებლის საფასური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც ადგილი ექნება მავალდებულებელ მოვლენას, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის; თუ გადასახადი მავალდებულებელი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება გადახდილი ავანსების სახით.

ამონაგების აღიარება. ამონაგები არის შემოსავალი, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიის ჩვეულებრივი საქმიანობის შედეგად. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე. ამონაგები აღიარდება ფასდათმობების, დაბრუნებისა და დღგ-ს გარეშე.

მომსახურების გაყიდვა. კომპანია მომსახურებას გაწევს იმ ხელშეკრულებების საფუძველზე, რომლებშიც არის დადგენილი ფიქსირებული ფასი. თუ კომპანია მომსახურებაზე კონტროლს გადასცემს დროის განმავლობაში და შესაბამისად აკმაყოფილებს შესრულების მოვალეობას დროის განმავლობაში, მომსახურების გაწევიდან მიღებული ამონაგები იმ სააღრიცხვო პერიოდში აღიარდება, რომელშიც მომსახურება იქნა გაწეული. ფიქსირებულფასიანი ხელშეკრულებების შემთხვევაში ამონაგების აღიარება ხდება საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე ფაქტობრივად გაწეული მომსახურების წილის საფუძველზე მთლიანად გასაწევ მომსახურებაში, რადგან მომხმარებელი სარგებელს მყისიერად იღებს და მოიხმარს. ეს განისაზღვრება ფაქტობრივად დახარჯული სამუშაო საათების ფარდობით მთლიანად მოსალოდნელ სამუშაო საათებზე. თუ შესრულების მოვალეობა არ დაკმაყოფილდება დროის განმავლობაში, ამონაგები აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, რომელშიც კომპანია აკმაყოფილებს შესრულების მოვალეობას.

როდესაც ხელშეკრულება სამუშაოს შესრულების რამდენიმე მოვალეობას შეიცავს, ოპერაციის ფასი თითოეულ სამუშაოს შესრულების მოვალეობაზე გადანაწილდება მათი ინდივიდუალური გასაყიდი ფასის საფუძველზე. თუ ეს ფასები პირდაპირ დაკვირვებადი არ არის, მაშინ ისინი შეფასდება მოსალოდნელი დანახარჯების, მიმეტებული მარჟა, საფუძველზე.

ჩიკო ბეიუსი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ამონაგები კონტინერების, საერთო ტვირთისა და დამატებითი მომსახურებიდან. ამონაგები კონტინერების და საერთო ტვირთის ოპერირებიდან, ისევე, როგორც ამონაგები დამატებითი მომსახურების გაწევიდან, აღიარდება მოვლენებზე დაყრდნობით. ამონაგები აღიარდება მომსახურების გაწევის შემდეგ და ეფუძნება დატვირთვა-ჩამოტვირთვის სიებს, ტერმინალის დატოვების ჩანაწერებს (TDRs), შემაჯამებელ ცხრილებს და ა.შ.

ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან. ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან აღიარდება, როდესაც ხომალდი შედის ნავსადგურში (ნავმისადგომთან). ამონაგები აღიარდება წმინდად, ფასდათმობების გამოკლებით.

ამონაგები იჯარიდან. კომპანია იღებს ქირავნობის შემოსავალს იჯარით გაცემული ნავმისადგომებიდან საოპერაციო იჯარის ქვეშ. იჯარის ამონაგები საოპერაციო იჯარიდან აღიარებულია წრფივი მეთოდით საიჯარო პერიოდის განმავლობაში, იმის მიუხედავად, თუ როდის არის გადახდის ვადა.

ამონაგები სახმელეთო ოპერაციებიდან. შედგება სხვადასხვა, ერთმანეთთან დაკავშირებული ამონაგების ნაკადიდან, რომელიც შესაძლებელია გაიყოს მოვლენასა და დროსთან დაკავშირებულ მომსახურებებს შორის. მოვლენასთან დაკავშირებული მომსახურებები მოიცავს კონტინერების დასაწყობების ოპერაციებს და ამონაგები აღიარდება მომსახურების გაწევისთანავე. დროსთან დაკავშირებული მომსახურებები მოიცავს კონტინერების და საერთო ტვირთის საწყობებს, საავტომობილო ავტოსადგომისა და ტერმინალის მომსახურების საფასურის ამონაგებს. დროსთან დაკავშირებული მომსახურებები აღიარდება ყოველთვიური ამონაგების საფუძველზე.

საპროცენტო შემოსავალი. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, გარდა რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულისა ("FVTPL"), დარიცხვის საფუძველზე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ამ მეთოდით საპროცენტო შემოსავლის სახით გადავადდება მხარეებს შორის ხელშეკრულების ყველა საკომისიო, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია, ასევე ყველა პრემია ან ფასდათმობა. რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ნომინალური საპროცენტო განაკვეთით და მოგება-ზარალში აისახება „ფინანსური შემოსავალი, ნეტო“ მუხლში.

საკომისიო, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია, მოიცავს კომპანიის მიერ ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შეძენასთან დაკავშირებულ საკომისიოს, მაგალითად, საკომისიო კრედიტუნარიანობის შეფასებისთვის, გარანტიების ან გირაოს შეფასებისა და აღრიცხვისთვის, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკებისთვის და ოპერაციის დოკუმენტების დამუშავებისთვის.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებიდან, გარდა (i) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც გაუფასურდა (მე-3 ეტაპი), როდესაც საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხით დაკორექტირებული ინსტრუმენტის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, და (ii) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივებია, რომლებისთვისაც კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დარიცხვა ხდება ამორტიზირებულ ღირებულებაზე.

სახელმწიფო გრანტები. სახელმწიფო გრანტები აღიარდება რეალური ღირებულებით, როდესაც არსებობს გონივრული რწმენა, რომ გრანტი მიღებული იქნება და კომპანია შეასრულებს ყველა დაკავშირებულ პირობას.

ქეთევან ჭეიშვილი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების შემენასთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები აისახება გრძელვადიან ვალდებულებებში, გადავადებული შემოსავლის სახით და მოგება-ზარალზე დაკრედიტდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, დაკავშირებული აქტივების მოსალოდნელი მომსახურების ვადის განმავლობაში. დანახარჯებთან დაკავშირებული სახელმწიფო გრანტები გადავადდება და წლის მოგება-ზარალში აღიარდება სხვა საოპერაციო შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც საჭიროა იმ დანახარჯებთან შესაბამისობისათვის, რომელთა კომპენსირებაც არის გრანტის მიზანი.

დაქირავებულ თანამშრომელთა გასამრჯელოები. ხელფასი, სარგო, ანაზღაურებადი შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და სამედიცინო დაზღვევა, დაირიცხება იმ წლის განმავლობაში, როდესაც გაწეულ იქნა დაკავშირებული მომსახურება კომპანიის თანამშრომლების მიერ.

ცვლილებები ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ ნებისმიერი ცვლილების შეტანისათვის საჭიროა კომპანიის ხელმძღვანელობის, ვინც ამ ფინანსურ ანგარიშგებას გამოსაცემად ამტკიცებს, მიერ დამტკიცება.

ბუკალა ზუიკაძე

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებების და განსჯის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა იყენებს აგრეთვე განსჯას, შეფასებებთან ერთად, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსჯა, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

იჯარა და ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. ხელმძღვანელობა განსჯას იყენებს, რათა განსაზღვროს ფინანსური აქტივების და საიჯარო აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და უკუგება არსებითად არის თუ არა გადაცემული პარტნიორებზე, მაშინ, როდესაც კომპანია მოიჯარეა, კერძოდ რომელი რისკები და უკუგება ყველაზე მნიშვნელოვანი და რა არის არსებითად ყველა რისკი და უკუგება.

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების საწყისი აღიარება. ჩვეულებრივი საქმიანობისას კომპანია ახორციელებს ოპერაციებს თავის დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9 -ით მოითხოვება ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება, მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი მსგავსი ოპერაციებისათვის, განსჯა გამოიყენება იმის განსაზღვრისათვის, გარიგებები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით ხორციელდება თუ არასაბაზრო განაკვეთებით. განსჯა ეფუძნება არადაკავშირებულ მხარეებთან მსგავსი ტიპის ოპერაციების ფასებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მნიშვნელოვანი შეფასებაა და გულისხმობს მეთოდოლოგიის, მოდელებისა და მონაცემების გამოყენებას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მეთოდოლოგიის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია 24-ე შენიშვნაში. საკრედიტო ზარალის ანარიცხზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს შემდეგ კომპონენტებს: დეფოლტის განმარტება, მნიშვნელოვანად გაზრდილი საკრედიტო რისკი („SICR“), დეფოლტის ალბათობა („PD“), დეფოლტის რისკი („EAD“) და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში („LGD“), ისევე როგორც მაკროეკონომიკური სცენარების მოდელები. კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს და ამტკიცებს მოდელებსა და მონაცემებს, რათა შეამციროს სხვაობები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებებსა და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის.

კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის გამოიყენა დასაბუთებადი პერსპექტიული ინფორმაცია, ძირითადად საკუთარი მაკროეკონომიკური პროგნოზირების მოდელის შედეგი. ყველაზე მნიშვნელოვანი პერსპექტიული დაშვებები, რომლებიც კორელაციაშია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან და განსაზღვრულ შეწონვებთან იყო სავალუტო კურსები და საქართველოს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის განაკვეთი. პერსპექტიული ინფორმაციის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გავლენა 2022 და 2021 წლებისთვის არ იყო მნიშვნელოვანი.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი გაზრდა („SICR“). იმისათვის, რომ განისაზღვროს, ადგილი ჰქონდა თუ არა რისკის მნიშვნელოვან გაზრდას, კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტის მომსახურების ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის რისკს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ადარებს თავდაპირველი აღიარებისას დეფოლტის რისკს. შეფასება მოიცავს საკრედიტო რისკის ფარდობით გაზრდას და არა საკრედიტო რისკის კონკრეტული დონის მიღწევას საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. კომპანია ითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დასაბუთებად პერსპექტიულ ინფორმაციას, რომელიც აღმოსაფხვრელია მეთისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევების გარეშე, რაც მოიცავს ფაქტორების შეფასებას, მათ შორის კონკრეტული მომხმარებლის პორტფელის ქცევის ასპექტებს. კომპანია საკრედიტო რისკის გაზრდის ქცევით ნიშნებს გამოავლენს გადახდისუნარიანობის დადგომამდე და შესაფერის პერსპექტიულ ინფორმაციას ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შეფასებაში, ინდივიდუალური ინსტრუმენტის ან პორტფელის დონეზე.

ჩოქაკა ზეიზუა

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

კომპანია საკრედიტო რისკის გაზრდის ქცევით ნიშნებს გამოავლენს გადახდისუნარობის დადგომამდე და შესაფერის პერსპექტიულ ინფორმაციას ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შეფასებაში, ინდივიდუალური ინსტრუმენტის დონეზე.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი, ძირითადად, გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებულ იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები 10%-ით რომ განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი შეფასებებისაგან, 2022 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის ცვეთაზე ექნებოდა შემდეგი ზეგავლენა: გაზრდა 2,117 ათასი ლარით ან შემცირება 1,954 ათასი ლარით (2021 წელი: გაზრდა 2,191 ათასი ლარით ან შემცირება 1,984 ათასი ლარით).

აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა. იჯარის პერიოდის განსაზღვრისას, ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა იმ ფაქტსა და გარემოებას, რომელიც ქმნის ეკონომიკურ წამახალისებელს იჯარის პერიოდის გაგრძელების შესაძლებლობის გამოსაყენებლად ან შეწყვეტის შესაძლებლობის არ გამოსაყენებლად. გაგრძელების შესაძლებლობა (ან შეწყვეტის შესაძლებლობის შემდგომი პერიოდი) იჯარის პერიოდში მხოლოდ იმ შემთხვევაში არის გათვალისწინებული, თუ არსებობს გონივრული რწმუნება იმისა, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება).

საბუქსირე გემების იჯარისთვის ძირითადად შემდეგი ფაქტორებია ყველაზე რელევანტური:

- თუ არსებობს მნიშვნელოვანი ჯარიმები შეწყვეტაზე (ან არ გაგრძელებაზე), კომპანიას აქვს გონივრული რწმუნება იჯარის გაგრძელებაზე (ან არ შეწყვეტაზე).
- თუ მოსალოდნელია, რომ რომელიმე იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობას ექნება მნიშვნელოვანი ნარჩენი ღირებულება, კომპანიას გააჩნია გონივრული რწმუნება იჯარის გაგრძელებაზე (ან არ შეწყვეტაზე).

სხვაგვარად, კომპანია ითვალისწინებს სხვა ფაქტორებს, მათ შორის იჯარების ისტორიულ ხანგრძლივობას და ხარჯებს და იჯარით გაცემული აქტივის ჩასანაცვლებლად წარმოების ნორმალური სვლის რლვევას. გაგრძელების ოფციონების უმეტესობა საბუქსირე გემების იჯარებში არ იყო შესული საიჯარო ვალდებულებაში, იმიტომ, რომ კომპანიას შეეძლო აქტივების ჩანაცვლება მნიშვნელოვანი ხარჯის გაწევის ან მისი საქმიანობის ნორმალური სვლის რლვევის გარეშე.

დისკონტირების განაკვეთები, რომელიც გამოყენებულია იჯარის ვალდებულებების განსაზღვრად. კომპანია იყენებს მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს, როგორც დისკონტირების განაკვეთის გამოთვლის საფუძველს, იმიტომ, რომ საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც ნაგულისხმევია იჯარაში, მარტივად ვერ განისაზღვრება.

დისკონტირების განაკვეთში 1%-იანი ზრდა ან შემცირება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოიწვევდა იჯარის ვალდებულებების ზრდას ან შემცირებას 138 ათასი ლარის ოდენობით (2022 წლის 1 იანვარს: 202 ათასი ლარი).

ქეთევან ზეიწყაძე

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების შეფასება. კომპანიის ძირითადი საშუალებები აღირიცხება რეალური ღირებულებით შპს KPMG Georgia-ს მიერ მომზადებული ანგარიშების საფუძველზე. აქტივების იმ ჯგუფებისთვის, სადაც ხელმისაწვდომია ბაზრის შესადარისი მონაცემები, შემფასებელმა გამოიყენა საბაზრო მიდგომა ბაზრის შედარების პირდაპირი მეთოდის გამოყენებით.

საბაზრო მიდგომა გვთავაზობს ღირებულების განსაზღვრას აქტივის იდენტურ ან შესადარის (მსგავს) აქტივებთან შედარების გზით, რომელთა ფასის შესახებ ინფორმაცია ხელმისაწვდომია. კომპანიის მიწის ნაკვეთებისა და არასპეციალიზებული აქტივების რეალური ღირებულების განსაზღვრად გამოყენებული იყო საბაზრო მიდგომა. დანარჩენი აქტივებისთვის, საკუთრების ბუნებისა და შესადარებელი ბაზრის შესახებ ინფორმაციის არარსებობის გამო, რეალური ღირებულება შეფასდა დანახარჯების მიდგომის საფუძველზე.

დანახარჯების მიდგომა უზრუნველყოფს ღირებულების განსაზღვრას აქტივის ჩანაცვლების ან მისი ხელახლა წარმოების მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშებით და ფიზიკური დაზიანებისა და მოძველების ყველა სხვა შესაბამისი ფორმის გამოკლებით. დანახარჯების მიდგომა გამოყენებული იყო კომპანიის სპეციალიზებული აქტივების რეალური ღირებულების განსაზღვრად. ამორტიზებული ჩანაცვლების ღირებულება (DRC) – გასაანალიზებელი სამიზნის მსგავსი ერთეულის შექმნის ღირებულება, რომელიც შეფასებულია ანალიზის თარიღისთვის არსებული საბაზრო ფასების გამოყენებით, ამორტიზაციისა და გაუფასურების ყველა შესაბამისი ფორმის გამოკლებით.

და ბოლოს, შემოსავლის მიდგომა, რომელიც ეფუძნება დაშვებას, რომ ღირებულება, რომელიც შეიძლება გადახდილი იყოს აქტივისთვის ბაზარზე, განისაზღვრება მისი შესაძლებლობით, წარმოქმნას ფულადი ნაკადები მომავალში, გამოყენებულია კომპანიის სპეციალიზებული ქონების შეფასებული ეკონომიკური ცვეთის ოდენობის დასადგენად. შემოსავლის მიდგომის ფარგლებში მიღებული შედეგი არის სპეციალიზებული ქონების გამოყენების რეალური ღირებულების ზედა ზღვარი.

ამ ანალიზის შედეგად, კომპანიის აქტივები არ ჩაითვალა ეკონომიკურად მოძველებულად ანგარიშგების თარიღისთვის.

ძირითადი დაშვებები, რომლებიც საფუძვლად უდევს შემოსავლის მიდგომაზე დაფუძნებული ქონების გამოყენების ღირებულების შეფასებას, არის სავარაუდო შემოსავლები და შესაბამისი დისკონტირების განაკვეთები. ეს შეფასებები წარმოადგენს რეგულარულად შედარებულ საბაზრო ინფორმაციას და კომპანიის მიერ განხორციელებულ რეალურ ოპერაციებს, ასევე შეფასებებს, რომლებიც მოწოდებულია ბაზრის მიერ. ამ დაშვებების გონივრულად შესაძლო ცვლილებების აგრეგირებულ შეფასებებზე გავლენა, ყველა სხვა ცვლადის უცვლელად დატოვების შემთხვევაში, არის შემდეგი:

- კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება (WACC) ჩაითვალა, რომ იყო 14.74%. ამ განაკვეთის 1 პროცენტული პუნქტით გაზრდისას/შემცირებისას, ქონების გამოყენების ღირებულება იქნება 32,591 ათასი ლარით ნაკლები/17,125 ათასი ლარით მეტი.
- თუ თითოეული დისკონტირებული ფულადი ნაკადების (DCF) მოდელის შეფასებული ამონაგები გაიზრდება/შემცირდება 5 პროცენტით, ქონების გამოყენების ღირებულება იქნება 54,676 ათასი ლარით მეტი / 92,268 ათასი ლარით ნაკლები.

ქეთევან ზეიწყაიშვილი

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ახალი შესწორებული სტანდარტები რომლებიც ძალაში შევიდა 2022 წლის 1 იანვარს, თუმცა არ ჰქონია არსებითი გავლენა კომპანიაზე არის შემდეგი:

შემოსულობა გამიზნულ გამოყენებამდე; წამგებიანი კონტრაქტები - ხელშეკრულების პირობების შესრულების დანახარჯები, მინიშნება კონცეპტუალურ საფუძვლებზე - მცირემასშტაბიანი ცვლილებები ბასს 16-ში, ბასს 37-სა და ფასს 3-ში, და ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები, 2018-2020 – ცვლილებები ფასს 1-ში, ფასს 9-ში, ფასს 16-სა და ბასს 41-ში (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს, ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ბასს 16-ში ცვლილებით აკრძალულია საწარმოს მიერ ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან იმ შემოსავლის გამოქვითვა, რომელიც მიღებულია ისეთი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან, რომელთაც საწარმო გამიზნული დანიშნულებით ამზადებს. მსგავსი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, მათი წარმოების დანახარჯებთან ერთად, მოგება-ზარალში აღიარდება. საწარმო ბასს 2-ს გამოიყენებს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ შეიცავს იმ აქტივის ცვეთას, რომლის ტესტირებაც მიმდინარეობს, რადგან ის მზად არ არის გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის. ბასს 16-ში ცვლილებით ასევე განმარტებულია, რომ აქტივის ტექნიკური და ფიზიკური შედეგების შეფასებისას საწარმო „ახორციელებს ტესტირებას, რათა დაადგინოს აქტივი სათანადოდ ფუნქციონირებს თუ არა“. აქტივის ფინანსური შედეგები შეუსაბამოა ამ შეფასებისთვის. ამგვარად, აქტივი შეიძლება ვარგისი იყოს ხელმძღვანელობის მიერ გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის და მას ცვეთა ერიცხებოდეს მანამ, სანამ ის მიაღწევს საოპერაციო შედეგების დონეს, რომელსაც ხელმძღვანელობა მოელის.
- ბასს 37-ში ცვლილებით განმარტებულია „ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯების“ მნიშვნელობა. ახსნილია, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი დანახარჯები მოიცავს ამ ხელშეკრულების შესრულების ნაზარდ დანახარჯებს; ასევე, მის შესრულებასთან დაკავშირებული სხვა დანახარჯების განაწილებას. ცვლილებაში განმარტებულია ასევე, რომ წამგებიანი ხელშეკრულებისთვის ცალკე ანარიცხის გაკეთებამდე საწარმო აღიარებს იმ აქტივების გაუფასურების ზარალს, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ამ ხელშეკრულების შესრულებისთვის, ნაცვლად ამ ხელშეკრულებისთვის გამოყოფილი აქტივებისა.
- ფასს 3-ში ცვლილება შევიდა 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებთან მიმართებით, რათა განისაზღვროს აქტივი ან ვალდებულება საწარმოთა გაერთიანებისას. ამ ცვლილებამდე ფასს 3 ეყრდნობოდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებს. ამასთან, ფასს 3-ს ახალი გამონაკლისი დაემატა ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებებისთვის. გამონაკლისი გულისხმობს, რომ საწარმომ, რომელიც ფასს 3-ს იყენებს, ზოგიერთი სახის ვალდებულებებსა და პირობით ვალდებულებებთან მიმართებით უნდა გამოიყენოს ბასს 37 ან ფასიკ 21, ნაცვლად 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებისა. ამ ახალი გამონაკლისის გარეშე საწარმო ისეთ ვალდებულებებს აღიარებდა საწარმოთა გაერთიანებაში, რომლებსაც ის არ აღიარებდა ბასს 37-ის შესაბამისად. ამგვარად, საწარმოს შეძენისთანავე მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და შემოსულობის აღიარება, რომელიც ეკონომიკურ შემოსულობას არ წარმოადგენს. ამასთან, განმარტებულია, რომ შემძენმა პირობითი აქტივები არ უნდა აღიაროს შეძენის თარიღით, როგორც ბასს 37-ში არის განმარტებული.
- ფასს 9-ში შეტანილი ცვლილება ეხება იმის განსაზღვრას, რომელიც საზღაური უნდა შევიდეს ფინანსური ვალდებულებების აღიარებისთვის ჩატარებულ 10%-ის ტესტში. ღირებულება ან საზღაური შეიძლება გადახდილ იქნეს მესამე მხარის ან გამსესხებლისთვის. ამ ცვლილების მიხედვით მესამე მხარისთვის გადახდილი ღირებულება ან საზღაური არ უნდა შევიდეს აღნიშნული 10%-ის ტესტში.

ქეთევან ტყეშელაშვილი

- ცვლილება შევიდა მე-13 საილუსტრაციო მაგალითში, რომელიც თან ერთვის ფასს 16-ს, რათა ამოღებულიყო საიჯარო ქონების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით მეიჯარის მიერ განხორციელებული გადახდების ილუსტრირება. ამ ცვლილების მიზეზია იჯარის სტიმულირების გადახდების აღრიცხვასთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამორიცხვა.
- ფასს 1-ით ნებადართულია გამონაკლისის გამოყენება, თუ შვილობილი საწარმო ძირითად საწარმოზე გვიან მიიღებს ფასს-ებს. შვილობილ საწარმოს შეუძლია თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებით შეფასება, რაც აისახება ძირითადი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ შესწორებები არ ყოფილა შეტანილი კონსოლიდირების პროცედურებისთვის და საწარმოთა იმ გაერთიანების ეფექტისთვის, რომლის ფარგლებში ძირითადმა საწარმომ შეიძინა შვილობილი საწარმო. ფასს 1-ში ცვლილება შევიდა, რათა საწარმოებს, რომლებმაც ფასს 1-ის აღნიშნული გამონაკლისით ისარგებლეს, შეძლებოდათ ასევე კუმულაციური გადაყვანის სხვაობების შეეფასებინათ ძირითადი საწარმოს მიერ ანგარიშგებული თანხებით, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის აღნიშნული ცვლილება ვრცელდება ზემოაღნიშნულ კუმულაციურ გადაყვანის სხვაობებზე, რათა შემცირდეს პირველად შემომდებთა დანახარჯები. ეს ცვლილება ვრცელდება ასევე მეკავშირე საწარმოებსა და ერთობლივ საქმიანობებზე, რომლებიც ფასს 1-ის იგივე გამონაკლისით სარგებლობენ.
- ამოღებულ იქნა მოთხოვნა საწარმოების მიმართ, რომ რეალური ღირებულების ბასს 41-ის მიხედვით შეფასებისას გამოერიცხათ ფულადი ნაკადები დაბეგვრისთვის. ამ ცვლილების მიზანია სტანდარტის იმ მოთხოვნასთან შესაბამისობა, რომელიც გულისხმობს ფულადი ნაკადების დაბეგვრის შემდეგ საფუძველზე დისკონტირებას.

ჩიორა ჭყუაშვილი

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ პერიოდებში და რომელთა ადრე გამოყენებაც კომპანიას არ დაუწყია, არის შემდეგი:

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ში შეტანილი ცვლილებები განსაზღვრავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. განსაზღვრულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ისინი პირველად აღიარებენ აქტივებს ან ვალდებულებებს. მანამდე არსებობდა გაურკვევლობა იმის თაობაზე, ეხებოდა თუ არა შეღავათი ისეთ გარიგებებს, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციის გაუქმების ვალდებულებები - ოპერაციები, რომელთათვისაც აღიარებულია როგორც აქტივი, ისე ვალდებულება. ცვლილებების თანახმად, შეღავათი არ მოქმედებს და საწარმოები ვალდებული არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ამ ოპერაციებზე. ცვლილებების თანახმად, კომპანიები ვალდებული არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ოპერაციებზე, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წარმოშობს დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების თანაბარ რაოდენობას.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ, საბოლოოდ ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). ამ ვიწრო მასშტაბის შესწორებებით ირკვევა, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული უფლებების გათვალისწინებით. ვალდებულებები არ წარმოადგენს მოკლევადიანს, თუ საწარმოს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება გადავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს მსგავსი უფლების უპირობობას. ხელმძღვანელობის მოლოდინი, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ის ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ საანგარიშო თარიღამდე ან თარიღისთვის რაიმე პირობა დაირღვა და მიუხედავად იმისა, სესხის გამცემისგან ამ პირობაზე უარი მოპოვებული არის თუ არა საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. და პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ სასესხო შეთანხმება დაირღვა საანგარიშო პერიოდის შემდეგ. გარდა ამისა, შესწორებები მოიცავს ისეთი ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომლის ანგარიშსწორებაც კომპანიას მისი საკუთარ კაპიტალად გარდაქმნით შეუძლია. „ანგარიშსწორება“ განისაზღვრება, როგორც ვალის ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებლის შემცველი სხვა რესურსებით, ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით დაფარვა. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნად ინსტრუმენტებზე, რომლებიც შეიძლება გარდაქმნას კაპიტალად, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც გარდაქმნის შესაძლებლობა კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ბასს 8-ში შესწორებები: სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებითმა შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვავონ კომპანიებმა სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ქეთევან ზეიზუაშვილი

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ფასს 17- „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“-(გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ძალაში შესვლის თარიღი შემდგომში მოდიფიცირდა 2021 წლის 1 იანვრით ფასს 17-ის შესწორებებით, როგორც ეს განხილულია ქვემოთ). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია სტანდარტის გამოყენებას მოელის გარკვეულ შესრულების გარანტიებზე, რომლებსაც ის გასცემს და რომლებიც არ შეესაბამება სასესხო ვალდებულების განსაზღვრებას და ამჟამად აფასებს ახალი სტანდარტის გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ასევე განიხილება პოტენციური ზემოქმედება სესხებსა და მსგავს ინსტრუმენტებში ჩართულ სადაზღვევო პროდუქტებზე.

ჩიორა ზეიუაძე

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები მოიცავს მთელ რიგ განმარტებებს ფასს 17-ის დანერგვის გასაადვილებლად, ამარტივებს სტანდარტისა და გადასვლის მოთხოვნების ნაწილს. შესწორებები ეხება ფასს 17-ის 8 სფეროს და ისინი არაა გამიჯნული სტანდარტის ფუნდამენტური პრინციპების შესაცვლელად. განხორციელებულია მომდევნო შესწორებები ფასს 17-სვის:

- ძალაში შესვლის თარიღი: ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (ცვლილებების ჩათვლით) გადავადებულია ორი წლით, იმ ყოველწლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ; და ფასს 4-ში ფასს 9-ის გამოყენების დროებითი გათავისუფლების ვადის გასვლის თარიღი ასევე გადავადებულია წლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.
- დაზღვევის შეძენისთვის ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი ანაზღაურება: საწარმოს მოეთხოვება შესყიდვის ხარჯების ნაწილის გამოყოფა ხელშეკრულების მოსალოდნელ განახლებასთან დაკავშირებით და ამ ხარჯების, როგორც აქტივის, აღიარება, სანამ საწარმო არ აღიარებს ხელშეკრულების განახლებას. საწარმოებს მოეთხოვებათ შეაფასონ აქტივის ამოღებადობა ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში წარადგინონ აქტივის შესახებ კონკრეტული ინფორმაცია.
- სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა, რომელიც მიკუთვნებადია საინვესტიციო მომსახურებებზე: დაფარვის ერთეულები უნდა განისაზღვროს, როგორც სარგებლის რაოდენობის გათვალისწინებით, ასევე დაზღვევის დაფარვისა და საინვესტიციო მომსახურების სავარაუდო პერიოდის გათვალისწინებით, ცვალებადი საზღაურის მიდგომის საფუძველზე სხვა ხელშეკრულებებისა და „ინვესტიციის დაბრუნების მომსახურების“ ზოგადი მოდელის მიხედვით. საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები უნდა შედიოდეს სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში იქამდე, სანამ საწარმო ახორციელებს ისეთ საქმიანობას, რომელიც პოლისის მფლობელისთვის, დაზღვევის დაფარვიდან გამომდინარე, გაზრდის მის სარგებელს.
- ხელახალი დაზღვევის გაფორმებული ხელშეკრულებები - ზარალის ანაზღაურება: როდესაც საწარმო აღიარებს ზარალს ძირითადი სადაზღვევო ხელშეკრულებების პირველად აღიარების ან კომპანიისთვის წამგებიანი საბაზისო სადაზღვევო ხელშეკრულებების დამატების შედეგად, საწარმომ უნდა დააკორექტიროს დაკავშირებული კომპანიის სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა. ანაზღაურებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებისა და აღიარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებების შემოსულობა. ჩატარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან მიღებული ზარალის ოდენობა განისაზღვრება ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე აღიარებული ზარალის და სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე მოთხოვნების პროცენტული მაჩვენებლის გამრავლებით, რომელთა ანაზღაურებას საწარმო მოელის ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა ვრცელდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე ზარალის აღიარებამდე ან ამავე დროს.
- სხვა შესწორებები: სხვა შესწორებები მოიცავს ზოგიერთი საკრედიტო ბარათის (ან მსგავსის) ხელშეკრულებების და ზოგიერთი სასესხო ხელშეკრულებების სფეროს გამორიცხვას; სადაზღვევო ხელშეკრულების აქტივებისა და ვალდებულებების წარდგენას ჯგუფების ნაცვლად პორტფელში; ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. რისკის შემცირების შესაძლებლობის გამოყენებას იმ ფინანსური რისკების შერბილებისას, რომელიც იყენებს არსებულ ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებს და არაწარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით; ბუღალტრული პოლიტიკის არჩევანს წინა შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფასს 17-ის გამოყენებისას გაკეთებული შეფასებების შესაცვლელად; საშემოსავლო გადასახადის გადახდებისა და ქვითრების ჩართვას, რომლებიც დაზღვევის მფლობელს კონკრეტულად ეკისრება სადაზღვევო ხელშეკრულების პირობებით, დაკვეთის შესრულების ფულად ნაკადებში, შერჩეული გარდამავალი შეღავათები და სხვა მცირე შესწორებები.

ქოჯარ ჭყიუაშვილი

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 17-ის გადასვლის მოთხოვნებში შესწორება მზღვეველებს აძლევს ოფციონს, რომელიც მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს ინვესტირებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობა ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენების შესახებ. ცვლილება ეხება მზღვეველების გადასვლას მხოლოდ ფასს 17-ზე და არ მოქმედებს ფასს 17-ის სხვა მოთხოვნებზე. ფასს 17-ისა და ფასს 9-ის გადასვლის მოთხოვნები გამოიყენება სხვადასხვა თარიღზე და გამოიწვევს შემდეგ ერთჯერად კლასიფიკაციის განსხვავებებს ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას წარმოდგენილ შედარებით ინფორმაციაში: მიმდინარე ღირებულებით შეფასებულ სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებებსა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ნებისმიერ ფინანსურ აქტივს შორის აღრიცხვის შეუსაბამობას; და თუ საწარმო ირჩევს ფასს 9-ისთვის შედარებითი ინფორმაციის გადაანგარიშებას, კლასიფიკაციის განსხვავებები შესადარის პერიოდში აღიარება შეწყვეტილ ფინანსურ აქტივებს (რომელზეც ფასს 9 არ გამოიყენება) და სხვა ფინანსურ აქტივებს შორის (რომლებზეც ფასს 9 გამოიყენება). ცვლილება დაეხმარება მზღვეველებს თავიდან აიცილონ ეს დროებითი ბუღალტრული შეუსაბამოები და, შესაბამისად, გააუმჯობესონ შესადარისი ინფორმაციის სარგებლიანობა ინვესტირებისთვის. ის ამას ახორციელებს მზღვეველებისთვის ფინანსური აქტივების შესახებ შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის შესაძლებლობის მინიჭებით. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, ერთეულებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემა უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლის შესახებაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შედარებით ინფორმაციას. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, საწარმოებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემა უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლისთვისაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შესადარის ინფორმაციას. გადასვლის ოფციონი ხელმისაწვდომი იქნება ყოველი ინსტრუმენტისთვის ცალ-ცალკე; საწარმოს მიეცემა უფლება, წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია, თითქოს ფასს 9-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები ამ ფინანსურ აქტივზე გამოყენებული იყო, მაგრამ არ იყენებს ფინანსურ აქტივზე კლასიფიკაციის გადაფარვას, მოეთხოვება გამოიყენოს გონივრული და დასაბუთებული ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია გადასვლის თარიღისთვის, რათა დადგინდეს, თუ როგორ მოელის საწარმო, ამ ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას, ფასს 9-ის გამოყენებით. კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას. თუ ეს სხვაგვარად არ არის აღწერილი, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას იქონიებენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ქეთევან ჭეიშიაშვილი

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

2022 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
სავაჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	2,843	55
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	16,598
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	(7,798)	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(110)	(1,146)	(231)	(203)

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
ამონაგები მიწოდებული მომსახურებიდან	-	-	30,605	1,109
ამონაგები იჯარიდან	-	-	-	414
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	52	-
ხელმძღვანელობის მომსახურების საფასური	-	(8,957)	-	-
ბუქსირების მომსახურების საფასური	-	-	(4,574)	-
სხვა პროფესიონალური მომსახურება	-	(3,631)	(51)	-
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(977)	-
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	-	-	-	(156)

ქეთევან ტყეშელაშვილი

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
სავაჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	1,690	7
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	14,301	-
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	(10,042)	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(3)	(695)	(791)	-
დარიცხული ვალდებულებები და მიღებული ავანსები	-	-	-	-

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
ამონაგები მიწოდებული მომსახურებიდან	-	-	23,471	1,439
ამონაგები იჯარიდან	-	-	-	422
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	713	-
ხელმძღვანელობის მომსახურების საფასური	-	(8,072)	(45)	-
ბუქსირების მომსახურების საფასური	-	-	(5,513)	-
სხვა პროფესიონალური მომსახურება	-	-	(1,461)	-
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(1,186)	-
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	-	-	-	1,963

ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება. ხელმძღვანელი პირები მოიცავს აღმასრულებელ დირექტორებს. ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2022		2021	
	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი სარგებელი:				
- ხელფასები	2,283	-	2,511	-
- ბონუსები	499	499	577	476
- არამატერიალური სარგებელი	1,970	-	2,627	-
სულ ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	4,752	499	5,715	476

არამატერიალური სარგებელი მოიცავს სხვადასხვა არაფულად სარგებელს, მათ შორის საცხოვრებლის შემწეობას, მგზავრობის შემწეობას, ჯანმრთელობის დაზღვევას და სხვა შეღავათებს.

ჩიკაბ ჭეიშყაძე

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2022 წლის 31 დეკემბერი

8 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობები შემდეგია:

ათასი ლარი	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ბოძალდები, ამწეები და კონტეინერე ბი	საწარმო საშუალებები, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა	დაუმთავრებე ლი მშენებლობები	სულ
ღირებულება/გადაფასებული ოდენობა					
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	340,916	10,686	94,282	7,364	453,248
დამატებები	80	-	504	61,794	62,378
ტრანსფერები	2,208	-	5,438	(7,646)	-
გასვლები	(21)	-	(941)	(1,534)	(2,496)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	343,183	10,686	99,283	59,978	513,130
დამატებები	-	-	-	97,229	97,229
ტრანსფერები	595	506	16,651	(17,752)	-
გასვლები	(90)	-	(913)	-	(1,003)
ცვეთის ელიმინირება	(43,259)	(3,706)	(35,083)	-	(82,048)
გადაფასების რეზერვის ზრდა	96,085	1,006	18,802	-	115,893
გადაფასების რეზერვის შემცირება	(10,089)	(1,876)	(834)	-	(12,799)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	386,425	6,616	97,906	139,455	630,402
დაგროვილი ცვეთა					
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	18,893	1,815	19,920	-	40,628
ცვეთის ხარჯი	10,631	908	9,519	-	21,058
ცვეთა გასვლისას	(14)	-	(724)	-	(738)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	29,510	2,723	28,715	-	60,948
ცვეთის ხარჯი	13,759	983	6,951	-	21,693
ცვეთა გასვლისას	(10)	-	(583)	-	(593)
ცვეთის ელიმინირება	(43,259)	(3,706)	(35,083)	-	(82,048)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულებები					
2021 წლის 1 იანვარი	322,023	8,871	74,362	7,364	412,620
2021 წლის 31 დეკემბერი	313,673	7,963	70,568	59,978	452,182
2022 წლის 31 დეკემბერი	386,425	6,616	97,906	139,455	630,402

გადაფასების გარეშე, კომპანიის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 372,098 ათასი ლარი, 292,926 ათასი ლარი და 252,061 ათასი ლარი 2022 წლის 31 დეკემბრის, 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, შესაბამისად.

ჩუკრა ტყეშაძე

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

გადაფასება. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებები, დაუმთავრებელი მშენებლობისა და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივების გამოკლებით, გადაფასდა საბაზრო ღირებულებით. შეფასება განახორციელა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა ფირმამ, შპს KPMG საქართველომ, რომელსაც გააჩნია აღიარებული და შესაბამისი პროფესიონალური კვალიფიკაცია და ასევე გააჩნია მსგავსი მდებარეობისა და კატეგორიის აქტივების შეფასების გამოცდილება. კომპანიის ძირითადი საშუალებების უმეტესობის ბუნება სპეციალიზირებულია და იშვიათად იყიდება ღია ბაზარზე. ძირითადი საშუალებების გარკვეული ნაწილის გარდა, რომელიც შეფასდა ახლო წარსულში საბაზრო გარიგებების საფუძველზე, ბაზარი მსგავსი ძირითადი საშუალებებისთვის საქართველოში არ არის აქტიური და არ გვაწვდის ძირითადი საშუალებების გაყიდვების საკმარის რაოდენობას რეალური ღირებულების განსასაზღვრად საბაზრო მიდგომის გამოყენებისთვის.

ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულება დადგინდა შიდა წყაროებზე დაყრდნობით და მსგავსი ძირითადი საშუალებების საქართველოს ბაზრის ანალიზის მიხედვით. სხვადასხვა საბაზრო მონაცემები შეგროვდა გამოქვეყნებული ინფორმაციიდან, კატალოგიებიდან, სტატისტიკური მონაცემებიდან და ა.შ., ასევე ინდუსტრიის ექსპერტებისგან. ასევე დამყარდა კავშირი ძირითადი საშუალებების მომწოდებლებთან საქართველოში.

შეფასების შედეგად, ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება, დაუმთავრებელი მშენებლობისა და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივის გარდა, განისაზღვრა 181,591 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (რაც ეკვივალენტია 490,659 ათასი ლარისა, ლარისა და აშშ დოლარის სავალუტო გაცვლითი კურსით: 2.7020). აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად, 903 ათასი ლარის (2021: 1,291 ათასი ლარის) ოდენობის გადაფასების რეზერვი გადავიდა გაუნაწილებელ მოგებაში.

დაუმთავრებელი მშენებლობა: 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუმთავრებელი მშენებლობა მოიცავს ძირითადად დაუმონტაჟებელ აღჭურვილობას და მიმდინარე სამშენებლო პროექტს ტალღათსაჭრელის რეაბილიტაციისა და გაფართოებისთვის (2021: დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობა და მიმდინარე ტექნიკური პროექტები). ადგილი არ ჰქონია ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებულ კაპიტალიზებულ სასესხო ხარჯებს.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არც საკუთრება და არც აღჭურვილობა არ გადაცემულა მესამე მხრისთვის უზრუნველყოფის სახით (2021: წელი).

ქაიკა ჭეიშვილი

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2022 წლის 31 დეკემბერი

9 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

კომპანია იჯარით იღებს საბუქსირე გემებს. საიჯარო ხელშეკრულება, როგორც წესი, შედგენილია ფიქსირებული პერიოდით, 10 წლით.

ათასი ლარი	სულ
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	7,625
ცვეთის ხარჯი	(1,049)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,576
ცვეთის ხარჯი	(1,048)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,528

კომპანიამ შემდეგნაირად აღიარა საიჯარო ვალდებულებები:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მოკლევადიანი საიჯარო ვალდებულება	1,060	1,102
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულება	6,738	8,940
საიჯარო ვალდებულებები სულ	7,798	10,042

ფინანსურ ხარჯებში შესულმა საპროცენტო ხარჯებმა შეადგინა 977 ათასი ლარი (2021: 1,186 ათასი ლარი). ცვლადი იჯარის გადახდა 5,979 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 5,513 ათასი ლარი), რომელიც დაკავშირებულია ეკიპაჟის ხელფასების და იჯარით გაცემული საკუთრების საოპერაციო ხარჯების ანაზღაურებასთან, აღიარებულია გაყიდული საქონლის თვითღირებულებაში. ეს საიჯარო გადახდები არ ეფუძნება ინდექსს ან განაკვეთს და, შესაბამისად, არ წარმოადგენს საიჯარო ვალდებულების ნაწილს.

სულ ფულადი სახსრების გადინება იჯარებისთვის (ცვლადი იჯარის გადახდების გარდა) 2022 წელს იყო 2,015 ათასი ლარი (2021: 2,227 ათასი ლარი).

ქეთევან ჭეიშყაძე

10 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების საბალანსო ღირებულება.

ათასი ლარი	2022	2021
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	14,301	12,361
მეკავშირე საწარმოების ზარალის წილი	(157)	1,964
სხვა სრული შემოსავლის წილი	2,479	-
მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები	(25)	(24)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	16,598	14,301

კომპანიის წილი საქართველოში დარეგისტრირებულ ძირითად მეკავშირე საწარმოებში იყო შემდეგი:

სახელი	საქმიანობის ბუნება	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მეკავშირე საწარმოები			
შპს ჩენელ ენერჯი (ფოთი)	ნავთობის ტერმინალები შავი ზღვის	25%	
ლიმიტედ - საქართველო	სანაპიროზე		25%
	ტვირთის აწონვის მომსახურება	50%	
სს Doctranshipment Poti	ნავსადგურში		50%

კომპანიას გააჩნია სს Doctranshipment Poti-ს 50% ხმის უფლება, რომელიც წარმოადგენს მიძინებულ საწარმოს, მაგრამ არ გააჩნია მიმდინარე შესაძლებლობა მართოს ამ საწარმოს შესაბამისი საქმიანობა. აქედან გამომდინარე, სს Doctranshipment Poti არ არის კონსოლიდირებული და არ შედის კომპანიის მეკავშირე საწარმოების ჩამონათვალში.

კომპანიის ორივე პარტნიორი არის კომპანიის მეიჯარე. არცერთი ინვესტიციის მიმღები არ არის საჯაროდ რეგისტრირებული საწარმო და, შესაბამისად, მათი ფასები არ არის კოტირებული.

ჩიკაიან ჭეიშვილი

11 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

კომპანიას გააჩნია ფინანსური იჯარის გარიგებები იმ საკუთრებისა და აღჭურვილობისთვის, რომლებიც განთავსებულია პორტში ნავმისადგომებზე #3, #4, #5, #6, #8, #9, #10 და #15. იჯარის გარიგებები დენომინირებულია აშშ დოლარში. ფინანსური იჯარის საშუალო ვადა 25 წელია.

ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნების დაფარვის ვადების ანალიზი შემდეგია:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
1 წელი	6,673	7,370
2 წელი	6,873	7,650
3 წელი	7,080	7,880
4 წელი	7,236	8,117
5 წელი	7,696	8,296
5 წლის შემდეგ	27,902	40,769
სულ არადისკონტირებული ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	63,460	80,082
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(32,944)	(44,327)
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30,516	35,755

ყველა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა ექვემდებარება 1-ლ ეტაპს (12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) 2022 და 2021 წლებისთვის და მინიჭებული აქვთ „კარგი“ რეიტინგი ხელმძღვანელობის შიდა საკრედიტო რისკის პოლიტიკის მიხედვით. ყველა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა უკავშირდება საწარმოო ობიექტების, აღჭურვილობისა და ინფრასტრუქტურის იჯარებს.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ეფექტურად უზრუნველყოფილია იჯარით გაცემული აქტივების საშუალებით, რადგან აქტივზე უფლება უზრუნდება კომპანიას კონტრაქტის დეფოლტის შემთხვევაში. ფინანსური იჯარის რეალური ღირებულების შესახებ უფრო დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ შენიშვნა 26.

ქაიკა ჭეიშვილი

12 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2022	2021
სავაჭრო მოთხოვნები	7,892	11,041
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	29	-
გაუფასურების ზარალის ანარიცხის გამოკლებით	(225)	(60)
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	7,696	10,981
გადახდილი ავანსები	432	215
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,128	11,196

2,513 ათასი ლარის ოდენობის (2021: 1,647 ათასი ლარი) სავაჭრო მოთხოვნა გაუფასურების ზარალის ანარიცხების გარეშე, დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, ძირითადად აშშ დოლარში. კომპანია იყენებს ფასს 9-ს გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, რომელიც თავის მხრივ იყენებს სასარგებლო მომსახურების ვადაში მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს ყველა სავაჭრო მოთხოვნისათვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, კომპანია აფასებს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს ინდივიდუალურადაც და კოლექტიურადაც, რომელიც დაჯგუფებულია საერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლებისა და ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი ეფუძნება კლიენტების გადახდების პროფილს თითოეული ბალანსის თარიღამდე 36 თვის განმავლობაში და შესაბამის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს, რომელიც ამ პერიოდის განმავლობაში გამოვლენილი. ისტორიული ზარალის განაკვეთები კორექტირდება იმ მაკროეკონომიკური ფაქტორების მიმდინარე და საპროგნოზო ინფორმაციის ასახვად, რომელსაც გავლენა აქვს კლიენტების მიერ მოთხოვნების ანგარიშსწორების უნარზე. კომპანიამ გამოავლინა, რომ იმ ქვეყნების მშპ და ვალუტის გაცვლის კურსები, რომელშიც ის ჰყიდის პროდუქციასა და მომსახურებას, ყველაზე შესაფერისი ფაქტორებია და შესაბამისად აკორექტირებს ისტორიული ზარალის განაკვეთებს ამ ფაქტორებში მოსალოდნელ ცვლილებებზე. საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო მოთხოვნებისათვის განისაზღვრება ანარიცხის მატრიცის მიხედვით. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ნაშთებიდან არცერთი (2021: ნული) არ ყოფილა უზრუნველყოფილი.

მომრატობები გადახდილ ავანსებში შემდეგია:

ათასი ლარი	მომსახურებები ისტვის გადახდილი ავანსები	ძირითადი საშუალებების ვის გადახდილი ავანსები	სულ
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	283	1,477	1,760
დამატებები	6,712	64,493	71,205
გადახდილი ავანსები, რომელთა აღიარებაც შეწყდა/გადავიდა დაუმთავრებელ მშენებლობაზე, მასთან დაკავშირებული საქონლისა და მომსახურების მიღებისას	(6,780)	(50,731)	(57,511)
სულ გადახდილი ავანსები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	215	15,239	15,454
დამატებები	13,658	169,855	183,513
გადახდილი ავანსები, რომელთა აღიარებაც შეწყდა/გადავიდა დაუმთავრებელ მშენებლობაზე, მასთან დაკავშირებული საქონლისა და მომსახურების მიღებისას	(13,441)	(176,105)	(189,546)
სულ გადახდილი ავანსები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	432	8,989	9,421

ქეთევან ჭყუუაშვილი

13 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2022	2021
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	19,935	16,603
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	19,935	16,603

საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე იმ ბანკებში ინახება, რომლებსაც Fitch რეიტინგის მიხედვით „BB-“ რეიტინგი (2021: „BB-რეიტინგი“) აქვთ მინიჭებული.

14 სააქციო კაპიტალი

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გამოშვებული ჰქონდა სულ 196,370 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეულის ღირებულება 1 ლარი. ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. ყველა ჩვეულებრივ აქციას კომპანიის ნარჩენ აქტივებთან მიმართებაში თანასწორი უფლება აქვს.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიის განაწილებადი რეზერვები შეზღუდულია გაუნაწილებელი მოგების ნაშთებამდე, როგორც ეს აღრიცხულია კომპანიის ფასს-თან შესაბამისობაში მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში. ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან დროდადრო მიიღონ დივიდენდები და ასევე კომპანიის შეხვედრებზე იქონიონ ერთი ხმის უფლება თითოეულ აქციაზე.

2022 წელს გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები შემდეგია:

ათასი ლარი	2022	2021
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 1 იანვარს	-	-
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები	(45,134)	(94,410)
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	45,134	94,410
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 31 დეკემბერს	-	-
დივიდენდები წლის განმავლობაში გამოცხადებულ თითოეულ აქციაზე	0.23	0.48

ყველა დივიდენდი გამოცხადებული და გადახდილია აშშ დოლარში.

ქეთევან ჭეიშვილი

15 ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეჯერება

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების მოძრაობა თითოეული წარმოდგენილი პერიოდისთვის. ვალდებულებების ეს მუხლები ასახულია ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში საფინანსო საქმიანობის ნაწილში:

ათასი ლარი	2022 საიჯარო ვალდებულებები	2021 საიჯარო ვალდებულებები
საფინანსო საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებები 1 იანვარს	10,042	11,681
ფულადი ნაკადები		
ძირი თანხის დაფარვა	(1,038)	(1,040)
საპროცენტო გადახდები	(977)	(1,186)
არა-ფულადი ცვლილებები		
პროცენტის დარიცხვა	977	1,186
სავალუტო კორექტირებები	(1,206)	(598)
ვალდებულებები საფინანსო საქმიანობიდან 31 დეკემბერს	7,798	10,043

16 გადავადებული შემოსავალი

სამთავრობო გრანტი 2004 წლის 31 აგვისტოს, საქართველოს მთავრობამ, რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახით, ნიდერლანდების მთავრობასთან, რომელიც წარმოდგენილია De Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden N.V. სახით, Boskalis International B.V.-ს უფლებამოსილებით დადო საგრანტო ხელშეკრულება, ტალღათსაჭრელის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის 5,355 ათასი ევროს ოდენობით თანხის მიღებაზე.

2004 წლის 31 აგვისტოს, კომპანიასა და საქართველოს მთავრობის შეთანხმების საფუძველზე, კომპანიას მიენიჭა უფლებამოსილება სესხისა და გრანტის მიღებაზე 9,945 ათასი ევროსა და 5,355 ევროს ოდენობით, სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩასატარებლად.

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული ამონაგები წარმოადგენს მთავრობის გრანტს 7,412 ათასი ლარის და 7,547 ათასი ლარის ოდენობით მიღებულ გრანტთან შესაბამისად. სახელმწიფო გრანტის ვადა 2048 წლის 31 დეკემბრამდეა.

ბუქსირის გაყიდვა და უკუიჯარა. 2018 წლის 12 მარტს, კომპანიამ აღიარა ბუქსირის გაყიდვის და უკუიჯარის გადავადებული შემოსავალი, რომელიც გადაეცა მასთან დაკავშირებულ მხარეს, შპს Svitser Georgia-ს, გაყიდვის შეთანხმების საფუძველზე და უკუიჯარით გადასცა ბუქსირების მომსახურების შეთანხმების მიხედვით.

გარიგება აღიარდა, როგორც გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგება და შესაბამისი გადავადებული შემოსავალი აღიარდა კომპანიის ბალანსზე 3,308 ათასი ლარის ოდენობით.

გადავადებული შემოსავალი ამორტიზდება 10 წლის განმავლობაში, იჯარის ვადის განმავლობაში.

ქეთევან ზეიფიშვილი

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2022 წლის 31 დეკემბერი

16 გადავადებული შემოსავალი (გაგრძელება)

2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაყიდვისა და უკუიჯარის გარიგებებზე აღიარებული გადავადებული შემოსავალი შეადგენდა 1,718 ათას ლარს და 2,049 ათას ლარს, შესაბამისად.

ათასი ლარი	2022	2021
გადავადებული შემოსავალი 1 იანვარს		
მოწყობილობების გაყიდვით აღიარებული გადავადებული შემოსავალი	9,597	10,062
გადავადებული შემოსავლის ამორტიზაცია დაკავშირებული აქტივის ცვეთასთან შესაბამისობაში	-	-
	(466)	(466)
გადავადებული შემოსავალი 31 დეკემბერს	9,131	9,596

17 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ათასი ლარი	2022	2021
სავაჭრო ვალდებულება		
ვალდებულებები შემენილი ძირითადი საშუალებებისთვის	3,470	2,460
ძირითადი საშუალებებისთვის დარიცხული ვალდებულებები	16,425	10,992
დარიცხული ვალდებულებები და სხვა კრედიტორები	6,476	4,693
	2,282	1,388
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში ამორტიზირებული ღირებულებით	28,653	19,533
დარიცხული დაქირავებულ თანამშრომელთა სარგებელი		
მიღებული ავანსები	2,962	1,660
სხვა	352	137
	31	31
სულ, სხვა ვალდებულებები	3,345	1,828
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 31 დეკემბერს	31,998	21,361

იხილეთ შენიშვნა 26 სხვა ფინანსური ვალდებულებების თითოეული კლასის შეფასებული რეალური ღირებულებისთვის. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ მოცემულია მე-7 შენიშვნაში.

ქეთევან ზეიწყაშვილი

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2022 წლის 31 დეკემბერი

18 ამონაგების ანალიზი კატეგორიების მიხედვით

კომპანია გამოიმუშავეს მის ამონაგებს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან, დროთა განმავლობაში და დროის გარკვეულ მომენტში, მომსახურების შემდეგ ძირითად მიმართულებებში:

ათასი ლარი	2022	2021
კონტეინერები და საერთო ტვირთი	100,643	89,954
საზღვაო მომსახურება	52,632	52,697
სახმელეთო მომსახურება	21,808	15,129
სხვა მომსახურება	5,598	6,766
სულ ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	180,681	164,546
საიჯარო შემოსავალი	21,855	22,942
სულ ამონაგები	202,536	187,488

: ამონაგების აღიარების დრო არის შემდეგი:

ათასი ლარი	2022	2021
დროის გარკვეულ მომენტში	197,759	183,832
დროთა განმავლობაში	4,777	3,656
სულ ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	202,536	187,488

19 გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

ათასი ლარი	2022	2021
პერსონალის ხარჯები	21,031	20,593
ცვეთა	19,317	19,088
გამოყენებული ენერგორესურსების ღირებულება	6,835	4,567
რემონტი და მოვლა-შენახვა	5,383	5,571
საბუქსირე მომსახურების საფასური	4,574	5,513
ტესტავაციის ხარჯები	2,394	513
ტვირთის გამოყენების უფლების ცვეთა	1,048	1,049
სხვა	1,937	2,713
სულ გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	62,519	59,607

Handwritten signature at the bottom of the page.

20 საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასი ლარი	2022	2021
პერსონალის ხარჯები		
პროფესიონალური მომსახურება*	10,902	8,790
სავალუტო ზარალი შემცირებული შემოსულობებით	10,343	10,937
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	5,150	5,841
ცვეთა და ამორტიზაცია	4,442	3,096
საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები	2,376	1,970
უსაფრთხოება	2,245	2,021
დაზღვევა	1,931	1,901
რემონტი და მოვლა-შენახვა	1,736	1,131
სამივლინებო ხარჯები	791	366
სარეკლამო და მარკეტინგის მომსახურება	529	421
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	478	184
სხვა	251	171
	2,182	1,950
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	43,356	38,779

(*) პროფესიონალური მომსახურება მოიცავს 387 ათას ლარს (2021: 526 ათასი ლარი) - აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული აუდიტისა და სხვა მომსახურებისთვის გადახდილ საფასურს, როგორც ეს განსაზღვრულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

21 ფინანსური ხარჯები

ათასი ლარი	2022	2021
საიჯარო ვალდებულებებზე საპროცენტო ხარჯი	977	1,186
სავალუტო ზარალი, ნეტო	2,197	1,514
მოგება-ზარალში აღიარებული ფინანსური ხარჯი	3,174	2,700

22 ფინანსური შემოსავალი

ათასი ლარი	2022	2021
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარის მოთხოვნებზე	6,158	6,640
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	2,080	1,751
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	71	20
მოგება-ზარალში აღიარებული ფინანსური შემოსავალი	8,309	8,411

ქეთევან ზეიწყაშვილი

23 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

სასამართლო დავები. ჩვეულებრივი საქმიანობისას დროდადრო კომპანიის წინააღმდეგ შესაძლოა შეტანილ იქნეს სასამართლო სარჩელი. საკუთარი შეფასებისა და როგორც შიდა, ისე გარე პროფესიული კონსულტაციის საფუძველზე ხელმძღვანელობის აზრია, რომ არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება აღნიშნულ სარჩელებთან დაკავშირებით, რომელიც აღემატება წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გათვალისწინებულ ანარიცხებს.

კონკურენციის სააგენტოს საქმე. 2016 წლის 8 ივნისს ფოთში დაფუძნებულმა თოთხმეტმა სატრანსპორტო კომპანიამ საქართველოს კონკურენციის სააგენტოში შეიტანა სარჩელი კომპანიის საკონტინერო ტვირთის დამუშავების ახალი სტრუქტურის დანერგვის წინააღმდეგ, რადგანაც გაცხადდა, რომ ის იყო საქართველოს კონკურენციის კანონის ნორმებთან შეუსაბამო. 2017 წლის 21 აპრილს, კონკურენციის სააგენტომ გამოსცა გადაწყვეტილება, რომლითაც ნაწილობრივ დააკმაყოფილა მოსარჩელეთა მოთხოვნები და კომპანიის მიერ კონკურენციის კანონის დარღვევა ცნო. 2017 წლის 25 მაისს კომპანიამ გაასაჩივრა გადაწყვეტილება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ პალატაში. მას შემდეგ, რამდენიმე მოსმენა გაიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოში, სატრანსპორტო კომპანიებთან და კონკურენციის სააგენტოსთან ერთად. თბილისის საქალაქო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა PSPC-ის სარჩელი. დასაბუთებული გადაწყვეტილება კომპანიამ დატოვა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება 2023 წლის 20 თებერვალს. ამჟამად ეს საქმე განიხილება შემდგომი გასაჩივრებისთვის საკასაციო სასამართლოში - საქართველოს უზენაეს სასამართლოში. საქმე, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების თარიღისთვის, ჯერ კიდევ მიმდინარეობს.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და იძლევა სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტირების საშუალებას სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ.

გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას მრავალი სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავებისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოს მიერ განხილვისათვის ღიად რჩება მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ გარემოებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო ხანგრძლივი პერიოდითაც დარჩეს ღია. აღნიშნულმა გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში საგადასახადო რისკები წარმოქმნას, რაც მნიშვნელოვნად მაღალია, ვიდრე მრავალ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ ასახეს შესაბამისი ქართული საგადასახადო კანონმდებლობის, გამოცემული ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული აღმოჩნდეს და საგადასახადო ორგანოების მიერ თავისი ინტერპრეტაციების აღსრულებაში წარმატების მიღწევის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ქეთევან ბერიძე

23 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

კომპანიის გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა ხელმძღვანელობის მიერ გადაფასდება ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღრიცხულია მოგების გადასახადის პოზიციებზე, რომლებიც, ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, დამატებითი გადასახადების დარიცხვის მიზეზი შეიძლება გახდეს იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანო გაასაჩივრებს ამ პოზიციებს. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციას, რომელიც ძალაშია ან საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის იქნება ძალაში შესული. ჯარიმების, პროცენტისა და მოგების გადასახადის გარდა, გადასახადების ვალდებულებები აღიარებულია ხელმძღვანელობის საუკეთესო შეფასებაზე დაყრდნობით, რომელიც ეხება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებს. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მას სათანადოდ აქვს ასახული საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის შესაბამისად. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შესაძლოა იყოს განსხვავებული და გავლენა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებზე, თუკი ორგანოები წამატებით მოიყვანენ მოქმედებაში მათ ინტერპრეტაციებს, შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს.

კომპანიას აქვს მიმდინარე საგადასახადო დავა სატრანსფერო ფასწარმოქმნის საკითხებთან დაკავშირებით. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არანაირი მატერიალური ზარალი არ იქნება რეალიზებული დავასთან დაკავშირებით, რომელიც აღემატება წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გაკეთებულ რეზერვებს.

კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები. 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიას არ აქვს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები (2021: ნული).

კლიმატის ცვლილების გათვალისწინება. კომპანიის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა გლობალური ინფორმირებულობა და ზრუნვა კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ამჟამად, ამ საკითხს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე და კომპანიის საქმიანობასა და ბიზნეს გეგმებზე სამომავლო ზემოქმედების პროგნოზირება რთულია. ხელმძღვანელობა აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე და კომპანიის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად საჭიროების მიხედვით გამოეხმაურება და მიიღებს ყველა სამთავრობო ინსტრუქციას, თუ და როდესაც ის გამოიცემა იმ ბაზრებისთვის, რომლებშიც კომპანია ოპერირებს.

24 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო, საპროცენტო და სხვა ფასის რისკების ჩათვლით), საკრედიტო რისკსა და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ გაცემული სესხითა და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციების შედეგად, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსის გარეთ სესხთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს. კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ასახული ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში. გამოცემული ფინანსური გარანტიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზებისა და ექსპორტ/იმპორტის აკრედიტივებისათვის, საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ვალდებულებების ოდენობაა.

ქეთევან ზეიწყაშვილი

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ერთდერთი უდიდესი რისკია, ამიტომ ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას. რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე, როგორც დაკავშირებული კოეფიციენტებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რეგულვურ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო რისკის ქულების მინიჭების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ქულების მისანიჭებლად კომპანია ამზადებს რეგულარული ტიპის ანგარიშებს, რომელთა ძირითადი აქცენტიც მომხმარებლის ფინანსური წარმადობაა. ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ინტერაქცია მომხმარებელთან, რომლის გადახდისუნარიანობა უარესდება, მოეხსენება ხელმძღვანელობას და განიხილება მათ მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაქტების მდგომარეობას და მათ მიერ ვადაგადაცდილებულ ნაშთებს და მოქმედებს შესაბამისად.

სხვა ფინანსური აქტივებისთვის (გაცემული სესხები), კომპანია იყენებს გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (როგორებიცაა Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ შეფასებულ რისკის ქულებს. შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები დაიტანება კომპანიის მიერ შედგენილ შიდა ძირითად შკალაზე. ამ ძირითად შკალაზე რისკის თითოეულ დონეს ენიჭება გადახდისუნარიანობის კონკრეტული ხარისხი:

- შესანიშნავი – მაღალი საკრედიტო ხარისხი, დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების AAA -დან BB+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი);
- კარგი – სათანადო საკრედიტო ხარისხი, საშუალო მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების BB -დან B+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი);
- დამაკმაყოფილებელი – საშუალო საკრედიტო ხარისხი, დამაკმაყოფილებელი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების B, B- შესაბამისი რეიტინგი);
- სპეციალური მონიტორინგი – საჭიროებს მჭიდრო მონიტორინგსა და გამოსწორებით მენეჯმენტს (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების CCC+ -დან CC- -მდე შესაბამისი რეიტინგი) და
- დეფოლტი – ადგილი ჰქონდა დეფოლტს. (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების C, D-I, D-II შესაბამისი რეიტინგი).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL არის სამომავლო ფულადი ნაკადების ნაკლებობის ახლანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება (მაგ., საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შეწონვისთვის გამოყენებულია მოცემული დროის პერიოდში დეფოლტის რისკების ხდომილებები). ECL-ის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის განსაზღვრით. ECL-ის შეფასება ემყარება კომპანიის მიერ გამოყენებულ ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა ("PD"), დეფოლტის რისკი ("EAD"), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") და დისკონტირების განაკვეთი.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

დეფოლტის რისკი ("EAD") არის სამომავლო დეფოლტის თარიღით რისკის შეფასება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მოსალოდნელი რისკის ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს და დამტკიცებული საკრედიტო ხაზის მოსალოდნელ ათვისებას. PD არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება, რომელიც მოსალოდნელია რომ მოხდეს დროის მოცემულ პერიოდში. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") არის დეფოლტის დროს წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელსაც, მოსალოდნელია, რომ გამოსახდელი მიიღებს, უზრუნველყოფიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადის ჩათვლით. როგორც წესი, ის გამოისახება, როგორც EAD-ის პროცენტი. მოსალოდნელი ზარალი დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, ან მის მიახლოებულ მნიშვნელობას.

ხელმძღვანელობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელირებას ახდენს ინსტრუმენტის მომსახურების ვადის პერიოდში, რაც გულისხმობს ზარალს, რომელიც წარმოიქმნება ამ ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის პერიოდში ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევაში. 12-თვიანი ECL წარმოადგენს მომსახურების ვადის განმავლობაში ECL-ის ნაწილს, რომელიც განპირობებულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში, ან ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის პერიოდში, თუ ეს წელზე ნაკლებია, ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული დეფოლტის შემთხვევებით. ECL, რომელიც ხელმძღვანელობის მიერ ამ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის არის შეფასებული, წარმოადგენს შეფასებას დროის მომენტში, ნაცვლად ციკლის განმავლობაში შეფასებებისა, რომლებიც საზოგადოდ გამოიყენება რეგულირების მიზნებისთვის. ამ შეფასებებში ითვალისწინებენ პერსპექტიულ ინფორმაციას, ანუ ECL ასახავს ძირითადი მაკროეკონომიკური ცვლადების, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე, ალბათობით შეწონილ ცვლილებას.

PD შეფასების მიზნებისთვის, კომპანია საზღვრავს დეფოლტს, როგორც სიტუაციას, რომელიც ერთ ან რამოდენიმე ჩამოთვლილ კრიტერიუმს შეესაბამება:

- მსესხებელმა 90 დღეზე მეტი გადააცილა გადახდის სახელშეკრულებო ვადებს;
- მსესხებელი ხვდება ნაკლებსავარაუდო გადამხდელის სიაში:
 - მსესხებელი გარდაცვლილია;
 - მსესხებელი გადახდისუნაროა;
 - სავარაუდოა, რომ მსესხებელი გაკოტრდება.

გამელაგვების მიზნებისთვის კომპანიის დეფოლტის განმარტება სრულად მიესადაგება გაუფასურებული კრედიტის მქონე აქტივების განმარტებას. ზემოთ მოცემული დეფოლტის განმარტება გამოიყენება კომპანიის ყველა სახის ფინანსური აქტივებისთვის.

ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული ECL-ის დონე დამოკიდებულია იმაზე, მსესხებლის საკრედიტო რისკი გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს ECL-ის შეფასების სამ-ეტაპიანი მოდელია. ფინანსურ ინსტრუმენტს, რომლის კრედიტი გაუფასურებული არ არის თავდაპირველი აღიარებისას და მისი საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ იზრდება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, აქვს 12-თვიანი ECL-ზე დაფუძნებული საკრედიტო რისკის ანარიცხი (1-ლი ეტაპი). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გამოვლინდა SICR-ის ზრდა, ფინანსური ინსტრუმენტი გადადის მე-2 ეტაპზე, მაგრამ ის გაუფასურებული კრედიტის მქონედ არ მიიჩნევა და ზარალის ანარიცხი ეფუძნება მომსახურების ვადაში ECL-ს. ფინანსური ინსტრუმენტის კრედიტის გაუფასურების შემთხვევაში ეს ფინანსური ინსტრუმენტი გადააქვთ მე-3 ეტაპზე და ზარალის ანარიცხი ეფუძნება მომსახურების ვადაში ECL-ს. აქტივის მე-3 ეტაპზე არსებობის შედეგია ის, რომ საწარმო წყვეტს მთლიანი საბალანსო ღირებულების საფუძველზე საპროცენტო შემოსავლის აღიარებას და საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლისას იყენებს აქტივის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს საბალანსო ღირებულებაზე, ECL-ის გარეშე.

ჩუკრა ზეიწყიძე

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

თუ არსებობს მტკიცებულება, რომ SICR-ის კრიტერიუმები აღარ არის დაკმაყოფილებული, მაშინ ინსტრუმენტს ისევ 1-ელ ეტაპზე აბრუნებენ. თუ რისკი მე-2 ეტაპზე გადაიტანება ხარისხობრივი მაჩვენებლის საფუძველზე, კომპანია ახორციელებს მონიტორინგს, ეს ინდიკატორი ისევ არსებობს თუ შეიცვალა. კომპანია ECL-ის შეფასებას ინდივიდუალურ საფუძველზე აწარმოებს ყველა ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტისათვის. ECL-ის ინდივიდუალურად შეფასება ტარდება საკრედიტო ზარალის სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეფასების შეწონვით თითოეული შედეგის ალბათობით.

კომპანია განსაზღვრავს სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს თითოეული შეფასებული სესხისთვის, საიდანაც ერთ-ერთი განაპირობებს საკრედიტო ზარალს, თუნდაც მსგავსი შედეგის ალბათობა ძალიან დაბალი იყოს.

როგორც წესი, ECL არის საკრედიტო რისკის შემდეგი პარამეტრების ნამრავლი: EAD, PD და LGD (რომლებიც განმარტებული და ახსნილია ზემოთ), რომელიც ახლანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეშვეობით. ECL განისაზღვრება საკრედიტო რისკის პარამეტრების წინასწარი შეფასებით (EAD, PD და LGD) თითოეული სამომავლო [თვე / წელი]-სა და მომსახურების ვადის პერიოდისთვის, თითოეული რისკის ან კოლექტიური სეგმენტისთვის. ეს სამი კომპონენტი ერთმანეთზე მრავლდება და შესწორდება გადარჩენის ალბათობით (ანუ, რისკი დაიფარა ან დეფოლტს ჰქონდა ადგილი გასულ თვეში). ასე ეფექტურად გამოითვლება ECL თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის, რომელიც შემდეგ დისკონტირდება საანგარიშგებო თარიღამდე და ჯამდება. ECL-ის გასაანგარიშებლად გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს ან მის მიახლოებულ მნიშვნელობას.

ECL მოდელში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. ECL-ის გამოთვლა გულისხმობს პერსპექტიული ინფორმაციის გამოყენებას. კომპანია გამოავლენს გარკვეულ ძირითად ეკონომიკურ ცვლადებს, რომლებიც კორელაციაშია საკრედიტო რისკსა და ECL-თან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) მოწოდებულია კომპანიის მიერ და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო წელში.

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთებთან და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან მიმართებით ხელმძღვანელობა ვალუტების მიხედვით ადგენს რისკის ზღვრულ დონეს, როგორც ერთდღიანი, ისე დღიური პოზიციებისათვის, რისი მონიტორინგიც ყოველდღიურად ხორციელდება.

ქეთევან ჭეიშვილი

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით.

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
2021 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	27,709	422	564	29,452	58,147
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	(27,693)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2022 წლის 31 დეკემბერს	8,178	(560)	122	22,714	30,454
2021 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	27,705	316	429	34,949	63,399
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(13,545)	(465)	(558)	(8,926)	(23,494)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2021 წლის 31 დეკემბერს	14,160	(149)	(129)	26,023	39,905

კომპანიის ყველა სავალო ინსტრუმენტს გააჩნია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი და ექვემდებარება ფასის შეცვლას ყოველთვიურ საფუძველზე.

კომპანიას არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთის რისკების სამართავად, რადგან ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ეს რისკი კომპანიისთვის უმნიშვნელოა.

კომპანიას მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რისკი დაბალი აქვს. კომპანიას არ აქვს ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს, შესაბამისად, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანია მნიშვნელოვნად არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს.

კომპანია თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთები შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღების მიხედვით, ხელმძღვანელი პირების მიერ განხილული საანგარიშგების საფუძველზე:

ფინანსური პროცენტი	2022		2021	
	ლარი	აშშ დოლარი	ლარი	აშშ დოლარი
აქტივები				
ცვლადი სახსრები და მათი საპროცენტო ვალდებულებები	11.75%	1.9%	11%	1.9%

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში გამჟღავნებული საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს საშუალო საპროცენტო განაკვეთებს ინდივიდუალური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. ნიშანი „-“ ნიშნავს, რომ კომპანიას არ გააჩნია შესაბამისი აქტივი ან ვალდებულება მოცემულ ვალუტაში.

ქოქა ზეიუაშვილი

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით. კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 13).

კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები (შენიშვნა 9)	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	(7,798)
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 17)	(19,443)	(452)	-	-	-	(19,895)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	-	(27,693)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები (შენიშვნა 9)	(180)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(14,377)
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 17)	(13,452)	-	-	-	-	(13,452)
სამომავლო გადახდები, ძირითანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(13,632)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(27,829)

ქეთევან ჭყეშელაშვილი

25 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას, კომპანიის მიზანი არის მისი უნარის დაცვა, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ღირებულება. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირებისათვის, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს აქციონერებისათვის დივიდენდების გადახდის ოდენობა, შეიძლება აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კაპიტალი მოიცავს სააქციო კაპიტალს, გადაფასების რეზერვს, სხვა რეზერვებსა და გაუნაწილებელ მოგებას და შეფასებულია 671,030 ათასი ლარით (2021: 515,915 ათასი ლარი).

26 რეალური ღირებულების გამჟღავნება

რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი მონაცემები).

ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ რეალური ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში რეალური ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებები. რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებებია, ისინი, რომელთა გაკეთება მოითხოვება ან ნებადართულია ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. რეალური ღირებულების იერარქიის დონეები, რომელთა მიხედვით ხდება რეალური ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, შემდეგია:

ათასი ლარი	2022				2021			
	1-ელი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ	1-ელი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ
არაფინანსური აქტივები								
- ძირითადი საშუალებები								
დაუმთავრებელი								
შენიშვნების გამოკლებით	-	-	490,947	490,947	-	-	392,204	392,204
სულ აქტივების								
რეალური ღირებულების								
პერიოდული შეფასებები								
31 დეკემბრის	-	-	490,947	490,947	-	-	392,204	392,204

ჩიკაბა გეორგიშვილი

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით. კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 13).

კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საოჯარო ვალდებულებები (შენიშვნა 9)	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	(7,798)
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 17)	(19,443)	(452)	-	-	-	(19,895)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	-	(27,693)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საოჯარო ვალდებულებები (შენიშვნა 9)	(180)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(14,377)
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 17)	(13,452)	-	-	-	-	(13,452)
სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(13,632)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(27,829)

ქეთევან ჭყეშელაშვილი

26 რეალური ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულება უნდა გამჟღავნდეს განმარტებითი შენიშვნებში. იმ აქტივების, რომლებიც არ ფასდება რეალური ღირებულებით, რეალური ღირებულების ანალიზი, რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით და საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი				2021 წლის 31 დეკემბერი			
	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება
აქტივები								
ფინანსური აქტივები								
ამორტიზირებული ღირებულებით								
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები								
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	19,935	-	19,935	-	16,603	-	16,603
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	7,667	-	7,667	-	10,981	-	10,981
- მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	-	29	-	29	-	-	-	-
	-	30,516	-	30,516	-	35,755	-	35,755
სულ აქტივები	-	58,147	-	58,147	-	63,339	-	63,339
ვალდებულებები								
სხვა ფინანსური ვალდებულებები								
- სავაჭრო ვალდებულებები	-	19,895	-	19,895	-	13,452	-	13,452
- სხვა დარიცხული ვალდებულებები	-	8,758	-	8,758	-	10,006	-	10,006
სულ ვალდებულებები	-	28,653	-	28,653	-	23,458	-	23,458

რეალური ღირებულები იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებში შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების, რომლებიც არ არიან კონტირებული აქტიურ ბაზარზე, რეალური ღირებულება შეფასდა შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების (რომელთა მიღება მოსალოდნელია) დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნიათ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ზოგადად, მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება არის მათი საბალანსო ღირებულება. კონტირებული განაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები გამოყენებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკზე.

ქეთევან გუგუშაძე

26 რეალური ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. სხვა ვალდებულებების რეალური ღირებულება განისაზღვრა შეფასების მეთოდების გამოყენებით. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება შეფასდა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკები და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

27 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) ფინანსური აქტივები FVTPL-ით; (ბ) სავალო ინსტრუმენტები FVOCI-ით, (გ) წილობრივი ინსტრუმენტები FVOCI-ით და (დ) ფინანსური ინსტრუმენტები ამორტიზებული ღირებულებით. FVTPL-ით შეფასებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს ორი ქვე-კატეგორია აქვს: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა FVTPL-ით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული თავდაპირველი აღიარებისას ან შემდგომ. ამასთან, ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ცალკე კატეგორიაა. კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი შედის ამორტიზირებული ღირებულებით კატეგორიაში.

28 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ მნიშვნელოვანი მოვლენები არ მომხდარა.

ჩუკან ტყეშაშვილი

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

მმართველობის ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2022

1. საწარმოს ბიზნესის განვითარება, წარმადობა და მდგომარეობა:

ზოგადი ინფორმაცია: სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური (შემდგომში „კომპანია“) დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი 1999 წელს და 2004 წლის 27 სექტემბერს რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს კომპანია რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა ქართულ რეგულაციებთან შესაბამისობაში მყოფ სააქციო საზოგადოებად და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ, საიდენტიფიკაციო კოდით: 215080999.

ძირითადი საქმიანობა: სტრატეგიულად განლაგებული ფოთის საზღვაო ნავსადგური საქართველოში ყველაზე დიდი ნავსადგურია, რომელიც იღებს და დაამუშავებს თხევად და მშრალ ტვირთს, კონტეინერებსა და ბორნებს. მას 15 ნავმისადგომი აქვს, ნავმისადგომთა ჯამური სიგრძით 2,900 მეტრი. ნავსადგური ამჟამად წარმოადგენს საერთაშორისო ვაჭრობის გასასვლელს ევროპაში საქართველოსთვის, სომხეთისა და აზერბაიჯანისთვის და იდეალურადაა განლაგებული შიდასათვის, რომ სამომავლოდ გახდეს ცენტრალური აზიის სავაჭრო საკვანძო ნავსადგური.

შემოთავაზებული მომსახურების გაყიდვები. კომპანიის მიერ შემოთავაზებული მომსახურებების სმონათვალი შემდეგია:

- საზღვაო და სანავმისადგომო
- გემიდან და გემზე ტვირთის გადმოტვირთვა და დატვირთვა
- სახმელეთო მომსახურება
- ტვირთისა და კონტეინერების შენახვა
- დოკინგი
- ბორანი
- ტრანსპორტის გადაშვითი ბორანი

ნავმისადგომიდან 8 საოპერაციო საოპერაციო იჯარითაა გაცემული და ამით კომპანია საიჯარო საფასვლს გამოიმუშავებს.

მი ლარი

ამონაგების კატეგორია	ოდენობა
ამონაგები კონტეინერებიდან და საერთო ტვირთიდან	100,643
ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან	52,632
ამონაგები იჯარიდან	21,855
ამონაგები სახმელეთო მომსახურებებიდან	21,808
ამონაგები დამატებითი მომსახურებებიდან	5,598

შედეგები. ფოთის საზღვაო ნავსადგურს გასული ათწლეულის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ზრდა და ამ ზრდის გაგრძელების საფუძველი ისევ არსებობს.

გიორგი მუხომცხე

2022 წელს, კომპანიამ აღრიცხა საოპერაციო ამონაგები 202,536 ლარის ოდენობით. წმინდა მოგების ოდენობამ 94,440 ლარი შეადგინა, რაც 13,5 % -ით მეტია 2021 წელთან შედარებით. თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა იყო 758, მათ შორის 88 ქალი (2021 : 775, მათ შორის 90 ქალი).

2022 წლის მთლიანმა წარმადობამ მოლოდინს გადააჭარბა: საპროგნოზო ფინანსური მაჩვენებლები შესრულდა გადამეტებით, მოლოდინს გადააჭარბა ბიზნესის ტრანსფორმირების მიმართულებით განხორციელებულმა პროგრესმა, გაიზარდა კონტეინერების რაოდენობა და ყურადღება გამახვილდა საერთო ტვირთზე (EBITDA 119,049 ათასი ლარი, მარჟა 41%). შემოსავალი 8%-ით მეტია 2021 წელთან შედარებით და შეესაბამება ნავსადგურში დამუშავებული ტვირთის გაზრდილ მოცულობებს, როგორც ქართული, ისე რეგიონული იმპორტის მოცულობის ზრდისა და საკონტეინერო ბაზრის უწყვეტი აღდგენის პროცესის გამო, ასევე ცენტრალური აზიიდან რეგიონული ექსპორტის გარკვეული ზრდის გამო, რომელიც ისტორიულად რუსეთის გავლით მოძრაობდა და უკრაინაში მიმდინარე ომის გამო ნაწილობრივ სხვა მიმართულებებზე გადაინაცვლა. გაგრძელდა აქტიური განვითარება არასაკონტეინერო სპილენძის კონცენტრატის და მარცვლეულის მოცულობების მიმართულებით, რაც უზრუნველყოფდა 2020 წლიდან დაწყებული საკონტეინერო ტვირთების მოცულობის შემცირების გადაფარვას.

2. საწარმოს სამომავლო განვითარების გეგმები:

ნავსადგურის მისწრაფების, გაზდეს კავკასიის რეგიონის მთავრი კარიბჭე, მხარდასაჭერად კომპანიამ წარადგინა ამჟამინდელი ლოკაციის ჩრდილოეთით გაფართოების პროექტი. პროექტი მოიცავს დამატებითი, 1,800-მეტრიანი ტალღათსაჭრელის, 400-მეტრიანი ნავმისადგომის და 25 ჰექტარი სასაწყობო ტერიტორიის მშენებლობას თანამედროვე სამუშაო მოწყობილობებითა და ზედსტრუქტურებით.

გაფართოების პროექტი მიმართულია ორივე, ნაყარი და საკონტეინერო ტვირთებისკენ და საშუალებას მისცემს ნავსადგურს, მოემსახუროს 250 მ. საერთო სიგრძის და 13.5 მ. სიღრმის წყალშიგის მქონე გემებს. შედეგად ნავსადგურს საშუალება მიეცემა, რომ ინფრასტრუქტურის მსოფლიოში უმაღლესი გამოყენებითა და მიწოდების ჯაჭვის გაუმჯობესებით, რომელიც წაადგება ფოთსა და საქართველოს, მომხმარებელს შესთავაზოს უკეთესი ღირებულება უფრო დიდი გემების მიღებისა და უფრო სწრაფი ბრუნვის შეთავაზების შედეგად.

პროექტის მშენებლობის დაწყების თარიღმა 2023 წლის ბოლოს/2024 წლამდე გადაიწია, პროექტის მსოფლიო დანახარდების თარიღი 2026 წლის პირველი კვარტალია.

რად ამისა, PSPC-მ წამოიწყო საშუალო და გრძელვადიანი მცდელობა მულტიმოდალური ტრანსპორტის შესაქმნელად, რომელიც მოსალოდნელია, რომ მოიცავს ყაზახეთს, უზბეკეთსა და უკრაინას, რითაც ფოთი გადაიქცევა ცენტრალური აზიისა და ევროპის დამაკავშირებელ ტენციურ ცენტრად.

საწარმოს მიერ შესრულებული სამეცნიერო კვლევითი სამუშაოების მიმოხილვა:

2022 წელს კომპანია არ იყო ჩართული სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოებში.

საწარმოს ფილიალების შესახებ ინფორმაცია:

კომპანია არ გააჩნია ფილიალები და მისი ადგილმდებარეობა ფოთში, საქართველოშია.

საწარმოს ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები:

ქეთევან ზეიზაძე

კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
მმართველობითი ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2022

	'000 ლარი	2022	2021	განსხვავებების განმარტება
1	ამონაგები	202,536	187,488	გაზრდილი ბრუნვა
2	მთლიანი მოგება	140,017	127,881	გაზრდილი ბრუნვა
3	წმინდა მოგება	94,440	83,237	გაზრდილი ბრუნვა
4	მთლიანი მოგების მარჟა	69%	68%	გაზრდილი ბრუნვა

მთავარი არაფინანსური მაჩვენებლების ანალიზი შემდეგია:

		2022	2021
1	გემების შემოსვლის რაოდენობა	სულ: 815 PSPC: 474 მოიჯარეები: 341	სულ: 771 PSPC: 450 მოიჯარეები: 321
2	TEU**-ს რაოდენობა	357,857	302,082
3	თანამშრომელთა რაოდენობა 31 დეკემბერს	758	775
4	საერთო ტვირთის ტონაჟი	1,245,084	1,366,668

**TEU= ოცფუტიანის ექვივალენტი კონტეინერი

1) ურთიერთობა თანამშრომლებთან. კომპანიის თანამშრომლების რაოდენობა არის 720-დან 799-მდე ფარგლებში. კომპანიას გააჩნია კარგად სტრუქტურული დასაქმების პოლიტიკა და კომპანიაში მხოლოდ შესაბამისი კვალიფიკაციის, გამოცდილებისა და უნარების მქონე ადამიანები საქმდება.

2) ურთიერთობები მომწოდებლებთან და მომხმარებლებთან. კომპანიამ ძლიერი ურთიერთობები დაამყარა მომწოდებლებთან, პოზიტიურ სამუშაო გარემოსა და კონკურენტუნარიან ხელფასს სთავაზობს მომხმარებლებთან. კომპანიაში, სადაც თანამშრომლების უფლებები კარგად არის დაცული.

3) ურთიერთობები საგადასახადო ორგანოსთან. კომპანიის საგადასახადო აღრიცხვის სისტემა ზედ ჩამოყალიბებული და მართულია. კომპანიის ბუღალტერიის დეპარტამენტი მომწოდებლებთან ურთიერთობის შესაბამისი კვალიფიკაციისა და ადეკვატური გამოცდილების მქონე თანამშრომლებით, რომლებიც რეგულარულად ესწრებიან სხვადასხვა ტრენინგებს, რათა საქმის განხორციელებაში იყვნენ საგადასახადო კანონმდებლობის იმ ცვლილებების შესახებ, რომლებიც კომპანიაზე გავლენას ახდენს.

გეგმვითი ინფორმაცია საკუთარი აქციების შესყიდვასთან დაკავშირებით:

წელს კომპანიას არ შეუძენია საკუთარი აქციები.

წელს ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები:

წელს კომპანია დათანხმდა უკეთეს საკრედიტო პირობებს გარკვეული რაოდენობის ანგარიშგებასთან და შედეგად საკრედიტო ზღვრის პერიოდი გაიზარდა 0-დან 30 დღემდე.

ქეთევან ჯეჟუაშვილი

არმოს საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა მათი მართვის მექანიზმები:

იის გაყიდვების უმეტესობა საბანკო გადარიცხვებით იწარმოება, კლიენტისთვის აურების გაწევამდე; აქედან გამომდინარე, კომპანიას მოთხოვნების ამოღების პროცესში ოლებები არ გააჩნია. საკრედიტო პირობები კლიენტებთან 0-დან მიმდინარე თვეს+15 დღის ზეშია.

ავარი რისკები და გაურკვევლობები, საწარმოს მიზანი და ფინანსური რისკების მართვის ტიპა

დიტო რისკის კონცენტრაცია.

იას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური უმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი ეობის შეუსრულებლობით.

დიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ გაცემული სესხითა და პარტნიორებთან სხვა ციების შედეგად, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსის გარეთ სესხთან ჰირებულ ვალდებულებებს.

იის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ლი ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში. გამოშვებული ფინანსური ჰიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, აუთვისებელი საკრედიტო ს და ექსპორტ/იმპორტის აკრედიტივებისათვის, საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი თავად ებულების ოდენობაა.

დიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ყველაზე დიდი რისკია; მ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

ს მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს ლების, მოსალოდნელი ფულად ნაკადებისა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება რო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს ლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე როგორც დაკავშირებული განაკვეთების რტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის ზებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების ზით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რეგულვურ საფუძველზე ლდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

დიტო რისკის ქულების მინიჭების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და დიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ქულების მისანიჭებლად მზადებს რეგულარული ტიპის ანგარიშებს, რომლის ძირითადი აქცენტიც მომხმარებლის ზი წარმადობაა.

ი მნიშვნელოვანი ინტერაქცია ისეთ მომხმარებელთან, რომლის გადახდისუნარიანობა ლი, მოეხსენება და განიხილება ხელმძღვანელობის მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა კონტრაქტების მდგომარეობას და მათ მიერ ვადაგადაცილებულ ნაშთებზე ზუსტად მისად.

ქეთევან ბუაჩიძე

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთებთან და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

პოლიტიკური რისკები. კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკურობის გამო, კომპანიის სამომავლო წარმადობა მჭიდროდაა დაკავშირებული საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნებში არსებულ პოლიტიკურ სიტუაციასთან.

სავალუტო რისკი : სავალუტო რისკთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანობაში. მისი მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2022 წლის 31 დეკემბერი			2021 წლის 31 დეკემბერი		
	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
ათასი ლარი						
აშშ დოლარი	38,317	9,492	28,852	47,583	11,698	35,885
ევრო	1	155	(154)	-	218	(218)
სულ	38,318	9,647	28,698	47,583	11,916	35,667

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. ითვლება, რომ ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში და არამონეტარულ აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას არ გამოიწვევს.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის მგრძნობელობას შესაძლო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების შესაძლო ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა ცვლადების უცვლელად დარჩენის შემთხვევაში:

ქოჯარ ზუაფიკი

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით (2019: გამყარება 20%-ით)	5,765	7,177
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით (2019: გაუფასურება 20%-ით)	(5,765)	(7,177)
ევროს გამყარება 20%-ით (2019: გამყარება 20%-ით)	(31)	(44)
ევროს გაუფასურება 20%-ით (2019: გაუფასურება 20%-ით)	31	44

ეს რისკი გამოთვლილია მხოლოდ იმ ვალუტებში გამოსახული ფულადი ნაშთებისათვის, რომლებიც განსხვავდება ჯგუფის შესაბამისი საწარმოების სამუშაო ვალუტისაგან.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ მონიტორინგს აწარმოებს და ზღვრებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ფასწარმოქმნის შეუსაბამობის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია, საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით.

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
2021 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	27,709	422	564	29,452	58,147
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	(27,693)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2022 წლის 31 დეკემბერს	8,178	(560)	122	22,714	30,454
2021 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	27,705	316	429	34,949	63,399
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(13,545)	(465)	(558)	(8,926)	(23,494)
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2021 წლის 31 დეკემბერს	14,160	(149)	(129)	26,023	39,905

ჩიორა ტყეშელაშვილი

კომპანიას არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთის რისკების სამართავად, რადგან ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ეს რისკი კომპანიისთვის უმნიშვნელოა.

კომპანიას მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რისკი დაბალი აქვს. კომპანიას არ აქვს ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს, შესაბამისად, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანია მნიშვნელოვნად არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით. კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს.

კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

ოდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. ცხრილურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის არის შემდეგი:

დასახელება	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტე	სულ
ვალდებულებები						
სავაჭრო ვალდებულებები	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	(7,798)
სავაჭრო ვალდებულებები	(19,443)	(452)	-	-	-	(19,895)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	-	(27,693)

ქეთევან ჭიჭიუაშვილი

კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
მმართველობითი ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2022

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	(180)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(14,377)
სავაჭრო ვალდებულებები	(13,452)	-	-	-	-	(13,452)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითანის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	(13,632)	(360)	(1,620)	(10,702)	(1,515)	(27,829)

ელიან ფერნანდესი

მართველი დირექტორი

2023 წლის 1 მაისი

ნათელა ნაჭყებია

ფინანსური დირექტორი

ელიან ფერნანდესი

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N230832217

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

23.06.2023 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

სალომე სალუქვაძე

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული,
კომერციული ფართი #4, 3ა

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

577921111

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

21660428478223

ორიერთს ოცდასამი წლის ოცდასამი ივნისს, მე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილისში, რომლის
სანოტარო ბიუროს მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული,
კომერციული ფართი #4, 3ა-ში, ვამოწმებ თარგმანის ქეთევან ბეჟიტაშვილის, დაბ. 09.04.1979წ. პირადი
#01018003510, პირადობის მოწმობა #11IB13032 /დიპლომი #AA 0067541, გაცემული ილია ჭავჭავაძის
სახელობის თბილისის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2001წ./ ხელმოწერის
ნამდვილობას, მის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტის - სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 2022 წლის 31 დეკემბერი, თარგმანზე. მე ნოტარიუსმა გავაფრთხილე
თარგმანი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმანის სისწორეზე. მან დამიდასტურა, რომ ჯეროვნად ფლობს
ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს. თარგმანი შესრულებულია ინგლისური ენიდან
ქართულ ენაზე.

გადახდილია საბაჟო: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საბაჟოებისა და საქართველოს
ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდებიდან წესისა და
პროცენტების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბრის მიღებული
#507-ე დადგენილების 31.3-ე მუხლის თანახმად 136.00 ლარი, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის
166-ე მუხლის თანახმად 24.48 ლარი და 39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეესტრში
რეგისტრაციისათვის 5.00 ლარი. სულ გადახდილია 165.48 ლარი.

ნოტარიუსი სალომე სალუქვაძე

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო იქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან
უქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე:
www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

